

Berlin’de İşsizlik Parası II

İş Arayanlar için Temel Güvence (“Hartz IV”)

Aşağıdaki konularda ayrıntılı bilgilerle birlikte:

- Konut giderleri için yardımlar
(AV-Wohnen [İkamet Yardımı Uygulama Kuralları])
- Eğitim ve katılım için yardımlar
- Az parası olan insanlar için sunulan imkânlar

Yayın tarihi: 1 Ocak 2022

Güncellenmiş 4. baskı

Diakonisches Werk Berlin-Brandenburg-schlesische Oberlausitz’in işbirliği ortaklığı
ile Berliner Arbeitslosenzentrum evangelischer Kirchenkreise e.V. (BALZ) tarafından
yayınlanmıştır

BALZ
BERLINER ARBEITSLOSENZENTRUM

Diakonie
Berlin-Brandenburg-
schlesische Oberlausitz

Kanun koyucu, koronavirüs pandemisi nedeniyle İşsizlik Parası II ve Ek Çocuk Parası ile ilgili bazı hükümleri yine geçici olarak değiştirmiştir. İlgili pasajlar bu kılavuzda bir * ile işaretlenmiştir. Orada ayrıca, "Şu anda İşsizlik Parası II ("Hartz IV") veya Ek Çocuk Parası için başvurursam, geçerli olan nedir?" sorusuna yönelik online bilgilerimize ([Online-Hinweisen](#)) bir bağlantıyı da bulabilirsiniz. Bu bilgilerin içinde, korona özel düzenlemelerine ilişkin yasal durumun güncel halini de bulabilirsiniz. Özel düzenlemelerin sona ermesinden sonra, tekrar iş arayanlar için temel güvencenin (SGB II) normal hükümleri uygulanacaktır.

"Şu anda İşsizlik Parası II ("Hartz IV") veya Ek Çocuk Parası için başvurursam, geçerli olan nedir?" sorusuna ilişkin bilgileri aynı zamanda www.beratung-kann-helfen.de/algii-ratgeber adresindeki internet sitemizde Almanca ve İngilizce dillerinde indirilebilir materyal olarak da bulabilirsiniz.

Sevgili danışanlar, sevgili okuyucular,

yardıma ihtiyacı olan herkesin, insan onuruna yakışır asgari bir geçim düzeyinin sağlanması ve asgari düzeyde bir sosyokültürel katılım hakkı vardır. Bu düşünce, anayasamızdaki insan onurunun güvence altına alınması ilkesinden kaynaklanmaktadır. Anayasamızın sosyal devlet olma kuralı, insanları daha önceki zamanlarda olduğu gibi sadaka alan kimseler olarak değil, hakları olan bireyler olarak görmektedir.

Bununla birlikte, yasal hak olarak görülen bu gelişim, geçim zorluğu yaşayan ve İşsizlik Parası II gibi temel güvence yardımlarına bağımlı olan kimseler için aynı zamanda idari bir prosedürler karşı karşıya kalması anlamına da gelmektedir. Bu süreç, formları ve kanıt sağlama yükümlülüklerini beraberinde getirmektedir. Herkes bu işlemlere eşit derecede aşına değildir ve hakkını veya haklarını bilmez.

Bu anlamda, İşsizlik Parası II'ye yönelik elinizdeki bu kılavuz önemli bir destek sunmaktadır. Berliner Arbeitslosenzentrum (BALZ), haklarınızla ilgili sizi aydınlatmakta ve Jobcenter ile yaptığınız işlemlerde bilmeniz ve haklarınızı kullanırken dikkat etmeniz gerekenler konusunda sizi bilgilendirmektedir.

Elinizdeki bu kılavuz, Berlin'de uzun yıllara dayanan danışmanlık uygulamalarını esas almaktadır. Çünkü BALZ, Berlin'deki işsizler için en eski bağımsız danışmanlık kurumudur. Şehir genelinde İşsizlik Parası ve İşsizlik Parası II hakkında tavsiyelerde bulunmakta olup, kapsamlı ve uzun süreli bir uzmanlığa sahiptir. 40 yılı aşkın bir süredir işsiz ve düşük gelirli çalışanların ihtiyaçları için destek olmakta ve bu yolla şehrimizde iyi ve önemli bir iş yapmaktadır.

Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresi, 2016 yılından beri BALZ'a finansal olarak destek vermektedir. Diakonisches Werk Berlin-Brandenburg-schlesische Oberlausitz ile işbirliği içinde oluşturulan bu kılavuz da aynı şekilde senato idaresi tarafından desteklenmiştir.

Kılavuzun özel olarak güçlü yönü, Berlin eyaletindeki durumu ayrıntılı ve kapsamlı bir şekilde ele almasıdır. Konut giderleri (AV-Wohnen), eğitim ve katılım ve de Berlin Kimliği'ne (Berlin-Pass) yönelik belediye yardımları hakkındaki ayrıntılı bilgileriyle, düşük gelirli insanlar için vazgeçilmez bir refakatçidir.

Kılavuzun birçok dilde yayınlanması, beni özellikle mutlu etmektedir. Bu, Berlin'e ister AB vatandaşı, ister mülteci olarak gelmiş olsunlar, yeni Berlin sakinleri için onu önemli bir araç haline getirmektedir.

Kılavuz, şehir bölgesindeki diğer tavsiyelere genel bir bakış ile özetlenmiştir - örneğin, kiracılık hukuku konuları, borçlar, evsiz kalma tehlikesi veya evsizlik durumunda verilen yardımlar, vb. Kılavuzu tamamlayıcı online danışma platformu www.beratung-kann-helfen.de, Berlin'de İşsizlik Parası II hakkındaki tüm bilgileri güncel tutmaktadır.

BALZ yardımları, tam da böyle zamanlarda özellikle önemlidir. İş piyasasındaki gelişme, temkinli bir iyimserliğe yol açmaktadır. Bununla birlikte, pandemi sırasında tekrar işe girmeyi henüz başaramadıkları için, Jobcenter'lerin yardımlarına ihtiyaç duymaya devam eden insanlar olacaktır.

Size faydalı okumalar dilerim.

Katja Kipping

Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senatörü

KÜNYE

Yayımcı

Berliner Arbeitslosenzentrum evangelischer Kirchenkreise e. V. (BALZ)
www.berliner-arbeitslosenzentrum.de

İşbirliği ortağı

Diakonisches Werk Berlin-Brandenburg-schlesische Oberlausitz
www.dwbo.de

Yazarlar

Roger Brock
Frank Steger (Bölüm 18)

Redaksiyon

Frank Steger, Monika Zink-Anastasiades, Nora Brezger, Flüchtlingsrat Berlin (Berlin Mülteciler Kurulu Derneği) ve Giulia Borri, ikamet ve yabancılar hukukuna ilişkin bölümleri okuyarak gözden geçirmiştir.

Hukuki inceleme

Avukat Antje Krüger ve Anne Naumburger
Käthe-Niederkirchner-Str. 6, 10407 Berlin, Telefon: (0 30) 54 59 27 49
www.sozialrecht-krueger.de

Çeviri

www.sprachservice.de/

Mizanpaj

www.fred-michael-sauer.de

Maddi destek

Kılavuz, Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresi tarafından finanse edilmektedir.

Editöryal notlar

Okunabilirliği kolaylaştırmak açısından, cinsiyetle ilgili formülasyondan vazgeçtik. Bazı yerlerde açıkça sadece tek bir cinsiyetten bahsedilse de elbette bununla tüm cinsiyet kimliklerinden olan insanlar kastedilmektedir.

ÖNSÖZ

Sevgili okurlar,

Sıkça “Hartz IV” diye anılan, iş arayanlar için İşsizlik Parası II ve Sosyal Yardım Parası yardımlarını içeren “Temel Güvence” sistemi, uzmanlar arasında bile çok zor ve karmaşık bir konu olarak bilinir. Bu sistemin hukuki dayanağı olan Sosyal Kanun II, 2005 yılından beri sayısız kez değişikliğe uğramıştır. Ayrıca birçok hukuki kavram belirsiz kalmış, farklı şekillerde yorumlanmakta ve sıkça ancak mahkeme nezdinde açıklığa kavuşmaktadır. Bu durumda bakış açısını kaybetmemek kolay değildir.

Hâlbuki özellikle “Hartz IV” konusu olduğunda, iyi bilgilendirilmiş olmak önemlidir. Sonuçta asgari geçim düzeyi söz konusu. İş arayanlar için, Berlin’de sağlanan temel güvence, en azından yarım milyon insana geçim imkânı tanımaktadır.

Bu kılavuzla, sizi, haklarınız hakkında aydınlatmak ve haklarınıza ulaşabilmeniz için, resmi dairelerle ilgili olarak bilmeniz ve dikkate almanız gereken hususlar hakkında bilgilendirmek istiyoruz. Bir şeyi anlamaz veya tam anlamazsanız veya başka sorularınız olursa danışmanlık hizmetlerinden yararlanınız. Danışma merkezleri size bilgi verir, yazılarınızı inceler ve size, yazı ve itiraz dilekçeleri hazırlamak konusunda yardımcı olurlar.

İşsizlik Parası II’nin yanı sıra örneğin borçlar, hamilelik, ruhsal krizler, konut sıkıntısı veya göç gibi diğer konulara ilişkin danışma merkezlerinin adreslerini www.beratung-kann-helfen.de adresindeki danışma platformumuzda ve kılavuzun sonundaki 19. Bölümde bulabilirsiniz.

Berlin renkli bir metropoldür Kentimizde, Alman vatandaşı olmayan yüzbinlerce insan yaşıyor. O insanlara da ulaşabilmek için bu kılavuzu birçok dile tercüme ettirdik.

Bu metin, bilgi ve deneyime dayanarak büyük bir özenle hazırlanmıştır. Ancak buna rağmen, verilen bilgilerin doğruluğu ve eksiksizliği konusunda sorumluluk üstlenemiyoruz. Tabii ki, sizlerden gelecek uyarı, bilgi ve eleştirilere açığız. Bizlere bildirmek istediğiniz bir şeyler olursa, o zaman lütfen Geschäftsstelle des Berliner Arbeitslosenzentrums evangelischer Kirchenkreise e. V. (BALZ), Kirchstr. 4, 14169 Berlin adresine mektup yazın veya info@berliner-arbeitslosenzentrum.de adresine e-posta gönderin.

Bu kılavuzun oluşmasında katkıda bulunan veya buna maddi yardımlarda bulunan herkese içtenlikle teşekkür ediyoruz!

Faydalı okumalar dilerim.

Frank Steger
BALZ Başkanı

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar dizini

7

Bölüm 1 İş arayanlar için temel güvence nedir?.....	11
1. “Sosyokültürel asgari geçim düzeyi”	11
2. <i>Asgari güvencenin üç türü</i>	11
2.1 İş arayanlar için temel güvence	12
2.2 Sosyal yardım	12
2.3 İlticaya başvuranlara yapılan yardımlar	12
3. <i>İşsizlik parası ile arasındaki fark</i>	12
Bölüm 2 Başvuru – Nelere dikkat etmelisiniz?	13
1. <i>Yardımlar, sadece başvuru üzerine yapılır</i>	13
2. <i>Hangi Jobcenter yetkili?</i>	14
3. <i>Size bir “yardımcı” eşlik edebilir</i>	15
4. <i>Sözlü ve yazılı tercüme hizmetleri</i>	15
5. <i>İşitme ve konuşma engelli kişiler</i>	16
6. <i>Alg II ve sosyal yardım parası ne kadar süreyle verilir?</i>	16
7. <i>Yardımlar nasıl ödenir?</i>	16
8. <i>Alg II ve sosyal yardım parasından bir avans ödemesi yapılması mümkün müdür?</i>	16
Bölüm 3 İş arayanlar için temel güvence yardımlarından kimler yararlanabilir?	17
1. <i>Genel koşullar</i>	17
1.1 Yaş sınırları	17
1.2 Çalışmaya elverişlilik	18
1.3 Yardıma muhtaçlık	18
1.4 Almanya’da mutlak ikametgâh	19
2. <i>Kimler Alg II, kimler sosyal yardım parası alır?</i>	19
3. <i>SGB II yardımlarını kimler alamaz?</i>	20
4. <i>Yabancılar için özel durumlar</i>	22
4.1 Yardımdan yararlanılamayan durumlar	22
4.2 SGB II veya SGB XII yardımlarının alınması, ikametle ilgili haklar açısından dezavantaj oluşturur mu?	27
5. <i>Mesleki eğitim görenler için özel durumlar</i>	30
Bölüm 4 İhtiyaç birliği, hane birliği ve ikamet birliği arasındaki farklar nelerdir?	32
1. <i>“Evlilik benzeri birlik” dâhil ihtiyaç birliği</i>	32
2. <i>Akraba ve hısımlarla hane birliği</i>	35
3. <i>İkamet birliği</i>	36
Bölüm 5 Temel güvencede hangi ihtiyaç dikkate alınır?	36
1. <i>Genel ihtiyaç yardımı</i>	37
2. <i>Ek ihtiyaç yardımları</i>	37
2.1 Hamileler için ek ihtiyaç yardımı	37
2.2 Tek başına çocuk yetiştirenler için ek ihtiyaç yardımı	38

2.3 Yardım alma hakkı olan engelliler için ek ihtiyaç yardımı	39
2.4 Yüksek masraflı beslenme için ek ihtiyaç yardımı.....	39
2.5 Kaçınılmaz özel ihtiyaçlar ("Mahrumiyete dayalı ek ihtiyaç yardımı").....	41
2.6 Okul kitapları için ek ihtiyaç	42
2.7 Merkezi olmayan sıcak su hazırlamada ek ihtiyaç yardımı	42
2.8 G, aG işaretli engelli kimliği sahibi çalışmaya elverişsiz kişilerin ek ihtiyacı	43
3. Barınma, ısınma ve sıcak su ihtiyacı (Konut giderleri)	43
3.1 Konut giderlerine neler dâhildir?	44
3.2 Berlin'de hangi konut giderleri "makul" kabul edilir?	45
3.3 Ne zaman sizden konut giderlerinizi düşürmeniz talep edilir?.....	54
3.4 İkamet konusunda başka hangi konular önemlidir?.....	58
Bölüm 6 Alg II ve sosyal yardım parası alan kişiler, sağlık ve bakım yönünden nasıl sigortalı olmaktadır?	61
Bölüm 7 Geçim ile ilgili olarak başka hangi yardımlar vardır?	63
1. Eğitim ve katılım (BuT).....	63
1.1 Eğitim ve katılım için Berlin kimliği (Berlin-Pass BuT).....	64
1.2 Eğitim yardımları	64
1.3 Katılım yardımları	67
2. Tek seferlik yardımlar	68
2.1 Ev için ilk donanımlar	69
2.2 Giyim eşyası için ve hamilelik ve doğumda ilk donanım	69
2.3 Ortopedik ayakkabılar ve tedavi ile ilgili cihazlar	70
2.4 Kaçınılmaz ihtiyaçlar için kredi	70
Bölüm 8 İşe kazandırma yardımı – Ne yapmalısınız? Jobcenter neler yapar?	71
1. Sizden hangi işi yapmanız beklenebilir?	71
2. İşe kazandırma anlaşması nedir?	72
3. İş bulma konusunda Jobcenter hangi yardımları üstlenir?	72
4. Jobcenter, Almanca dil bilgilerini geliştirmek için hangi kursları destekler?.....	74
Bölüm 9 Gelirler nasıl hesaplanır?	75
1. Hangi gelirler dikkate alınır, hangileri alınmaz?	75
2. Çalışan faaliyetinden elde edilen gelir	77
2.1 Gönüllü çalışmalarda daha yüksek temel götürü tutar	80
2.2. Geçici karar ve değişken gelir	81
3. Serbest çalışmadan elde edilen gelir	82
4. "Zahmetsiz" gelirler	85
5. Tek seferlik gelirler	87
Bölüm 10 Mal varlığı nasıl hesaplanır?	88
1. Hangi mal varlığı değerlendirilebilir?	89
2. Hangi muafiyet tutarları mevcuttur?	89
3. Mal varlığınız muafiyet tutarları sınırını aşarsa, ne olur?	91
Bölüm 11 Nafaka hakları ne şekilde dikkate alınır?	91
Bölüm 12 Ne zaman yaptırım uygulanabilir ve kapsamı nedir?.....	92
1. Zorunlu bildirimde bulunmamak ne demektir?.....	92
2. Yükümlülük ihlalleri nelerdir?	93
3. Yükümlülük ihlalinde yaptırımlar nelerdir?	94

Bölüm 13 Katkıda bulunma yükümlülükleriniz nelerdir?	95
Bölüm 14 Yardım alma hakkı olan kişiler tatil yapabilir mi?.....	97
Bölüm 15 Ek çocuk parası – Alg II ve sosyal yardım parasına bir alternatif mi?	97
Bölüm 16 Alg II düzenlemesinin dışında tutulan yabancılar hangi yardımları alırlar?.....	102
Bölüm 17 Verilen kararı kabul etmiyor veya hiçbir karar alamıyor musunuz? Ne yapabilirsiniz?	104
1. İtiraz.....	104
2. Dava	105
3. İtiraz süresini kaçırdınız mı? – İnceleme başvurusu	105
4. Jobcenter işlem yapmıyor mu? – Eylemsizlik davası	105
5. İşlemlerin hızlı ilerlemesi gerekiyorsa – Acil durum başvurusu	105
6. Avukatlık masrafları için devlet yardımları	106
7. Danışmanlık yardımı için nereye, yargılama giderleri yardımı için nereye başvurabilirsiniz?	106
8. Jobcenter’lerdeki kamu denetçiliği (Ombudsman) birimleri.....	107
Bölüm 18 Az parası olan insanlar için ayrıcalıklar	107
1. Doktora gitme ve ilaçlar	107
2. Radyo-televizyon katılma payı ödeme yükümlülüğünden muafiyet	108
3. Okullarda eğitim materyali temini için kişinin kendi katkı payından muafiyet	108
4. Berlin-Pass ve daha fazlası.....	109
Bölüm 19 Nerelerden danışmanlık ve destek alabilirsiniz?	111
1. Alg II danışmanlığı	111
2. Kira hukuku ile ilgili danışmanlık.....	111
3. Borçlular için danışmanlık.....	112
4. Hamilelik, doğum ve aile ile ilgili danışmanlık.....	112
5. Evsiz kalma tehlikesi veya evsizlik durumunda verilen yardımlar	113
6. Göç danışmanlığı.....	113
7. Sağlık sigortası olmayan kişiler için danışmanlık.....	114
8. İleri eğitim danışmanlığı	114

Tablolar dizini

Tablo 1	Aylık genel ihtiyaç yardımı	37
Tablo 2	Hamileler için aylık ek ihtiyaç yardımı	38
Tablo 3	Tek başına çocuk yetiştirenler için aylık ek ihtiyaç yardımı	38
Tablo 4	Yardım alma hakkı olan çalışmaya elverişli engelliler için aylık ek ihtiyaç yardımı	39
Tablo 5	Yüksek masraflı beslenme nedeniyle aylık ek ihtiyaç yardımı	40
Tablo 6	Merkezi olmayan sıcak su hazırlama nedeniyle aylık ek ihtiyaç yardımı	43
Tablo 7	“G” veya “aG” işaretli engelli kimliği sahibi çalışmaya elverişsiz kişiler için aylık ek ihtiyaç yardımı	43

Tablo 8	Yan giderler hariç aylık brüt kira referans değerleri	47
Tablo 9	Sosyal konutlarda yan giderler hariç aylık brüt kira referans değerleri	48
Tablo 10	Merkezi sıcak su hazırlama dâhil, aylık ısıtma giderleri sınır değerleri	49
Tablo 11	Gece depolama yapan ısıtıcılarda aylık ısınma giderleri	51
Tablo 12	Berlin’de barınma ve ısınma giderlerine ilişkin kabul edilebilir toplam giderler	53
Tablo 13	Ek çocuk parasında ebeveynlerin konut giderlerindeki payları	99

Ek

I. 01.01.2022 tarihinden itibaren Berlin’de makul barınma ve ısınma masrafları (tüm değerler)

II. Kaynakça ve belgeler

III. Diğer bilgiler

Kısaltmalar dizini

Abs. = Fıkra

Alg II = İşsizlik Parası II

Alg II-V = Arbeitslosengeld II/Sozialgeld-Verordnung

Art. = Madde

AsylbLG = İlticaya Başvuranlar için Yardım Kanunu

AufenthG = İkamet Kanunu

AV = Uygulama Kuralları

AVV = Genel Yönetmelik

BA = Federal İş Ajansı

BAföG = Federal Mesleki Eğitimi Teşvik Yasası

BKGG = Federal Çocuk Parası Kanunu

BSG = Federal Sosyal Mahkeme

BuT = Eğitim ve Katılım

BVG = Berlin Trafik İşletmeleri (metro, tramvay, otobüs)

EAO = Federal İş Ajansının Erişilebilirlik Talimatı

EFA = Tıbbi ve Sosyal Yardıma Dair Avrupa Sözleşmesi

EKS = Serbest Çalışan Geliri (Form)

EG = Avrupa Topluluğu

EU = Avrupa Birliği

EuGH = Avrupa Adalet Divanı

EWK = Avrupa Ekonomik Alanı (AB devletleri artı İzlanda, Liechtenstein, Norveç)

FreizügG/EU = Avrupa Birliği Serbest Dolaşım Kanunu

GFK = Cenevre Mülteci Sözleşmesi

GmbH = Limited şirket

KfW = Alman Kalkınma Bankası

Kfz = Motorlu araç

KiZ = Ek Çocuk Parası

LSG = Eyalet Sosyal İşler Mahkemesi

Nr. = Numara

PKH = Yargılama Masrafları Yardımı

SG = Sosyal İşler Mahkemesi

SGB = Sosyal Kanun

V oder VO = Yönetmelik

Bölüm 1 | İş arayanlar için temel güvence nedir?

1. “Sosyokültürel asgari geçim düzeyi”

Temel ya da asgari güvence, vergilerle finanse edilen bir devlet yardım sistemidir. Bu sistemin amacı, kendi imkân ve gücüyle geçimini sağlayamayan yardıma muhtaç kişilerin “sosyokültürel asgari geçim düzeyini” sağlamaktır.

Bu ne anlama gelir? Asgari geçim düzeyi, bir kişinin fiziksel varlığını sağlamak için gerekli araçları kapsar. Buna, her şeyden önce gıda, giyim, makul bir barınma ve standart tıbbi bakım gibi hususlar girer. Asgari düzey, *sosyokültürel* asgari geçim düzeyi olarak toplumsal, kültürel ve siyasi yaşama mütevazı düzeyde katılımı da mümkün kılacak imkânları kapsar.

Kanun koyucu temel güvence kapsamında, tipik bir yaşam ihtiyacı ve durumları için, genelde götürü olarak, bir gereksinim boyutunu belirler. Genel ihtiyaç, barınma ve ısınma ihtiyacı, ek ihtiyaç ve duruma göre diğer ihtiyaçların toplamından sosyokültürel asgari geçim düzeyi tespit edilir.

Temel güvence ikinci derecededir. Bu, şu anlama gelir: Kişinin kendi geliri ve mal varlığı ve diğer sosyal hizmet kurum ve nafaka vermekle yükümlü yakınlarından alacaklar, gerekli ihtiyacı veya ödeme yardımını azaltabilir ya da tamamen ortadan kaldırabilir. Yardım alma hakkı olan kişilerin çalışmaya elverişli olanlarından, muhtaçlıklarını sonlandırmak için iş güçlerini kullanmaları istenir.

Devletin sosyokültürel asgari geçim düzeyini sağlanması ile ilgili görevi, Alman Anayasası’nın insanlık onurunun korunmasına ilişkin 1. maddenin 1. fıkrasına ve sosyal devlet emri ile ilgili 20. maddenin 1. fıkrasına dayanmaktadır. İnsan onuruna yakışır bir asgari geçim düzeyi bir insan hakkıdır ve uyruklarından bağımsız olarak, Almanya’da yaşayan tüm insanlar için temel olarak mevcuttur.

İş arayanlar için sağlanan temel güvencenin yardıma muhtaç insanların onurunu gerçekten yeterince koruyup korumadığı ise tartışmalıdır. Diakonie veya Paritätische gibi hayır kurumları, uzun süredir hesaplama yöntemini eleştirmektedir. İhtiyaçlar keyfi ve maksadına uygun olmayan şekilde hesaplanacaktır. Sosyokültürel asgari geçimi sağlamak için temel güvencenin genel ihtiyaçlarının önemli ölçüde artırılması gerekecektir (Diakonie’nin Genel İhtiyaç 2021’e yönelik eleştirilerinin ayrıntıları için bakınız: www.diakonie.de/pressemeldungen/hartz-iv-saetze-lebensnah-berechnen-diakonie-stellt-alternativ-modell-vor).

2. Asgari güvencenin üç türü

Almanya’da asgari geçim düzeyini sağlayacak üç farklı yasal asgari güvence bulunmaktadır.

2.1 İş arayanlar için temel güvence

İş arayanlara yönelik temel güvence için Sosyal Kanun (SGB) II (genelde “Hartz IV” diye anılır) yasal esası oluşturur. SGB II’de geçim için yer alan önemli ödemeler, İşsizlik Parası (Alg) II ve sosyal yardım parasıdır.

Alg II talep edebilmek için, başvuru sahipleri özellikle yardıma muhtaç ve *çalışmaya elverişli* olmalıdır. Örneğin 15 yaş altındaki çocuklar gibi, çalışmaya elverişli olmayan pek çok kişiye, şayet çalışmaya elverişli, yardım alma hakkına sahip en az bir kişiyle birlikte yaşıyorlarsa, sosyal yardım parası ödenir. Daha ayrıntılı bilgileri Bölüm 3, Madde 2. “Kimler Alg II, kimler sosyal yardım parası alır?” altında bulabilirsiniz.

Bu koşullar yerine geliyorsa, Almanya’da yaşayan yabancı uyruklu kişilerin de (bundan sonra “yabancılar” diye anılacaktır), genelde Almanlar gibi, Alg II veya sosyal yardım parası alma hakları bulunur.

Bilinmesinde fayda var: “İşsizlik Parası II” almak için işsiz olmak zorunda değilsiniz. İş arayanlar için temel güvence yardımlarını, yarı zamanlı veya tam zamanlı olarak bir yere bağlı olarak çalışıyor ya da serbest çalışıyor olsanız da alabilirsiniz ancak geçiminizi sağlamak için harcamanız gereken gelir veya mal varlığınız olmaması gerekir.

2.2 Sosyal yardım

İş arayanlar için temel güvence ile SGB XII’nin 3. Bölümü’ne (Sosyal yardım) göre [\[3. Kapitel des SGB XII \(Sozialhilfe\)\]](#) verilen geçim yardımı arasında, özellikle çalışmaya elverişlilik koşulu açısından ayırım bulunmaktadır. Eğer kişi, bir yasal yaşlılık aylığı alıyor ya da kişinin iş gücü sürekli olarak tamamen azalmışsa, SGB XII’nin 3. Bölümü’ne (Sosyal yardım) göre [\[4. Kapitel des SGB XII \(Sozialhilfe\)\]](#) yaşlılık ve iş gücü azalması nedeniyle de temel güvencenin verilmesi söz konusudur.

2.3 İlticaya başvuranlara yapılan yardımlar

İlticaya başvuranlar, müsamahalı ve yurtdışına çıkmakla yükümlü yabancılar ve bazı başka yabancılar muhtaçlık durumunda İlticaya Başvuranlar için Yardım Kanunu’na göre yardım alırlar. Bu yardımlar, Almanya’da ikamet edilen ilk 18 ayda genelde, SGB II ve SGB XII’ye göre sağlanan yardımlardan daha düşüktür.

3. İşsizlik parası ile arasındaki fark

İşsizlik Parası II ile İşsizlik Parası arasında önemli farklar vardır. [SGB III](#)’e göre verilen İşsizlik Parası, muhtaçlık durumuna bağlı bir asgari güvence değildir, aksine *İşsizlik sigortası* gereği, *kesilen maaş yerine verilen bir ek ödemedir*.

Almanya’da sigorta zorunluluğu olan bir işte son iki buçuk yılda en az bir yıl istihdam edildiğini kanıtlayan işsizler, İşsizlik Parası alır. İşsizlik Parasının miktarı,

genelde son alınan çalışma ücretine göre belirlenir. İşsizlik Parasının geçimi sağlamak için yeterli olmaması durumunda, Alg II ile “yükseltilebilir”.

✓ **Tavsiyemiz:** Daha önceden bir AB, EWR (Avrupa Ekonomik Alanı) devletinde veya İsviçre’de işçi olarak çalışmışsanız, istihdam sürelerini İşsizlik Parası alma hakkı çerçevesinde bazı durumlarda kabul ettirebilirsiniz; ancak bunun için, en son olarak Almanya’da sigortalı olarak çalışmış olmanız gerekir (883/2004 sayılı yönetmelik (AT), Madde 61) [[Art. 61 VO \(EG\) Nr. 883/2004](#)]. Bu konuda yetkili iş ajansınızdan [[zuständige Agentur für Arbeit](#)] bilgi edinebilirsiniz.

Bölüm 2 | Başvuru – Nelere dikkat etmelisiniz?

1. Yardımlar, sadece başvuru üzerine yapılır

İş arayanlar için temel güvence yardımları, başvuru üzerine verilir (SGB II, 37. Madde) [[§ 37 SGB II](#)]. Başvuru, herhangi bir şekle bağlı değildir. Başvuru yazılı olarak, şahsen veya faks ya da e-posta yoluyla yetkili Jobcenter’e yapılabilir. Sözlü başvuru yapılması halinde, her aman yazılı onay belgesi almalısınız. Böylece sonradan, bir başvuru yaptığınızı ve başvuruyu ne zaman yaptığınızı kanıtlayabilirsiniz. Başvurunun alındığına dair kanıt yükümlülüğü, başvuru sahibine aittir.

Başvurunuzun hızlı işlenebilmesi için, ilk başvurunuzu yaparken Jobcenter’e şahsen gelmeniz ve orada hazır bulundurulmuş Federal İş ajansı Başvuru Formları’nı [[Antragsvordrucke](#)] kullanmanızı tavsiye ederiz.

✓ **Tavsiyemiz:** Başvuru yaparken, Jobcenter’deki çalışanlar, sizin Alg II alma hakkınız bulunmadığı kanaatinde olsalar bile, başvurunuzu geri çekmeyiniz. Resmi daireler, sizin başvurunuzu almakla yükümlüdürler. Jobcenter’e başvuru yaptığınızda, bir alındı onay belgesi isteyiniz. Federal İş Ajansı, Jobcenter’lere bir genelge [[Rundschreiben](#)] göndererek, başvuru sahiplerinin isteği üzerine bir alındı belgesi verilmesini tavsiye etmiştir. Örneğin, başvurunuzu iadeli taahhütlü postayla da gönderebilirsiniz. Şüphe durumunda, normal posta ile bir gönderim yeterli değildir. Her zaman Jobcenter’e yaptığınız başvuruların kendiniz için bir kopyasını alınız.

Başvuru yaptığınızda, sizinle birlikte ihtiyaç birliğinde yaşayan herkes kapsama dâhil edilir ve “yardım almaya hak kazanan kişi” olurlar. Bu kişiler, evli bulunduğunuz eşiniz veya hayat arkadaşınız ve düzenli olarak evinizde yaşayan, evli olmayan 25 yaş altındaki çocuklarınız olabilir. 25. doğum gününü geride bırakmış çocuklar ise, Jobcenter’den gelecek yardıma ihtiyaç duymaları halinde, şahsen başvuruda bulunmalıdır. İhtiyaç birliği ile ilgili bilinmesi gereken tüm bilgileri Bölüm 4, Madde 1. “Evliliğe benzer birlik” dâhil ihtiyaç birliği” kısmında bulabilirsiniz.

Kanun koyucu, iş arayanlar için temel güvence yardımlarını talep eden çalışmaya elverişli kişilerin, ihtiyaç birliğinin diğer üyelerini temsil etmeye yetkili olduğunu

varsayar (SGB II, 38. Madde) [[§ 38 SGB II](#)]. Yetkili temsilciler, onay bildirimlerinin muhataplarıdır ve ihtiyaç birliğinin üyeleri için sağlanan yardımları kabul etme hakkına sahiptirler.

Yasal açıdan bakıldığında, ihtiyaç birliğindeki herkesin bireysel olarak yardım alma hakkı vardır. Onay bildiriminin ilk sayfasında, ihtiyaç birliğindeki tüm kişilerin birlikte hangi haklara sahip oldukları ve her bir kişinin hangi hakları olduğu gösterilir.

Bilinmesinde fayda var: En az 15 yaşındaysanız ve ihtiyaç birliğindeki başka bir üye tarafından temsil edilmek istemiyorsanız, Jobcenter'e bununla ilgili bir beyan sunmalısınız. Daha sonra kendi başvurunuzu yapabilir, kendi bildiriminizi alabilir ve yardımın size ödenmesini talep edebilirsiniz. Eğer reşit değilseniz, yasal vasiler hukuki işlem yapma ehliyetinizi kısıtlayabilirler (SGB I, Madde 36) [[§ 36 SGB I](#)]. Kendi kendinizi temsil etseniz bile, ihtiyaç birliğinin bir parçası olarak kalırsınız.

Geçimi sağlamak için yardım başvurusu, başvurunun yapıldığı takvim ayının ilk günü itibarıyla değerlendirilir. Böylece, başvuru yapılan ayın başında elde edilmiş gelirler de yardımın hesaplanmasına dâhil edilir.

✓ **Tavsiyemiz:** Son işvereninizden alacağınız çalışma ücreti kaldıysa, paranın yardım başvurusu yaptığınız aydan önce hesabınıza girmesine etkiye bulunuz. Aksi takdirde, bu para Jobcenter tarafından gelir olarak hesaplanır.

Onay süresi dolmadan önce, Alg II ve sosyal yardım parası almaya devam etmek için, zamanında yeniden başvuruda bulunmalısınız. Yardım alma hakkınızı kaybetmemeniz için, başvuruyu en geç onay süresinin bitiminden sonraki ay içerisinde yapmalısınız. Bir onay döneminin süresi hakkında daha fazla bilgiyi, bu bölümde, Madde 6. "Alg II ve sosyal yardım parası ne kadar süreyle verilir?" altında bulabilirsiniz.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Örneğin ev için ilk donanım, hamilelikte ve doğumda ilk donanım, ayrıca kaçınılmaz tek seferlik ihtiyaç için kredide (bkz. Bölüm 7, Madde 2. "Tek seferlik yardımlar"), olduğu gibi, belirli yardımlar için ayrı başvuru yapmanız gerekir.

2. Hangi Jobcenter yetkili?

İş arayanlar için temel güvence yardımlarının verilmesi konusunda, Berlin'de mutlak ikametgâhınızın bulunduğu bölgedeki Jobcenter yetkilidir (SGB II Madde 36) [[§ 36 SGB II](#)]. Bu, genellikle ikametinizin bulunduğu bölgedir. İkamet durumu, özellikle kimlik belgesi veya ikametgâh belgesi ile kanıtlanmak zorundadır.

Evsiz kişiler için, Berlin'de en son kayıtlı bulundukları mesken, "ikamet yeri" olarak kabul edilecektir. Berlin'de ikamet kaydı bulunmayan veya uygulama kurallarına göre, herhangi bir yetki için gerekçe oluşturmayan Berlin ikamet adresi kaydına sahip evsiz kişiler ise, doğum aylarına göre Berlin'deki 12 Jobcenter'den birisine

atanırlar (Sosyal İşler Yetkisi, Genel Kurallar, Bölüm III, No. 2) [[Abschnitt III, Nummer 2 der AV Zuständigkeit Soziales](#)].

İltica prosedürleri bittikten sonra Jobcenter'e geçiş yapan ve İltica İşleri Eyalet Dairesi'nin (LAF) toplu barınma yerlerine (İltica Yasası'nın 44. Maddesi) [[§ 44 AsylG](#)] uyarınca ilk kabul tesisleri değil) yerleştirilen kişiler, ikamet yerlerinin bulunduğu bölgedeki Jobcenter'e müracaat etmek zorundadır (bkz. Sosyal İşler Yetkisi, Genel Kurallar, Bölüm III, No. 1.1 [[Abschnitt III, Nummer 1.1 der AV Zuständigkeit Soziales](#)]).

☛ **Lütfen unutmayınız:** 1 Ocak 2016 tarihinden sonra sığınma hakkı, yardım amaçlı koruma veya insani nedenlerden dolayı ikamet izni almış kişiler için, ikamet izninin tanınması veya verilmesinden itibaren üç yıl boyunca bir ikamet şartı geçerlidir. Bu kişiler daha sonra sadece iltica prosedürünün yürütülmesi için atanmış oldukları federal eyaletteki bir Jobcenter'den yardım alırlar. İkamet şartı somut bir ikamet yeri ile ilgiliyse, bu belirli bir Jobcenter de olabilir. Benzer şekilde, yardım almaya hakkı olan kişilerin ikametlerinin o yerde olmaması gerekiyorsa, Jobcenter'lerin yetkisi belirli bir bölge için hariç tutulmuş olabilir (SGB II, Madde 36, Fıkra 2 [[§ 36 Abs. 2 SGB II](#)] bağlantılı olarak İkamet Kanunu'nun 12a Maddesi, 1 ila 4. Fıkraları [[§ 12a Abs. 1 bis 4 AufenthG](#)]). Hangi düzenlemenin geçerli olduğu, çoğunlukla kabul işlemlerinin ve ikamet belgelerinin incelenmesinden ortaya çıkar. Başvuru sahiplerinin en az üç ay boyunca mesleki eğitime başlaması ya da belirli kapsamda bir işe girmesi durumunda, ikamet yeri tahsisinde istisnalar vardır.

3. Size bir “yardımcı” eşlik edebilir

Başvuru sahibi olarak, güvendiğiniz bir kişiyi “yardımcı” olarak seçebilirsiniz ve bu kişi size, Jobcenter'e giderken refakat edebilir. Bu kişi size tercüme konusunda da yardımcı olabilir. Hemen itiraz etmezseniz, yardımcı kişinin söylediği, sizin söylediğiniz gibi kabul edilir (SGB X, Madde 13, Fıkra 4-7) [[§ 13 Abs. 4 bis 7 SGB X](#)].

4. Sözlü ve yazılı tercüme hizmetleri

Başvurular esas itibarıyla Almanca dilinde yapılmalıdır. Dolayısıyla, yeterince Almanca bilgisine sahip olmayan kişiler, yeterli düzeyde bilgi sahibi olan bir akrabasını veya yakınıni yardımcı olarak Jobcenter'e getirebilir. Belki de ilgili dili bilen bir Jobcenter çalışanı ya da Sosyal Birlik'ten bir tercüman yardımcı olabilir.

Bu imkânların bulunmaması halinde, Jobcenter'ler, AB ve Avrupa Ekonomi Alanı (EWR) ülkelerinin vatandaşları ve AB'de ikamet eden vatansızlar ile sınır ötesi durum diye anılan (bununla, bu kişilerin yasal yaşam merkezlerini bir AB devletinden bir diğer AB devletine aktardıkları kastedilmektedir) durumdaki mülteciler için gerekli sözlü ve yazılı tercüme hizmetlerini temin etmek ve bununla ilgili olarak oluşan masrafları karşılamak zorundadırlar. Bu aynı zamanda aile mensupları ve hayatta kalan bakmakla yükümlü oldukları kişiler için de geçerlidir. Bunun esasını 883/2004 sayılı Yönetmelik (AT) [[VO \(EG\) 883/2004](#)] oluşturmaktadır; buna göre, anılan kişilerin ayrımcılık olmadan SGB II yardımlarına

erişmeleri sağlanmaktadır (Federal İş Ajansı'nın 201611028 sayılı talimatı) [[Weisung 201611028 der BA](#)].

Jobcenter, diğer yabancılar söz konusu olduğunda, başvuru ve gerekli belgelerin tercümesi için harcanan masrafın iadesini talep *edebilir*, ancak buna zorunlu değildir (SGB X, Madde 19, Fıkra 2 [[§ 19 Abs. 2 SGB X](#)]). Olası bir istihdam için belge gerekmesi halinde, yaptırılacak tercümelerin giderleri zorunluluk bulunmasa da, aracılık bütçesinden *karşılanabilir*. Aracılık bütçesi hakkında daha ayrıntılı bilgileri Bölüm 8, Madde 3. "İş bulma konusunda Jobcenter hangi yardımları üstlenir?".

5. İşitme ve konuşma engelli kişiler

İşitme ve konuşma engelli kişilerin Almanca işaret dili, sesli işaret dillerinde veya başka uygun iletişim yardımı olarak iletişim kurma hakları vardır (SGB X, Madde 19, Fıkra 1, Bent 2 [[§ 19 Abs. 1 Satz 2 SGB X](#)]).

6. Alg II ve sosyal yardım parası ne kadar süreyle verilir?

Alg II ve Sosyal Yardım Parası on iki ay için verilir. Bundan farklı olarak, örneğin geliri değişken olan çalışanlar ve serbest çalışanlar için verilen onay süresi altı aydır. Size ilk önce bir geçici karar bildirimi gönderilecektir (SGB II, Madde 41, Fıkra 3 [[§ 41 Abs. 3 SGB II](#)]). Onay süresi sona erdiğinde, yardım almaya devam etmek için bir yeniden onay başvurusu [[Weiterbewilligungsantrag](#)] yapmanız gerekir. Bu başvuruyu [online](#) olarak yapmak da mümkündür.

7. Yardımlar nasıl ödenir?

Geçimi sağlamak için öngörülen ödemeler, önceden ay başlarında sizin tarafınızdan bildirilen banka hesabına havale edilir. Hesap sahibi siz değilseniz, Jobcenter ödenen yardımı gerçekten alıp almadığınızı kontrol edebilir (SGB I, Madde 17, Fıkra 1, No. 1 [[§ 17 Abs. 1 Nr. 1 SGB I](#)]).

Banka hesabınız yoksa para yardımı bir posta çeki ile yapılır. Yardımların çekle ödenmesi ücrete tabidir. İstisna: Cari hesap açmadığınızı kanıtlayabilirsiniz (SGB I, Madde 47, Fıkra 1 [[§ 47 Abs. 1 SGB I](#)]). Bu durumda, örneğin bankadan alınmış, durumu teyit eden bir belgeyi sunmak zorundasınız.

8. Alg II ve sosyal yardım parasından bir avans ödemesi yapılması mümkün müdür?

Paranız yoksa, talep edilen yardıma hak kazanma olasılığınızın olduğu durumlarda, geçici ve dolayısıyla hızlı bir karar verilmesini isteme hakkınız vardır (SGB II, Madde 41a, Fıkra 1 [[§ 41a Abs. 1 SGB II](#)]). Bu yolla, *bazı durumlarda* ve hatta acil durumlarda hemen nakit para almanız mümkün olabilir. Parasız kaldığınızı güncel banka hesap dekontları ve gerektiğinde başka uygun belgelerle kanıtlamak zorundasınız.

Onayı verilmiş yardımlar için 100 Euro'ya kadar avans ödemesi yapılması mümkündür. Bu avans, bir sonraki ayın yardım hakkından kesilir (SGB II, Madde 42, Fıkra 2 [[§ 42 Abs. 2 SGB II](#)]).

Jobcenter'ler, nakit ödeme yapmak yerine genellikle farklı bir yöntem kullanırlar. Katılımcı bir süpermarketin (örneğin Rewe, Real, Penny, dm ve Rossmann) kasalarında paraya çevirebileceğiniz bir ödeme belgesi alırsınız. Ya da bir postane şubesine teslim ettiğiniz bir çek alırsınız. Çekin bozdurulması sizin için ücretsizdir. Ödeme belgesi ne sizinle ilgili herhangi bir kişisel veri, ne de Jobcenter ile ilgili bir veri veya logo içermez ve sizi herhangi bir malı satın almak zorunda bırakmaz.

Bölüm 3 | İş arayanlar için temel güvence yardımlarından kimler yararlanabilir?

1. Genel koşullar

İş arayanlar için temel güvence yardımlarını alıp alamayacağınız, dört koşula bağlıdır: Yaş, çalışmaya elverişlilik, muhtaçlık ve Almanya'da mutlak ikamet. Çalışmaya elverişlilik koşulunu yerine getirmeyenler de, örneğin çocuklar, yardım almaya hak sahibi olabilirler (bkz. bu Bölüm, Madde 2. "Kimler Alg II, kimler Sosyal Yardım Parası alır?"). Hangi kişilerin yardım alamayacağını ise, bu bölümün 3, 4.1 ve 5 no.lu maddelerinden öğrenebilirsiniz.

1.1 Yaş sınırları

Yardımlar kişilere, 15. doğum gününden itibaren yasal genel yaşlılık aylığı için öngörülen yaş sınırına eriştikleri takvim ayının bitimine kadar ödenir (SGB II, Madde 7, Fıkra 1, Bent 1, No. 1 [[§ 7 Abs. 1 Satz 1 Nr. 1 SGB II](#)]). 65 olan yaş sınırı, emeklilik hukukunda da olduğu gibi, 67 yaşına kadar basamaklar halinde, 1947'den sonra doğanlar için her takvim yılı başına bir ay ve 1959'dan sonra doğanlar için (doğum yılı 1964'e kadar) her takvim yılı başına iki ay artar (SGB II, Madde 7a [[§ 7a SGB II](#)]).

Örnek: Yardıma muhtaç olan Bay S., 10 Temmuz 1956 tarihinde doğmuştur. 65 yıl ve 10 aylık yaş sınırına 10 Mayıs 2022'de erişecektir. Dolayısıyla, 31 Mayıs 2022 tarihine kadar iş arayanlar için temel güvence yardımlarından faydalanabilir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Jobcenter, koşulları yerine getiriyorsanız, genel yaşlılık sınırına erişmeden önce bir yaşlılık aylığı talep etmenizi *isteyebilir*. Burada, bir kesintili veya kesintisiz yaşlılık aylığı söz konusu olabilir. Jobcenter, size kesintili bir yaşlılık aylığını ancak 63. doğum gününüzden itibaren teklif edebilir (SGB II, Madde 12a [[§ 12a SGB II](#)]).

✓ **Tavsiyemiz:** İsteğinizin dışında erken emeklilik, duruma göre "hakkaniyete aykırı" ya da "uygun" değildir. Bu, örneğin Alg II'nin yanı sıra İşsizlik Parası da

alıyorsanız veya haftada 20 saatten fazla bir işte çalışıyorsanız ya da yaşlılıkta ve iş gücü azalmasında temel güvence bağlamında azaltılmış yaşlılık aylığı ile yardıma muhtaç olduğunuz durumdur (Hakkaniyete Aykırılık Yönetmeliği [[UnbilligkeitsV](#)]; SGB II Bilgi Veri Tabanı, Madde 12a: Öncelikli yardımlar (Makale: Hakkaniyete Aykırılık Yönetmeliği [[Beitrag: Unbilligkeitsverordnung](#)])). Erken emeklilik “hakkaniyete aykırı” ise, Jobcenter’in emeklilik başvurusu gönderme talebine itiraz etmelisiniz.

1.2 Çalışmaya elverişlilik

Güncel durumda ya da gelecek altı ay içinde, genel iş piyasasının koşulları altında günde en az üç saat çalışabilenler, çalışmaya elverişli olarak kabul edilir (SGB II, Madde 8, Fıkra 1 [[§ 8 Abs. 1 SGB II](#)])). Örneğin, evde geçici olarak üç yaşından küçük bir çocuğu büyüten ya da genel öğretim okuluna devam eden kişiler de çalışmaya elverişli sayılırlar.

Yabancılar da çalışmaya elverişlilik ise, iş piyasasına erişim haklarının bulunup bulunmadığına, yani çalışma izinlerinin olup olmadığına da bağlıdır (SGB II, Madde 8, Fıkra 2 [[§ 8 Abs. 2 SGB II](#)])).

- **AB vatandaşları (Birlik vatandaşları)** ve aile mensupları için, serbest dolaşım hakkına bağlı olarak doğrudan çalışma izni vardır. Bu hak, İzlanda, Liechtenstein, Norveç gibi Avrupa Ekonomik Alanı ülkesi vatandaşları ve İsviçre vatandaşları için de geçerlidir.
- **Üçüncü ülke vatandaşlarından** (AB veya AEA vatandaşı olmayanlar) ikamet iznine sahip olanlar, prensip olarak çalışma iznine de sahiptirler. Çalışma izni belirli işlerle sınırlı olan veya yalnızca Yabancılar Dairesi’nin izni ile istihdam edilebilecek olan kişiler de yasal olarak çalışmaya elverişlidirler. İkamet izni, iş piyasasına erişime yönelik bir not içermelidir. Yabancılar Dairesi, ikamet evraklarına bu amaca yönelik bir ibare eklemektedir.

1.3 Yardıma muhtaçlık

Kendi gelir veya mal varlığı ile kendisinin ve ihtiyaç birliği üyelerinin geçimini sağlayamayan ve başkalarından yardım almayan kişiler yardıma muhtaç sayılır (SGB II, Madde 9, Fıkra 1 [[§ 9 Abs. 1 SGB II](#)])).

Bir ihtiyaç birliğinde akrabalarınız ya da yakınlarınız ile birlikte yaşıyorsanız, gerektiğinde birlikte yaşadığınız diğer kişilerin gelir ve mal varlıklarını da hesaplara katmak zorundasınız (bkz. Bölüm 4 “İhtiyaç birliği, hane birliği ve ikamet birliği arasındaki farklar nelerdir?”).

Jobcenter, yardıma muhtaçlık durumunuzu önlemek, azaltmak veya kısaltmak için sizden öncelikli sosyal yardımlardan yararlanmanızı isteyebilir (SGB II, Madde 12a [[§ 12a SGB II](#)])). Öncelikli yardımların talep edilmesi hakkında daha fazla bilgiyi Bölüm 13 “Katkıda bulunma yükümlülükleriniz nelerdir?” altında bulabilirsiniz.

1.4 Almanya’da mutat ikametgâh

Sadece mutat ikametgâhı Almanya’da olanlar yardım alabilirler (SGB II, Madde 7, Fıkra 1, Bent 1, No. 4 [[§ 7 Abs. 1 Satz 1 Nr. 4 SGB II](#)]).

“Mutat ikametgâh” genelde, gerçekten kullanılan bir konut (ikametgâh) ile açıklanır. Evi olmayan kişiler de, mevcut koşullara göre sadece geçici olarak ilgili eyalette bulunmadıkları belirlenirse, bir mutat ikametgâh sahibi olabilirler (SGB I, Madde 30, Fıkra 3 [[§ 30 Abs. 3 SGB I](#)]). Önemli: Yardım almaya hak kazanmış kişilerin, Jobcenter için de ulaşılabilir olmaları gerekir (bkz. bu Bölüm, Madde 3. “Kimler yardım alamaz?”).

Yabancılar için, en azından gelecekte Almanya’da uzun süreli ikametın istenmesi ve mümkün olması ön koşuldur. Bu nedenle, örneğin sadece turist olarak Almanya’da ikamet eden veya kısa süreli bir ikamet için Schengen Vizesi olan yabancılar (ikamet Kanunu, Madde 6, Fıkra 1 [[§ 6 Abs. 1 AufenthG](#)]) “mutat ikametgâh” dışında değerlendirilir. Yabancılar ülkeden ayrılmakla yükümlüyse ve sınır dışı edilmenin önünde fiili veya hukuki engeller bulunmuyorsa, o vakit bir “mutat ikametgâh” yoktur.

2. Kimler Alg II, kimler sosyal yardım parası alır?

Dört koşulun tamamını yerine getiren kişiler (bkz. bu Bölüm, Madde 1. “Genel koşullar”), İşsizlik Parası Alg II alırlar.

Çalışmaya elverişli olmayan yardıma muhtaç kişiler, ihtiyaç birliğinde çalışmaya elverişli bir kişiyle birlikte yaşamaları koşuluyla, gerekirse Jobcenter’den sosyal yardım parası alabilirler. Bu, özellikle aşağıda belirtilen kişiler için geçerlidir:

- Çalışmaya elverişli ebeveynlerinin evinde kalan 15 yaşından küçük bütün çocuklar,
- Çalışmaya elverişli eşleriyle birlikte yaşayan, *geçici olarak* tam iş gücü kaybı nedeniyle emekli aylığı alan kişiler ve
- *Geçici olarak* tam iş gücü kaybı nedeniyle emekli aylığı alan ve yaşları 15 ila 24 arasında olan çalışmaya elverişli çocuklarıyla birlikte yaşayan ebeveynler.

Kişiler *sürekli olarak* iş göremez durumda ve en az 18 yaşındalarsa, öncelikli olarak yaşlılıkta ve SGB XII’nin 4. Bölümü (Sosyal Yardım) [[4. Kapitel des SGB XII \(Sozialhilfe\)](#)] uyarınca iş gücü kayıpları olması durumunda, temel güvence yardımlarını almaya hak kazanırlar (SGB II, Madde 5, Fıkra 2, Bent 2 [[§ 5 Abs. 2 Satz 2 SGB II](#)]). SGB XII’nin 4. Bölümü uyarınca yardımlar dikkate alınması gereken gelir veya mal varlığı nedeniyle sağlanmıyorsa, bu kişiler için, ihtiyaç birliklerinde çalışmaya elverişli durumda bir kişinin yaşaması ve karşılanmamış bir SGB II ihtiyacı olması şartıyla, ikinci derece olarak sosyal yardım parası talebi dikkate alınabilir (Federal Sosyal Mahkeme’nin 28.11.2018 tarih - B 4 AS 46/17 sayılı kararı [[BSG vom 28.11.2018 – B 4 AS 46/17 R](#)]).

3. SGB II yardımlarını kimler alamaz?

İş arayanlar için temel güvence yardımlarından özellikle aşağıda belirtilen kişiler faydalanamaz

- **Genel yaşlılık sınırına erişmeden önce tam emeklilik kapsamında yaşlılık aylığı alan kişiler.** Bu kişiler, en geç ilk emeklilik aylığı aldıkları güne kadar yardım talep edebilirler (SGB II, Madde 7, Fıkra 4 [[§ 7 Abs. 4 SGB II](#)]).

***Örnek:** Bayan F., uzun süreli sigortalılar için öngörülen yaşlılık aylığı çerçevesinde, 63 yaşında erken emekli olmuştur. Erken yaşlılık aylığına Temmuz ayından itibaren hak kazanacaktır. İlk emeklilik ödemesi 29 Temmuz gününde yapılacaktır. 29 Temmuz'dan sonra artık Alg II alma hakkı bulunmamaktadır.*

Alman yaşlılık aylıkları ile mukayese edilebilir nispette olmaları halinde, yabancı ülke yaşlılık aylıkları da hakkın düşmesine neden olur.

Bilinmesinde fayda var: Erken yaşlılık aylığının ilk ödeme tutarı, Alg II üzerine hesaplanır. Aybaşında daha düşük Alg II ödenir. Ay sonuna kadar olan geçim boşluğunu doldurabilmek için, Jobcenter'den ilk emeklilik aylığı ödemesi yapılan ay için bir zorluğu aşma kredisi (SGB II, Madde 24, Fıkra 4 [[§ 24 Abs. 4 SGB II](#)]) talep edebilirsiniz.

- **Hastane, rehabilitasyon kliniği ve yaşlı bakım evi gibi yatılı kurumlarda kalan kişiler,** kaldıkları ilk günden itibaren bu haktan mahrum kalırlar (SGB II, Madde 7, 4. Fıkra [[§ 7 Abs. 4 SGB II](#)]). Ancak bu kişiler, düzenlemeden farklı olarak aşağıdaki koşullarda bu haktan faydalanmayı sürdürürler:
 - o Bu kişiler bir hastanede (SGB V, Madde 107 [[§ 107 SGB V](#)]) veya bir tıbbi rehabilitasyon kurumunda tahminen altı aydan kısa bir süre tedavi göreceklere veya
 - o Bu kişiler genel iş piyasasında haftada en az 15 saat çalışıyorlarsa.
- **Hâkim kararıyla hürriyeti bağlayıcı ceza almış ve bununla ilgili bir kurumda kalan kişiler** (örneğin hapis cezası, gözaltında bulunma hali), hapis cezasının ilk gününden itibaren bu haktan mahrum kalırlar (SGB II, Madde 7, Fıkra 4, Bent 2 [[§ 7 Abs. 4 Satz 2 SGB II](#)]). Bu düzenleme, cezaevinden dışarıya izinle çıkan hükümlüler için de geçerlidir.
- **Jobcenter'in izni olmadan bu kurumun yakın bölgesi dışında bulunanlar veya başka nedenlerle Jobcenter tarafından erişilemeyen kişiler.**

Zamansal ve mekânsal olarak erişilebilir olmanın yasal dayanağı, 2011 Mart ayının sonuna kadar yürürlükte olan sürümüyle SGB II, Madde 7, Fıkra 4a'dır (25 Temmuz 2006 tarihli Federal Resmi Gazete, S. 1707 [[BGBI. vom 25. Juli 2006, S. 1707](#)]). Yönetmelik, İşsizlik Sigortası (SGB III) alanındaki işsizler için geçerli olan Erişilebilirlik Talimatı'na [[Erreichbarkeitsanordnung \(EAO\)](#)] atıfta bulunmaktadır.

Erişilebilirlik Talimatı'nın amacı, işe yerleştirmeye öncelik verilmesini sağlamaktır. Temel güvence yardımı alan kişiler, Jobcenter tarafından yapılan iş tekliflerine ve davetlere kısa sürede yanıt vermelidirler. Bu nedenle ilgili kişiler, vermiş oldukları adreste her iş günü, mektupla Jobcenter tarafından ulaşılabilecek şekilde *şahsen* erişilebilecek ve her gün Jobcenter'e gelebilecek durumda olmalıdırlar (Federal İş Ajansının Erişilebilirlik Talimatı, Madde 1, Fıkra 1 [[§ 1 Abs. 1 EAO](#)]). Sadece telefonla erişilebilirlik yeterli değildir.

Seyahat etmek istediğiniz zaman, genelde *önceden* Jobcenter'in iznini almak zorundasınız (bkz. Bölüm 14 "Yardım alma hakkı olan kişiler tatil yapabilir mi?").

İstisnalar: Talimat metnine göre, SGB II, Madde 7, Fıkra 4a (eski sürüm), SGB II uyarınca yardım alma hakkı olan herkes için geçerlidir. Bununla birlikte, Federal İş Ajansı'nın (BA) güncel talimatlarına göre, kelimesi kelimesine bir yorum, düzenlemenin anlam ve amacı ile çelişecektir. Bu nedenle BA, genellikle aşağıdaki durumlarda önceden izin alınmasına gerek görmemektedir:

- 15 yaşından küçük olan çocuklar için ve
- Bir işte haftada en az 15 saat çalışan veya iş hayatına kazandırılmak üzere faaliyetlere katılan Alg II alan kişiler.

BA'nın talimatlarına göre, işe başlayamayan veya çalışamayan kişiler için, örneğin üç yaşından küçük çocuğunu büyütme zorunda olduğu için geçici olarak bir işe başlaması beklenemeyecek tek başına çocuk yetiştiren ebeveynler ve genel olarak sosyal yardım parası alan kişiler için, özel durum kararları yoluyla başka istisnalar tanınması da mümkündür.

Bazı yargı içtihatlarında, anayasal hareket özgürlüğünü (Anayasanın 2. Maddesi, 1. Fıkrası) kısıtlamak için önemli nedenlerin olması gerektiği görüşü savunulmaktadır. Bu nedenle, genel olarak bir işte çalışması mümkün olmayan (özellikle sosyal yardım parası alan kişiler, bkz. Niedersachsen-Bremen Eyalet Sosyal İşler Mahkemesinin 14 Kasım 2017 tarih, L 7 AS 934/17 B ER sayılı kararı [[L 7 AS 934/17 B ER](#)]) veya geçici olarak çalışması beklenemeyecek (örneğin çocuk bakım döneminde küçük çocuğu olan, tek başına çocuk yetiştiren ebeveynler, bkz. Berlin-Brandenburg Eyalet Sosyal İşler Mahkemesinin 15.08.2013 tarih, L 34 AS 1030/11 sayılı kararı [[L 34 AS 1030/11](#)]) hiç kimse, SGB II, Madde 7, Fıkra 4a (eski sürüm) uyarınca yardımlardan yararlanılamayan durumlar kapsamına alınamaz.

Ayrıca, iş aramak amacıyla görüşmede bulunduğunuzu, danışmanlık hizmetleri aldığınızı ya da başka bir randevuya gittiğinizi ve bu nedenle kısa sürede Jobcenter'in aracılık teklifleri için bu kuruma gidemediğinizi kanıtlarsanız, erişilebilirlik durumunuz etkilenmemiş sayılır (Erişilebilirlik Talimatı, Madde 1, Fıkra 3 [[§ 1 Abs. 3 EAO](#)]).

✓ **Tavsiyemiz:** Erişilebilir olma yükümlülüğünüzü hafife almayınız. Eğer, Jobcenter, izin almadan oturduğunuz yerden uzaklaştığınızı öğrenirse bu

dönem için almış olduğunuz yardımları geri ödemek zorunda kalacağınızı hesaba katınız.

Bilinmesinde fayda var: Evi olmayan kişiler, geçici olarak evlerinde kaldıkları tanıdık veya arkadaşlarının posta adresini veya bir evsizler kurumunun adresini verebilirler. Jobcenter bu durumda, ilgili kurumdan, orada misafir olduğunuzu ve iş günlerinde postayla gelen mektupları alabileceğinizi gösteren yazılı bir onay belgesi talep edecektir. Berlin’de hangi bağımsız evsizler kurumunun [[unabhängige Einrichtung für Wohnungslose](#)] size bir posta adresi verebileceğini öğrenebilirsiniz.

4. Yabancılar için özel durumlar

Şayet genel yardım alma koşullarını sağlıyorsa, yabancılar esas itibariyle iş arayanlar için temel güvence yardımlarından faydalanma hakkına sahiptir.

4.1 Yardımdan yararlanılamayan durumlar

Diğer taraftan, SGB II, Madde 7, Fıkra 1, Bent 2 [[§ 7 Abs. 1 Satz 2 SGB II](#)] uyarınca, aşağıda belirtilen kişilerin yardım alma hakkı bulunmamaktadır:

a) Yabancılar ve aile mensupları, Almanya’ya geldikleri ilk üç aylık sürede bu haktan yararlanamazlar. Bu haktan mahrumiyet, örneğin çalışan Birlik vatandaşları ve milletlerarası hukuk, insani veya siyasi nedenlerle ikamet hakkı almış yabancılar (İkamet Kanunu, Bölüm 2, Kısım 5 [[Kapitel 2 Abschnitt 5 AufenthG](#)]) ve aile mensupları ile Almanların aile mensupları için geçerli değildir.

b) İlticaya Başvuranlar için Yardım Kanunu’na göre yardım alan yabancılar. Bu kişiler özellikle, henüz iltica başvurusu kabul edilmemiş, müsamaha edilen ve yasal olarak yurt dışı edilecek kişilerden oluşur (İlticaya Başvuranlar için Yardım Kanunu, Madde 1 [[§ 1 AsylbLG](#)]).

Bunun dışında, aşağıda sayılan yabancılar ve onların aile mensupları da bu haklardan faydalanamaz,

c) İkamet hakkı bulunmayanlar veya

d) İkamet hakları *sadece* iş aramaya yönelik olan kişiler. İş arama hakkı, Birlik vatandaşları için ülkeye girişlerinden itibaren altı ay ve sonrasında iş aramaya devam ederlerse ve işe alınma olasılıkları makul olursa geçerlidir.

Kanun koyucunun iradesine göre, c) ve d) fıkraları altında anılan kişilerin yardım alma hakkı, ancak Almanya’da beş yıllık bir *mutat* ikametten sonra bulunur – ancak bunun için Yabancılar Dairesi, bu süre içinde kişinin serbest dolaşım hakkının kaybedildiğini tespit etmemiş olmalıdır. Mutat ikamet, örneğin memleketine kısa süreli ziyaretler için kesilmesi, zararsızdır. Bu beş yıllık süre, ikamet kaydı ile başlar. Şayet mutat bir ikamet başka suretle kanıtlanabiliyorsa, beş yıllık sürekli ikamet kaydının gerekli olup olmadığı hususu tartışmalıdır (bu bağlamda bkz. örneğin

Berlin-Brandenburg Eyalet Sosyal İşler Mahkemesinin 21.10.2021 tarih, L 19 AS 929/21 B ER sayılı kararı [[L 19 AS 929/21 B ER](#)]).

Beş yıllık süre dolmadan önce, ancak “iş arama amacı” dışında başka ikamet veya serbest dolaşım hakkı varsa yardım talebinde bulunulabilir. Farklı yasal statülerinden dolayı, Birlik vatandaşları ile üçüncü ülke vatandaşları arasında bir ayırım yapılmalıdır.

- **Birlik vatandaşları** ve onların aile mensupları, Almanya’da Serbest Dolaşım Kanunu/AB [[Freizügigkeitsgesetz/EU](#)] marifetiyle uygulanan Avrupa Topluluğu’nun 2004/38/AT sayılı direktifinin (“Birlik Vatandaşlığı Direktifi”) kriterlerine göre, Almanya’ya giriş ve ikamet hakkına sahiptir. Almanya’ya giriş ve ikamet hakkı, İzlanda, Liechtenstein ve Norveç gibi AB üyesi olmayan, Avrupa Ekonomi Alanı (AEA) ülkelerinin vatandaşlarının (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 12 [[§ 12 FreizügG/EU](#)]) yanı sıra İsviçre vatandaşları için de aynı şekilde geçerlidir.

Aşağıda belirtilen serbest dolaşım hakları, kanunen mevcuttur. Bunlar için başvuru yapılmasına veya onay alınmasına gerek yoktur. Birlik vatandaşlarının yanı sıra bahsedilen AEA devletleri ve İsviçre vatandaşları, *örneğin* aşağıdaki serbest dolaşım haklarından birine sahiplerse, SGB II yardımlarından faydalanabilirler:

- o Almanya’da işçi veya serbest çalışan olarak serbest dolaşım hakkı (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 2, Fıkra 2, No. 1 ve 2 [[§ 2 Abs. 2 Nr. 1 und 2 FreizügG/EU](#)])

Çalışma hususunda, gerçekten yapılan bir faaliyet söz konusu olmalıdır. Serbest meslek sahipleri söz konusu olduğunda, faaliyet belgesi olmadan sadece bir işletme kaydı yeterli değildir.

Tamamen tali ve önemsiz görünecek kadar küçük ölçekli faaliyetler hesaba katılmaz. Nelerin “tali” ve “önemsiz” olarak kabul edildiği, yasal olarak tartışmalı bir konudur. Avrupa Adalet Divanı (EuGH), işçi statüsünde olabilmek için haftada 5,5 saat çalışma ve aylık 175 Euro’luk geliri yeterli buldu. Ancak her zaman sözleşme ilişkisi koşullarının bütünü, örneğin ücretin miktarı, çalışma süresi ve istihdam ve ücretin tatil veya hastalık sırasında devam edip etmediği önem taşır(Serbest Dolaşım Kanunu/AB’ye yönelik Genel İdari Kural, No. 2.2.1 [[AVV zum FreizügG/EU, Nr. 2.2.1](#)]). İstihdam haftada en az sekiz saat uygulanıyorsa, Federal İş Ajansı genellikle çalışan statüsünü teyit eder (SGB II Bilgi Veri Tabanı, Makale: Yabancıların yardımdan yararlanamaması [[Beitrag: Leistungsausschluss von Ausländern](#)]).

- o Bir işletmede/firmada mesleki eğitim gören kişi olarak alınan serbest dolaşım hakkı (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 2, Fıkra 2, No. 1 [[§ 2 Abs. 2 Nr. 1 FreizügG/EU](#)])

- o Eğer kişi işini istemeyerek kaybetmişse ve Federal İş Ajansı bu durumu teyit ediyorsa, bir işte bir yıldan daha fazla istihdam ya da serbest çalışma sonucunda

alınmış, Almanya’da prensip olarak süresiz serbest dolaşım hakkı (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 2, Fıkra 3 [[§ 2 Abs. 3 FreizügG/EU](#)])

Federal İş Ajansı, talimatlarında tam olarak bir yıllık bir istihdam süresinin de yeterli olduğunu varsaymaktadır..

Düzenleme, kesintisiz istihdam veya serbest çalışma koşulu getirmemektedir. Örneğin, toplam bir yıldan daha uzun bir istihdam süresi boyunca 15 günlük işsizlik nedeniyle istihdamın kısa bir süre kesintiye uğraması zararsızdır (Federal Sosyal Mahkeme’nin 13.7.2017 tarih - B 4 AS 17/16 R sayılı kararı [[BSG vom 13.7.2017 – B 4 AS 17/16 R](#)]).

Kişi, Federal İş Ajansı tarafından da teyit edilmek kaydıyla, bir işte bir yıldan az bir çalışma sonrasında işini istemeyerek kaybetmişse, işin sona ermesinden itibaren en fazla altı ay boyunca ikamet hakkı ve Alg II/Sosyal Yardım Parası talep etme hakkı vardır.

Hastalık, kaza veya hamilelik nedeniyle geçici olarak çalışamayan Birlik vatandaşları da serbest dolaşım hakkına sahiptir.

Bu durumların tamamında Birlik vatandaşlarının çalışan statüsü, ya kalıcı olarak ya da geçici olarak korunur.

o Serbest Dolaşım Kanunu kurallarına göre serbest dolaşım için kesintisiz olarak bir nedenin mevcut olduğu, Almanya’da beş yıllık *yasal* ikametten sonra elde edilmiş sürekli ikamet hakkı

Birlik vatandaşları çalışma statülerini kaybetseler bile, sürekli ikamet hakları korunur. Üçüncü ülkelerden gelen aile mensupları, Birlik vatandaşı ile beş yıldan beri Almanya Federal Cumhuriyeti topraklarında kesintisiz olarak ikamet ediyorsa, sürekli ikamet hakkına sahiptirler (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 4a [[§ 4a FreizügG/EU](#)]).

o Almanya'ya girişte Birlik vatandaşına eşlik etmesi, aile birleşimi yapması veya Birlik vatandaşıyla birlikte ikamet etmesi halinde serbest dolaşım hakkına sahip bir Birlik vatandaşının aile üyesi olarak serbest dolaşım hakkı

Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 3 [[§ 3 FreizügG/EU](#)] uyarınca aile mensuplarına özellikle şu kişiler dâhildir:

- birlik vatandaşının eşi/yasal hayat arkadaşı ve çocukları/torunları veya çocukları/torunları 21 yaşın altındaysa eşi/yasal hayat arkadaşı ve
- Serbest dolaşım hakkına sahip Birlik vatandaşının veya eşinin/yasal hayat arkadaşının, örneğin serbest dolaşım hakkına sahip Birlik vatandaşı veya eşine/yasal hayat arkadaşına bağımlı olmaları halinde, büyükanne ve büyükbaba veya 21. doğum gününü geride bırakmış çocuklar gibi, üst ve alt soy akrabaları.

Serbest Dolaşım Kanunu bağlamında, örneğın kardeşler, amcalar/dayılar ve halalar/teyzeler, hısımlar/akrabalar ve evlilik benzeri birlik içerisindeki kişiler, aile mensubu değildir.

Serbest dolaşım hakkı, aile mensubunun AB vatandaşı veya üçüncü ülke vatandaşı olmasına bakılmaksızın mevcuttur.

o İkamet Kanunu'na göre *fiktif* bir ikamet hakkı(Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 11, Fıkra 14, Bent 1 [[§ 11 Abs. 14 Satz 1 FreizügG/EU](#)])

Bu, şu anlama gelir: İkamet Kanununda düzenlenen ikamet hakları, Birlik vatandaşları için daha iyi bir koruma sağlamaları durumunda, Birlik vatandaşları için de uygulanabilir . Bir ikamet izni *gerçekten* verilmemiş olsa bile, Jobcenter, bu konuda *muhtemel* bir hak bulunmadığını kontrol etmelidir; Federal Sosyal Mahkeme bu şekilde karar vermiştir (Federal Sosyal Mahkeme'nin 30 Ocak 2013 tarih, B 4 AS 54/12R sayılı kararı, Kenar no. 27 v.d. [([BSG, Urteil vom 30. Januar 2013 - B 4 AS 54/12 R](#), Randnummer 27ff.)].

Örnek: *Evli olmayan, çalışmayan bir Birlik vatandaşı, Alman uyruklu, reşit olmayan bir çocuğın ebeveynlerinden biri olarak, İkamet Kanunu, Madde 28, Fıkra 1, Bent 1, No. 3 uyarınca ikamet hakkına sahiptir.*

Birlik vatandaşları ve çocukları için daha fazla ikamet hakkı, 492/2011 sayılı Yönetmelik (AB), Madde 10 [[Art. 10 der VO \(EU\) 492/2011](#)] ile elde edilir. Buna göre, Almanya'da işçi olarak istihdam edilen veya daha önce istihdam edilmiş olan Birlik vatandaşlarının çocukları, Alman çocuklar ile aynı koşullar altında genel eğitim ve mesleki eğitime katılma hakkına sahiptirler. Ebeveynler veya ebeveynlerden biri, velayet hakkını gerçekten uyguladığı sürece, çocuklarının okula devamı ve eğitimi sırasında türetilmiş oturma hakkına sahiptir. Bu, çocuk reşit olmadığı sürece ve eğitimin devam etmesi ve tamamlanması için bundan sonra da ebeveynlerin veya ebeveynlerden birinin varlığına ve bakımına ihtiyaç duyması halinde geçerlidir.

Bu ebeveynlerin ikamet hakkı, örneğın “istemeyerek” işlerini kaybettikten sonra bir yıldan az, altı aydan uzun bir süreden beri işsiz oldukları için çalışan statülerini kaybetmeler bile mevcut olmaya devam eder.

Bilinmesinde fayda var: Avrupa Adalet Divanı'nın 6 Ekim 2020 tarihli kararından bu yana (Hukuk Davası C181/19 [[Rechtssache C181/19](#)]) ikamet hakkını yalnızca 492/2011 sayılı Yönetmelik (AB), Madde 10'dan alan Birlik vatandaşlarının genel olarak yardımlardan yararlanamaması artık mümkün değildir. Kanun koyucu, 1 Ocak 2021'den itibaren ilgili bir yasal hükmü yürürlükten kaldırmıştır.

Avusturya vatandaşları, Almanya'ya temel güvence yardımı almak amacıyla gelmemeleri koşuluyla, (17 Ocak 1966 tarihli Almanya-Avusturya Sosyal Yardım Anlaşması [[Deutsch-Österreichische-Fürsorgeabkommen vom 17. Januar 1966](#)]) (“Bakım Yardımı Konusunda Almanlarla Denklik”) anlaşmasına dayanabilirler.

Birçok mahkeme, ikamet hakkı veya iş aramak için ikamet hakkı olmayan ve bu anlaşmaya dayanarak dava açan Avusturyalı davacıların SGB II yardımlarını almasına karar vermiştir (örneğin Berlin-Brandenburg Eyalet Sosyal İşler Mahkemesi'nin 11 Mayıs 2020 tarih, [L 18 AS 1812/19](#) sayılı ve 8 Haziran 2020 tarih, [L 18 AS 1641/19](#) sayılı kararı).

Birlik kurallarına göre, en geç 31 Aralık 2020 tarihine kadar Almanya'da kalan ve burada yaşamaya devam eden **Britanya vatandaşları** ve aile fertleri, Büyük Britanya ile AB arasındaki Çıkış Anlaşması'na [[Austrittsabkommen zwischen Großbritannien und der EU](#)] göre ikamet hakkına sahiptir. Çıkış Anlaşmasında belirtilen ikamet hakları, temelde Birliğin serbest dolaşım haklarına karşılık gelir. Eski Britanyalı olarak bilinen kişiler ve onların aile fertleri, sadece iş arama amaçlı olmayan bir ikamet hakkına sahip olmaları durumunda -tıpkı Birlik vatandaşları gibi- SGB II yardımlarını talep edebilirler.

Çıkış Anlaşması kapsamındaki ikamet hakları kanunen geçerlidir. Hakların kendileri için geçerli olduğunu kanıtlamak için, "Eski Britanyalıların" Yabancılar Dairesinden özel bir ikamet belgesi almaları gerekmektedir (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 16, Fıkra 1 [[§ 16 Abs. 1 FreizügG/EU](#)]).

Belirli koşullar altında, aile mensupları ve yakın akrabalar olarak anılan kişiler, Serbest Dolaşım Kanunu'na göre, 31 Aralık 2020'den sonra hali hazırda Almanya'da yaşayan "eski Britanyalıların" yanına taşınabilir. 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren Almanya'ya göç eden diğer tüm Britanyalılar için ("Yeni Britanyalılar"), ülkeye giriş ve ikamet hakkı, üçüncü ülke vatandaşları için geçerli olan ikamet düzenlemelerine tabidir.

- **Üçüncü ülke vatandaşları** (AB ve AEA vatandaşı olmayanlar) için İkamet Kanunu belirleyicidir. Yerleşim iznine sahip yabancılar, SGB II yardımlarına erişebilirler. (Sürelili) oturma izni olan yabancılarda ise oturma izninin hangi amaçla verildiği esas alınır. İkamet nedeni ilgili ikamet belgesinde İkamet Kanunu maddesi olarak belirtilmiştir

İkamet izinleri yalnızca iş arama amacıyla verilmiş olan üçüncü ülke vatandaşları, SGB II yardımlarından faydalanamazlar (yukarıya bakınız). İkamet Kanunu, Madde 20, 1 ila 3. Fıkralarda [[§ 20 Abs. 1 bis 3 AufenthG](#)] (1 Mart 2020'den itibaren geçerli sürümde) iş arama amacıyla verilen temel ikamet izinleri bir araya toplanmıştır.

SGB II yardımlarına erişebilecek kişiler, örneğin şunlardır:

- o Uluslararası hukuk, insani veya siyasi nedenlerle ikamet hakkına sahip yabancılar (İkamet Kanunu, Bölüm 2, Kısım 5 [[Kapitel 2 Abschnitt 5 AufenthG](#)]), örneğin Cenevre Mülteci Sözleşmesi'ne (CMS) göre sığınmacılar, mülteciler ve ikincil koruma statüsünde olan kişiler, tanınmalarını takip eden aydan itibaren (İkamet Kanunu, Madde 25, Fıkra 1 ve 2 [[§ 25 Abs. 1 und 2 AufenthG](#)]), İkamet Kanunu, Madde 23, Fıkra 1 [[§ 23 Abs. 1 AufenthG](#)] uyarınca kalma hakkı bulunanlar veya suç mağduru kişiler (İkamet Kanunu,

Madde 25, Fıkra 4a ve 4b [[§ 25 Abs. 4a und 4b AufenthG](#)]). Ancak ilticaya Başvuranlar için Yardım Kanunu'na göre yardım almaya hak kazanmış yabancılar, bu yardımdan yararlanamaz.

- o Ailevi nedenlerle ikamet hakkı olan yabancılar (İkamet Kanunu, Bölüm 2, Kısım 6 [[Kapitel 2 Abschnitt 6 AufenthG](#)]), örneğin Almanların eşleri, kayıtlı hayat arkadaşları veya reşit olmayan çocukları ya da bir Alman çocuğun ebeveynleri (İkamet Kanunu, Madde 28 [[§ 28 AufenthG](#)]); ayrıca sığınmacıların, Cenevre Mülteci Sözleşmesi'ne göre sığınmacıların ve ikincil koruma statüsünde olan kişilerin bir aile birleşimi vizesiyle Almanya'ya gelen aile bireyleri (İkamet Kanunu, Madde 30 [[§ 30 AufenthG](#)]). Belirtilen mültecilerin Almanya'da doğan çocukları, aynı şekilde SGB II yardımlarından faydalanabilirler (İkamet Kanunu, Madde 33; SGB II Bilgi Veri Tabanı, Kayıt "Sığınmacılar/Mülteciler – Almanya'da doğan çocuklar" [[§ 33 AufenthG; SGB II-Wissensdatenbank, Eintrag „Asylberechtigte/Flüchtlinge – in Deutschland geborene Kinder“](#)]))
- o AET/Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/80 sayılı kararı [[Beschluss Nr. 1/80 des Assoziationsrats EWG/Türkei](#)] uyarınca ikamet hakkı olan Türk işçiler ve aile mensupları. İkamet hakkı, İkamet Kanunu'nun 4. Maddesi, 5. Fıkrası [[§ 4 Abs. 2 AufenthG](#)] uyarınca verilen bir oturma izni ile belgelenmelidir.

✓ **Tavsiyemiz:** Yabancılar için öngörülen bir yardım nedeniyle başvurunuz reddedilmesi durumunda, hukuki yollara başvurmanın sonuç getirip getirmeyeceğini bir Göçmenler için Danışmanlık Merkezi [[Beratungsstelle für Migrantinnen und Migranten](#)] veya sosyal hukuk uzmanı avukata [[Fachanwalt für Sozialrecht](#)] inceletebilirsiniz. Sosyal mahkemeler, zorunlu çıkışa tabi AB vatandaşı olmayan kişilerin sosyal yardımlardan yararlanamamasının Alman Anayasası ile uyumlu olup olmadığı konusunda fikir ayrılığına düşmektedir. Federal Anayasa Mahkemesi'nin kararı hala beklemededir.

Bilinmesinde fayda var: Alg II ve Sosyal Yardım Parası alma hakkından yararlanamayan ve kendileri için Tıbbi ve Sosyal Yardıma Dair Avrupa Sözleşmesi uygulanabilecek yabancılar, bazı koşullar altında SGB XII'nin 3. Bölümü'ne [[3. Kapitel des SGB XII](#)] göre sosyal yardım parası alma hakkından faydalanabilir. Bunun dışında, sadece geçiş yardımları talep edilmesi mümkündür (bkz. 16. Bölüm "Alg II alamayan yabancılar, hangi yardımları alabilir?").

4.2 SGB II veya SGB XII yardımlarının alınması, ikametle ilgili haklar açısından dezavantaj oluşturur mu?

Jobcenter ve Sosyal Yardım Daireleri, aşağıdaki durumları Yabancılar Dairesi'ne (Berlin'de: Eyalet Göç İdaresi) bildirmekle yükümlüdürler

- Yabancı'nın ikamet hakkı olmamasına,
- Sadece iş aramak amacıyla ya da
- Beş yıllık *mutat* (zorunlu olmayan yasal) ikamete rağmen kendisi ve aile mensuplarına SGB II uyarınca İşsizlik Parası II veya Sosyal Yardım Parası ya da

Sosyal Yardım talep etmesi veya alması durumunda, Yabancılar Dairesi'ne bilgi verilmelidir. Ayrıca, SGB XII uyarınca geçiş yardımlarından yararlanırsa da bildirim yükümlülüğü vardır (İkamet Kanunu, Madde 87, Fıkra 2, Bent 1, No. 2a [[§ 87 Abs. 2 Satz 1 Nr. 2a AufenthG](#)]).

İkamet izni olan bir üçüncü ülke vatandaşı, mesleki eğitim (İkamet Kanunu, Bölüm 2, Kısım 3 [[Kapitel 2 Abschnitt 3 AufenthG](#)]) veya bir işte çalışma (İkamet Kanunu, Bölüm 2, Kısım 4 [[Kapitel 2 Abschnitt 4 AufenthG](#)]) amacıyla, kendisi ya da aile mensupları için SGB II veya SGB XII yardımları talep ederse, bahsi geçen kurum ve kuruluşlar yine Yabancılar Dairesi'ni bilgilendirecektir (İkamet Kanunu, Madde 87, Fıkra 2, Bent 3 [[§ 87 Abs. 2 Satz 3 AufenthG](#)]).

Resmi makamların bildirim yükümlülükleri, esas olarak üçüncü ülke vatandaşlarını ilgilendirmektedir. Birlik vatandaşları söz konusu olduğunda, Yabancılar Dairesi'ne bildirim, ancak yardım başvurusunun veya yardım alınmasının bir serbest dolaşım hakkının devamı için "karar açısından önemli olması" durumunda yapılabilir (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 11, Fıkra 7 [[§ 11 Abs. 7 FreizügG/EU](#)]). Bu durum, geçimlerini sağlamalarından bağımsız olarak ikamet hakları bulunduğundan, iş aramak için serbest dolaşım hakkına sahip AB vatandaşları için geçerli değildir. Şayet aynı zamanda bir sürekli ikamet hakları veya iş arama hakları da varsa, beş yıllık bir mutaat ikametten sonra Birlik vatandaşları için de bildirim yükümlülüğü yoktur. Yalnızca, bir işte çalışmayan Birlik vatandaşlarının herhangi bir (maddi) ikamet hakkına sahip olmamaları durumunda, ikamet hakkı geçimi sağlamanın güvenceye alınmasına bağlıdır ve Yabancılar Dairesi'ne bir bildirimde bulunulabilir.

- **Birlik vatandaşları** söz konusu olduğunda, yabancılar dairesi belirtilen sosyal yardımlar için başvuru yapılması ya da alınmasını gerekçe görerek, serbest dolaşım hakkını sorgulayabilir. Daire bunu takiben, AB hukukuna göre artık serbest dolaşım hakkı bulunmuyorsa, serbest dolaşım hakkının kaybolduğunu şeklen tespit edebilir (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 5, Fıkra 4 [[§ 5 Abs. 4 FreizügG/EU](#)]). Bu, örneğin ikametleri sadece altı aylık iş arama süresine dayanan, sonrasında iş bulma konusunda başarı olanağı bulunmayan veya gerçekten de iş aramayan kişiler için geçerlidir (Serbest Dolaşım Kanunu/AB, Madde 2, Fıkra 2, No. 2a [[§ 2 Abs. 2 Nr. 2a FreizügG/EU](#)]). Ancak her seferinde ilgili durumun incelenmesi gerekir.

✓ **Tavsiyemiz:** Yabancılar Dairesi'ne karşı, iş arama konusundaki başarı şansınızı kanıtlayabilmeniz için, iş bulma çabalarınızı belgelendirmelisiniz. İş başvurusu yazıları, görüşmelerle ilgili belgeler, yeterlilik, staj ve bunun gibi hususlara ilişkin kopyaları saklayınız.

Bir işte çalışan, serbest çalışan, iş arayan (en azından altı ay için) ve 492/2011 sayılı yönetmeliğin (AB) 10. Maddesine [[Art. 10 VO \(EU\) 492/2011](#)] göre ikamet hakkı alan kişiler, salt Alg II aldıkları için hak kayıp tespitine ve yurt dışı edilmeye tabi tutulmazlar. Bu nedenle, böyle bir uygulama beş yıllık bir *yasal* ikametten sonra (sürekli ikamet hakkı) mümkün değildir

- **Üçüncü ülke vatandaşları** için ikamet izninin verilmesi ya da uzatılması, yerleşim veya aile birleşimi izninin verilmesi genelde, geçimin, hastalık sigortası ile korunma dâhil, kamu imkânlarından/yardımlarından yararlanmadan sağlanmış olması koşulunu gerektirir. Kamu imkânlarına/yardımlarına, SGB II ve SGB XII'ye göre (İkamet Kanunu, Madde 2, Fıkra 3 [[§ 2 Abs. 3 AufenthG](#)]). Her ne kadar fiilen kullanılmamışsa da, bu yardımlardan birinin talep edilmesi, Yabancılar Dairesi'nin ikamet iznini vermesi veya uzatmasını *engellerebilir* (İkamet Kanunu, Madde 5, Fıkra 1 [[§ 5 Abs. 1 AufenthG](#)])

Eğitim veya çalışma amaçlı ikametlerde, eğitimin veya istihdamın erken sonlandırılması ve temel güvenlik yardımlarının kullanılması, oturma izninin ek olarak kısılmasına yol *açabilir* (İkamet Kanunu, Madde 7, Fıkra 2 [[§ 7 Abs. 2 Satz 2 AufenthG](#)]) veya ikamet izninin iptal edilmesine (İkamet Kanunu, Madde 52, Fıkra 2a ila 4 [[§ 52 Abs. 2a bis 4 AufenthG](#)]) yol açabilir.

Alg II ve sosyal yardım parasından yararlanılması, üçüncü ülke vatandaşları için otomatik olarak ikamet hakkı açısından olumsuz sonuçlara maruz kalacakları anlamına gelmez. Yabancılar Dairesi her zaman duruma göre karar vermelidir.

Yerleşim iznine sahip yabancıların anılan yardımlardan faydalanmaları zararsızdır. İkamet Kanunu, ikamet izninin verilmesinde ve uzatılmasında “geçimin temin edilmiş olması” gerekliliğine sayısız istisna uygulayabilir. Bu, örneğin şu kişiler için geçerlidir:

- o Almanlarla evli veya Almanların reşit olmayan yabancı çocukları veya reşit olmayan bir Alman çocuk için velayet hakkını kullanan yabancılar (İkamet Kanunu, Madde 28, Fıkra 1) [[§ 28 Abs. 1 AufenthG](#)] ve
- o İkamet Kanunu, Madde 24 ve 25, Fıkra 1 ve 2 [[§§ 24, 25 Abs. 1 und 2 AufenthG](#)] uyarınca sığınmacı olan veya İkamet Kanunu, Madde 25, Fıkra 3 [[§ 25 Abs. 3 AufenthG](#)] uyarınca sınır dışı etme yasağına tabi olan veya İkamet Kanunu, Madde 25, Fıkra 4a ve 4b [[§ 25 Abs. 4a und 4b AufenthG](#)] uyarınca suç mağduru olarak ikamet iznine sahip olan veya talep edebilecek yabancılar (İkamet Kanunu, Madde 5, Fıkra 3 [[§ 5 Abs. 3 AufenthG](#)]).

Aile birleşiminde de aynısı geçerlidir. Örneğin, kişinin, artık itirazı mümkün olmayacak şekilde sığınmacı olarak tanınmasından sonra üç ay içinde aile birleşimi başvurusunda bulunmasında (İkamet Kanunu, Madde 29, Fıkra 2 [[§ 29 Abs. 2 AufenthG](#)]) veya ikincil koruma statüsünde olan kişiler için aylık verilen 1.000 ulusal vize çerçevesinde olduğu gibi (İkamet Kanunu, Madde 36a [[§ 36a AufenthG](#)]).

Tıbbi ve Sosyal Yardıma Dair Avrupa Sözleşmesi'ni (EFA) imzalayan ülkelerden gelen kişiler için, 55. yaş günlerinden önce ülkeye giriş yapmışlar ve en az beş yıldır Almanya'da yaşıyorlarsa veya 55. yaş günlerinden sonra ülkeye giriş yapmışlar ve en az on yıldır Almanya'da yaşıyorlarsa (EFA, Madde7 [[Art. 7 EFA](#)]), “ülkesine geri gönderme” işlemi özellikle hariç tutulmuştur. EFA sözleşmesini imzalayan devletler arasında “eski” AB devletleri Estonya ve Türkiye bulunmaktadır (EFA hakkında daha fazla bilgiyi Bölüm 16 “Alg II düzenlemesinin dışında tutulan yabancılar hangi yardımları alırlar?” altında bulabilirsiniz).

✓ **Tavsiyemiz:** Burada, tüm ikamet düzenlemeleri gösterilemediğinden, diğer sorularınız için Berlin Wohlfahrtsverbände'nin Göçmenler için İlk Danışmanlık Merkezi [[Erstberatungsstelle für Migrantinnen und Migranten](#)], Berlin'de bir Sığınmacı Danışmanlık Merkezi [[Flüchtlingsberatungsstelle](#)] ya da Berlin Uyum Sorumlusu'nun Danışmanlık Birimi [[Beratungsstelle beim Berliner Integrationsbeauftragten](#)] adlı kurumlara başvurmanızı tavsiye ederiz.

5. Mesleki eğitim görenler için özel durumlar

İş arayanlar için temel güvence yardımlarının gerekliliklerini de karşılamaları koşuluyla, mesleki eğitim gören pek çok kişi Alg II veya sosyal yardım alma hakkına sahiptir (bu bölümün önceki maddelerine bakın).

Mesleki eğitim alan kişilerin düzenli geçim yardımı alma hakkına sahip olup olmadıkları veya bu yardımlardan muaf olup olmadıkları, diğer şeylerin yanı sıra, eğitim alan kişinin aldığı eğitim türüne ve yaşam koşullarına bağlıdır (SGB II, Madde 7, Fıkra 5 ve 6 [[§ 7 Abs. 5 und Abs. 6 SGB II](#)]).

İkili sistemde (işletme ve okul) bir mesleki eğitimi tamamlayan mesleki eğitim öğrencileri genellikle Alg II ve sosyal yardım parası alma hakkına sahiptir. Bu uygulamadan yalnızca SGB III'e göre teşvik almaya uygun bir

- Mesleki eğitim (ikili sistemde),
- Mesleğe hazırlayıcı bir eğitim programı veya
- Engelli kişilerin çalışma hayatına katılımı için özel yardımlara sahip bir önlem sırasında, yeme içme ihtiyaçlarının tam olarak karşılandığı bir yurt, yatılı okul veya başka bir sosyal-pedagojik kuruma yerleştirilmiş olan mesleki eğitim öğrencileri hariç tutulmuştur.

Okul ve yüksekokul öğrencileri, Federal Mesleki Eğitimi Teşvik Yasası (BAföG) kapsamında teşvik için uygun olan bir (okul) eğitime katılmaları halinde, temel olarak Alg II veya sosyal yardım parası alma hakkından hariç tutulmuşlardır. Şu durumlarda bunun tersi geçerlidir: Mesleki eğitimleri en başından itibaren BAföG için uygun olmayan okul ve yüksekokul öğrencileri, Alg II veya sosyal yardım parası alabilirler. Örneğin, yarı zamanlı veya doktora kurslarındaki veya bir dersin fiilen yürütülmediği tatil dönemindeki öğrenciler, menfaatlerin hariç tutulması kapsamında değildir. Bu nedenle, örneğin yarı zamanlı veya doktora eğitimlerindeki ya da bir dersin fiilen yürütülmediği tatil dönemindeki öğrenciler, yardımlardan yararlanılamayan durumlar kapsamında değildir.

SGB II ayrıca, BAföG tarafından teşvik edilebilir bir mesleki eğitimi tamamlayan okul ve yüksekokul öğrencileri için, yardımlardan hariç tutulmaya yönelik çok sayıda istisna sağlamaktadır.

Ebeveynlerinin yanında ikamet ediyor ve bu nedenle herhangi bir BAföG kredisi almıyorlarsa, aşağıda belirtilen okulların öğrencilerinin Alg II veya sosyal yardım parası almaya hakları vardır:

- Genel eğitim veren orta öğretim okullarında (Hauptschule, Realschule, Gesamtschule, Gymnasium) ve teknik meslek okullarında 10. Sınıftan itibaren,
- Devam edilmesi bir meslek eğitiminin tamamlanmasını gerektirmeyen teknik okul ve meslek yüksekokulu sınıflarındaki öğrenciler.

Ayrıca şu okul ve yüksekokul öğrencilerinin de yardım alma hakkı vardır:

- Yaşları nedeniyle (genellikle 30 yaş ve üzeri) BAföG kredisi almıyorlarsa, akşam okullarının (Hauptschule, Realschule ve Gymnasium) öğrencileri.

Ya fiilen BAföG almaları *ya da* yalnızca *gelirleri ve mal varlıkları hesaba katıldığı* için almamaları koşuluyla, aşağıdaki mesleki eğitim öğrencileri Alg II veya sosyal parası yardım talep edebilirler:

- Tüm öğrenciler,
- Ebeveynlerinin yanında ikamet eden yüksekokul öğrencileri ve
- Ebeveynlerinin yanında ikamet etmeseler bile, devam edilmesi bir mesleki eğitim mezuniyetini şart koşan akşam liseleri veya kolejler ya da teknik okul sınıflarındaki öğrenciler.

BAföG için başvurulmuşsa, ancak eğitimin başlangıcında başvuru hakkında henüz bir karar verilmemişse, bu mesleki eğitim öğrencileri BAföG başvurusu kararına kadar Alg II veya sosyal yardım parası alırlar. Bundan sonra, bu iki koşuldan birinin karşılanması halinde, yalnızca düzenli geçim yardımı alma hakları vardır.

Ebeveynlerinin yanında ikamet etmeyen meslek yüksekokulu, akademi ve yüksekokul öğrencileri, Alg II ve sosyal yardım parası alamazlar. Aynı durum, gördükleri mesleki eğitim BAföG kredisine uygun olmakla birlikte, örneğin yaşları, uyrukları veya azami teşvik süresini aşmış olmaları gibi “kişisel nedenlerle” BAföG kredisi almayan okul ve yüksekokul öğrencileri için de geçerlidir. Bununla birlikte, yaşları nedeniyle BAföG kredisi alamayan belirli mesleki eğitim öğrencileri için bir mahrumiyet yardımı (daha ayrıntılı bilgi metnin devamında) vardır.

Mesleki eğitim öğrencilerine sağlanan yardımlar

SGB II, Madde 7, Fıkra 5 uyarınca Alg II ve sosyal yardım parası almaya hakkı olmayan mesleki eğitim öğrencilerinin muhtaçlık durumunda, SGB II, Madde 27'ye [[§ 27 SGB II](#)] göre sadece “Mesleki Eğitim Öğrencileri Yardımları” kalmaktadır. Bu yardımlar Alg II olarak kabul edilmez ve bu nedenle hastalık sigortası yükümlülüğünü içermez (bkz. Bölüm 6 “Alg II ve sosyal yardım parası alan kişiler, sağlık ve bakım yönünden nasıl sigortalı olmaktadır?”)

Mesleki eğitim öğrencilerine verilen yardımlardan bazıları:

- Hamilelik, tek başına çocuk yetiştirme, yüksek masraflı beslenme ve sürekli vazgeçilmez özel ihtiyaç durumlarında ek ihtiyaç yardımları (bkz. Bölüm 5, Madde 2: “Ek ihtiyaç yardımları”),
- Kıyafet ve hamilelik ve doğumla ilgili ilk donanım için ihtiyaçlar (bkz. Bölüm 7, Madde 2: “Tek seferlik yardımlar”),
- Eğer ilk meslek eğitimi maaşı veya öğrenci bursu (BAföG) ay sonunda ödenmesi

bekleniyorsa eğitimin başladığı ayda bir köprü (geçiş dönemi) kredisi

Alg II ve sosyal yardım parası almaya hakkı bulunmayan mesleki eğitim öğrencileri, *özel mahrumiyet* durumlarında ek ihtiyaçları, merkezi olmayan sıcak su hazırlama, barınma ve ısınma, eğitim ve katılıma yönelik ihtiyaçları ve hastalık ve bakım sigortası için gerekli primler ile ilgili olarak, genel ihtiyaçları ölçüsünde bir kredi veya avans alırlar

Mahrumiyet durumu, örneğin tek başına çocuk yetiştiren ya da ağır engelli olan kişilerin, üniversite mezuniyetine kısa bir süre kala geçimini sağlayamamaları ve Jobcenter'in yardımları (ödemeleri) olmadan eğitimlerini tamamlayamamaları halinde söz konusu *olabilir* (SGB II, Madde 27, Fıkra 3, Bent 1) [§ 27 Abs. 3 Satz 1 SGB II]. Bu durumlarda bir kredinin verilmesi mümkündür

Aşağıdaki durumlarda, mutlak suretle bir mahrumiyet olduğu kabul edilir ve mahrumiyet yardımları ek ödeme şeklinde yerine getirilir (SGB II, Madde 27, Fıkra 3, Bent 2 [[§ 27 Abs. 3 Satz 2 SGB II](#)])

- Öğrenci, BAföG'e göre verilen eğitim teşvik hakkından (BAfög Bursu), sadece yaşından dolayı (genelde 30 yaş) yararlanamazsa ve
- Münferit durumlarda uyum için okul eğitimi mutlaka gerekliyse ve
- Öğrencinin geçimi için yardım almadığı takdirde eğitimin yarıda kalma riski varsa.

Meslek yüksekokulu, akademi ve yüksekokul öğrencileri, mahrumiyete dayalı ek ödemeden yararlanamaz – bu öğrencilerin, sadece mahrumiyete dayalı kredi almaları *mümkündür*.

SGB II, Madde 27 uyarınca tüm krediler, ancak mesleki eğitim tamamlandıktan sonra geri ödenmelidir (SGB II, Madde 42a, Fıkra 5 [[§ 42a Abs. 5 SGB II](#)]).

Bilinmesinde fayda var: Mesleki eğitim öğrencisinin evde yaşayan ve Alg II'den hariç tutulan çocuklarına normal SGB II yardımları verilir. Bu düzenleme, meslek eğitim öğrencisinin ihtiyaç birliğinde yaşayan eşleri için de ilgili oranda geçerlidir.

Bölüm 4 | İhtiyaç birliği, hane birliği ve ikamet birliği arasındaki farklar nelerdir?

Alg II ve sosyal yardım parasından yararlanma hakkınız olup olmadığı ve bu hakların miktarı, bir ihtiyaç birliğinde mi, akrabalarınızla birlikte bir hane birliğinde mi yoksa bir ikamet birliğinde mi yaşadığınıza bağlıdır.

1. “Evlilik benzeri birlik” dâhil ihtiyaç birliği

Kanun koyucu, bir ihtiyaç birliğinde yaşayan kişilerin evi “tek bir kazandan” geçindirdiklerini varsayar. Eşler birbirlerine ve çocuklar da evde yaşıyorsa ebeveynler çocuklarına düzenli olarak destek olmak zorundadırlar.

Kimlerin bir ihtiyaç birliğine dâhil olduğu, SGB II, Madde 7, Fıkra 3’de [[§ 7 Abs. 3 SGB II](#)] düzenlenmiştir. Bu kişiler aşağıda belirtilmiştir:

- Başvuru sahipleri,
- Bu kişilerin
 - o sürekli ayrı yaşamayan nikahlı eşleri veya kayıtlı hayat arkadaşları veya
 - o her iki eş bir sorumluluk ve ortak yaşam birliği (“evlilik benzeri birlik”) oluşturuyorsa, ev birliğinde yaşayan eşleri ve
- Başvuru sahibinin, 25 yaşından küçük ve geçimlerini kendi gelir veya mal varlığı ile sağlayamayan çocukları veya eşleri. Federal İş Ajansı’nın görüşüne göre, çalışmaya elverişli olan ve çocuk sahibi olan veya eşleriyle birlikte ebeveynlerin hanesinde yaşayan 25 yaştan küçük çocuklar kendi ihtiyaç birliğini oluşturmuşlardır.

Bir ihtiyaç birliğinin koşulu, bu ihtiyaç birliğinde en az bir kişinin çalışmaya elverişli olmasıdır. Örneğin çalışmaya elverişli olan bir öğrencinin (en az 15 yaşında), iş gücü tamamen azalmış ebeveynleri ile birlikte yaşaması durumunda da bir ihtiyaç birliği söz konusudur.

Örneğin yükseköğrenim, yaşlılık aylığı ya da daimi tam işgücü kaybı emekliliği nedeniyle Alg II’den yararlanamayan kişiler, SGB II hakkına sahip kişilerle birlikte yaşıyorlarsa, o zaman ihtiyaç birliğine dâhildirler.

Federal Sosyal Mahkeme’nin içtihadına göre (Federal Sosyal Mahkemenin 18.02.2010 tarih, B 4 AS 49/09 R sayılı kararı [[BSG vom 18.2.2010 – B 4 AS 49/09 R](#)]), eşlerden birisi veya her ikisinin de ayrılma isteği varsa ve birlikteliğin sona erdirilmesi için örneğin boşanma davası açılarak ya da eşlerden birisinin müşterek ikametgâhtan taşınmasıyla belgelenmiş fiili dayanaklar varsa, evli çift “sürekli ayrı yaşıyor” kabul edilir.

Bir “ayrı yaşama” durumunu Alman yüksek sosyal mahkemesinin şimdiye kadar yapmış olduğu gibi aile hukukunun ayrılma kavramına dayanarak belirlemek, tartışmalı bir konudur. Bazı mahkemelerin görüşüne göre, şayet eşler uzunca bir süreden beri bir hane birliği oluşturmuyorsa (birlikte oturma ve geçimi sağlama yoksa), bir “sürekli ayrı yaşama” var zaten mevcuttur – eşlerin ayrılma iradesi önemli değildir (Mainz Sosyal Mahkemesinin 26.03.2013 tarih, S 17 AS 1159/12 tarihli [[SG Mainz vom 26.3.2013 – S 17 AS 1159/12](#)] ve 14.08.2014 tarih, S 3 AS 430/14 sayılı kararlabrı [[14.8.2014 - S 3 AS 430/14](#)]; Stuttgart Sosyal Mahkemesinin 04.12.2018 tarih, bS 8 AS 3575/18 sayılı kararı [[SG Stuttgart vom 4.12.2018 – S 8 AS 3575/18](#)]).

Ebeveynlerin ayrılması sonucunda, sadece geçici olarak yardıma ihtiyacı olan bir ebeveynin hanesinde yaşayan küçük çocuklar, bu ebeveynle birlikte geçici bir ihtiyaç birliği oluştururlar. Çocuğun “belirli periyotlarla bir günden daha fazla” (Federal Sosyal Mahkeme) örneğin iki haftada bir hafta sonları ebeveyniyle yaşaması yeterlidir. Bu durumda çocuk genellikle orantılı bir genel ihtiyaç ve gerektiğinde ay içerisinde yardıma muhtaç ebeveynin yanında bulunduğu gün

sayısına göre, sıcak su veya maliyetli beslenme için orantılı bir ek ihtiyaç yardımı alır.

İhtiyaç birliğindeki gelir dağılımı

Alg II hakkı ve sosyal yardım parası alma hakkı genel olarak ihtiyaç birliğindeki kişilerin toplam gelirlerinin geçimleri için gerekli olan toplam masrafları (genel ihtiyaçlar, ek ihtiyaçlar, barınma masrafları) ile karşılaştırılmasıyla belirlenir. Ancak bu ihtiyaçlar gelirle karşılandıktan sonra geriye kalan gelir, eğitim ve katılım ihtiyacına dâhil edilecektir.

Bu hesaplama yönteminin, örneğin kendisi için yeterli gelire sahip bir eşin, ihtiyaç birliğinin tüm üyelerinin yardım ihtiyacı giderilmediği sürece, ihtiyaç sahibi ve yardım alma hakkına sahip olarak kabul edilmesi şeklinde bir sonucu vardır.

Eşlerden biri Alg II'den çıkarılırsa, ihtiyaç birliği içerisinde farklı bir gelir dağılımı gerçekleşir. O durumda sadece çıkarılan eşin kendi ihtiyaçlarını aşan geliri, ihtiyaç birliğinin yardım alma hakkına sahip üyelerine bölüştürülür.

Bir ihtiyaç birliği üyeleri her zaman gelir ve mal varlıklarını karşılıklı olarak kullanmak zorunda değildir:

- Hanede yaşayan, 25 yaşından küçük çocuk hamileyse veya altı yaşından küçük kendi çocuğunu yetiştiriyorsa, ebeveynlerinin gelir ve mal varlığı dikkate alınmaz (SGB II, Madde 9, Fıkra 3 [[§ 9 Abs. 3 SGB II](#)])
- Çocukların gelir ve mal varlığı sadece kendilerinde dikkate alınır, ebeveynlerinde veya hanedeki kardeşlerinde dikkate alınmaz.

Bilinmesinde fayda var: 25 yaşından küçük çocuk, örneğin nafaka ve çocuk parası alması veya mal varlığı nedeniyle, yardıma muhtaç olmaması halinde, ihtiyaç birliğine dâhil olmaz. Bunun bir sonucu ise, barınma ve ısınma giderlerindeki payının artık Jobcenter tarafından karşılanmayacağıdır. Çocuk, duruma göre Kira Yardımı Kanunu [[Wohngeldgesetz](#)] çerçevesinde kira yardımı alabilir.

“Evlilik benzeri birlik” nedir?

Ne evli ne de kayıtlı olan hayat arkadaşları olarak birlikte yaşayan çiftler için “evlilik benzeri birlik” söz konusudur. Her iki kişi de birbiri için sorumluluk üstlenmeye ve birbirlerini desteklemeye hazır oldukları zaman, böyle bir birlik mevcuttur (SGB II, Madde 7, Fıkra 3a [[§ 7 Abs. 3a SGB II](#)]).

Kanun koyucu, aşağıdaki durumlardan birisi söz konusu olduğunda, bir “evlilik benzeri birliğin” bulunduğuna *ihhtimal verir*:

- Eşler, bir yıldan fazla bir süredir birlikte yaşıyorlarsa,
- Eşler, ortak çocuklarıyla birlikte yaşıyorsa,
- Eşlerden birisi, ortak hanede eşinin çocuklarına veya yakınlarına bakıyorsa,
- Eşler, karşılıklı olarak gelir ve mal varlığı üzerinde tasarrufta bulunma (kullanım) yetkisine sahipse.

Bu resmi varsayımı çürütebilirsiniz.

Başka ipuçları da karşılıklı dayanışmanın var olduğunu gösterebilir, örneğin eşlerden birisi diğerinin yaşam sigortasını avantajlı durumu getiriyorsa. Bu nedenle evlilik benzeri birlik, eşler bir yıl birlikte yaşamamışsa ve birlikte geçinmedilerse bile söz konusu olabilir.

✓ **Tavsiyemiz:** Bir ihtiyaç birliği, birlikte geçinmeye hazır olunması koşulunu gerektirir. Ancak, siz ve aynı evde birlikte yaşadığınız kişiler, hane ve yaşam geçimi bakımından ayrı hareket ediyorsanız ve bu hususu Jobcenter'e karşı inandırıcı bir şekilde açıklayabiliyorsanız, o zaman bir ihtiyaç birliği söz konusu olmaz.

2. Akraba ve hısımlarla hane birliği

Kanun koyucu, aşağıdaki durumlardan birisi söz konusu olduğunda, akraba ve hısımların birbirlerini desteklediğine ihtimal verir:

- Kişiler ortak bir hanede yaşıyorlarsa ve
- Kişiler bunu maddi açıdan yapabilecek durumdalarsa (SGB II, Madde 9, Fıkra 5 [[§ 9 Abs. 5 SGB II](#)])

Bu varsayımı çürütebilirsiniz.

Örneğin, artık ihtiyaç birliğine dâhil olmayan, 25 yaşında ve daha büyük çocuklarıyla birlikte oturan ebeveynler de akraba sayılır.

Bilinmesinde fayda var: Eğer akraba ve hısımlarınızla bir evde birlikte oturuyor ancak bir ikamet birliğinde olduğu gibi, geçiminizi birbirinizden ayrı sağlıyorsanız, bir hane birliği söz konusu değildir.

Bir hane birliğindeki akraba ya da hısımlar, yardıma muhtaç yakınlarını maddi açıdan destekleyebilecek durumdalarsa aşağıdaki şekilde inceleme yapılır: İlk önce akrabaların geliri belirli kesintilerle “arındırılır” (daha fazla ayrıntı için Bölüm 9 “Gelirler nasıl hesaplanır?”). Arındırılan gelirden çift genel ihtiyaç yardımı ve akrabaya düşen yan giderler dâhil kira payı düşülür. Bazı münferit durumlarda gelirden, örneğin kredi taksit ödemeleri veya hane dışındaki nafaka hak sahiplerine ödenen nafakalar gibi özel ödemeler kesilebilir. Akrabaların geriye kalan gelirin yarısı, yardıma muhtaç kişinin ihtiyacı için hesaplanır (Alg II-V, Madde 1, Fıkra 2 [[§ 1 Abs. 2 Alg II-V](#)])

Akraba ve hısımlarının mal varlığı konusunda da, Alg II-hak sahiplerinin korunabilir mal varlığı düzenlemesi geçerlidir (Alg II-V, Madde 7, Fıkra 2 [[§ 7 Abs. 2 Alg II-V](#)]). 10. Bölümde “Mal varlığı nasıl hesaplanır?” konusunu okuyabilirsiniz.

Örnek: Yardıma muhtaç Bayan M., teyzesiyle birlikte bir hane birliğinde yaşamaktadır. Teyze 1.400,00 Euro (net) yaşlılık aylığı almaktadır. Aylık yan giderler

dâhil kira tutarı ise 600,00 Euro'dur. Teyzenin mal varlığı yoktur. Teyzenin yardımda bulunma kapasitesi aşağıdaki şekilde hesaplanır:

Teyzenin net yaşlılık aylığı 1.400,00 Euro

Kesintiler

- Götürü sigorta tutarı (arındırma) 30,00 Euro
- İki misli genel ihtiyaç yardımı 898,00 Euro ve
- Aylık yan giderler dâhil kira tutarının yarısı 300,00 Euro
- = **Geriye kalan gelir 172,00 Euro.**

Geriye kalan bu tutardan Bayan M. için % 50'si hesaba katılır, bu da ayda **86,00 Euro'dur.**

Hane birliğindeki akraba ve hısımlar yardımda bulunacak durumda değilse, Jobcenter sizi onlardan yardım almaya yönlendiremez.

✓ **Tavsiyemiz:** Akrabalar, size bakmakla yükümlü değillerse Jobcenter'ler yardımda bulunma kapasitesini incelemekten vazgeçebilirler. Böyle bir durumda, akrabaların sizi desteklemediklerine dair bir yazılı açıklamada bulunmaları genelde yeterli olur. Temel olarak hısımların size bakmak yükümlülüğü yoktur.

Akraba veya hısımlardan gerçekten para yardımı alıyorsanız, bunlar sizin durumunuzun hesaplanmasında dikkate alınır. Ücretsiz barınma söz konusuysa, barınma ve ısınma ihtiyacınız ortadan kalkar.

3. İkamet birliği

Akraba ve hısımlarla ne bir ihtiyaç birliği ne de bir hane birliği bulunuyorsa evde oturan diğer kişilerin gelirleri veya mal varlıkları, ikamet birliğinin yardıma muhtaç üyelerinin asgari geçimini sağlamak için kullanılamaz.

Bölüm 5 | Temel güvencede hangi ihtiyaç dikkate alınır?

Alg II ve Sosyal Yardım Parası, geçimin sağlanması için verilen yardımlardır. Yasal koşullar yerine gelmişse bu yardımları almaya yasal hakkınız vardır.

Alg II ve Sosyal Yardım Parası aşağıdaki hususlardan oluşur:

- Genel ihtiyaç yardımı,
- Gerekğinde ek ihtiyaç yardımı ve
- Barınma, ısınma ve sıcak su ihtiyacı.

👉 **Lütfen unutmayınız:** Ödenecek gerçek tutar, bu şekilde tespit edilen ihtiyaçtan hesaba katılabilir gelirinizin çıkarılmasıyla elde edilir (bkz. Bölüm 9 "Gelirler nasıl hesaplanır?"). Bölüm 9'da Alg II'nin hesaplanmasına dair örnekler bulabilirsiniz.

1. Genel ihtiyaç yardımı

Genel ihtiyaç yardımı, yardım almaya hak kazanan her kişinin, beslenme, giyim, vct bakımı, ev eşyası, elektrik, ısınma ve sıcak su için düşen pay hariç hane enerjisi, ulaşım, telefon, internet ve eğlence gibi aylık giderleri karşılamalıdır (SGB II, Madde 20; Genel İhtiyaç Yardımı Tespit Kanunu [[§ 20 SGB II; Regelbedarfs-Ermittlungsgesetz](#)]).

Genel ihtiyaç yardımı, altı genel ihtiyaç basamağına göre götürü tutar olarak sağlanır.

Tablo 1

Aylık genel ihtiyaç yardımı (Euro olarak)

Genel ihtiyaç basamakları	2022	2021
1. Basamak: Tek başına yaşayanlar, tek başına ocuk yetiştirenler, ihtiyaç birliğinde 18 yaşından küçük eşiyle yaşayan reşit kişiler	449	446
2. Basamak: İhtiyaç birliğindeki reşit eşler	404	401
3. Basamak: İhtiyaç birliğinde ebeveynleri ile birlikte yaşayan 25 yaştan küçük reşit kişiler ve Jobcenter teminatını almadan taşınmış 25 yaştan küçük kişiler	360	357
4. Basamak: 14-17 yaşındaki gençler	376	373
5. Basamak: 6-13 yaşındaki çocuklar	311	309
6. 6 yaştan küçük ocuklar	285	283

☛ **Lütfen unutmayınız:** Tablo 1, SGB II'nin 20. Maddesi'nde düzenlenen örnek grupları yansıtmaktadır. Yasada düzenlenmemiş başka vakalar da mümkündür.

2. Ek ihtiyaç yardımları

Gerektiğinde genel ihtiyaca ilaveten bir ek ihtiyaç yardımı sağlanabilir. Bu yardımın amacı, belirli özel durumda kalan yardım almaya hak kazanmış kişilerin maddi yükününün dengelenmesidir. İlgili koşulların yerine gelmiş olması durumunda, bu kişilerin bir veya birden fazla ek ihtiyaç yardımı alma hakkı olur. 2.1 - 2.4 arasında sayılan ek ihtiyaçların toplamı, ilgili hak sahibi için geçerli genel ihtiyaç tutarına kadar dikkate alınır.

2.1 Hamileler için ek ihtiyaç yardımı

Ek ihtiyaç yardımı, götürü olarak hamilelerin genel ihtiyacının yüzde 17'sine denk gelir ve hamileliğin 13. haftasından itibaren, doğumun yapıldığı ayın sonuna kadar verilir (SGB II, Madde 21, Fıkra 2 [[§ 21 Abs. 2 SGB II](#)])

Tablo 2

Hamileler için aylık ek ihtiyaç yardımı (Euro olarak)

Genel ihtiyaç basamakları	2022	2021
1. Basamak: Tek başına yaşayanlar, tek başına çocuk yetiştirenler, ihtiyaç birliğinde 18 yaşından küçük eşyle yaşayan reşit kişiler	76,33	75,82
2. Basamak: İhtiyaç birliğinde reşit eşler	68,68	68,17
3. Basamak: İhtiyaç birliğinde ebeveynleri ile birlikte yaşayan 25 yaştan küçük reşit kişiler ve Jobcenter teminatını almadan taşınmış 25 yaştan küçük kişiler	61,20	60,69
4. Basamak: 14-17 yaşındaki gençler	63,92	63,41

2.2 Tek başına çocuk yetiştirenler için ek ihtiyaç yardımı

Ek ihtiyaç yardımı, en az bir reşit olmayan çocukla birlikte yaşayan ve çocuğun genel yetiştirme ve bakımı konusunda hanede tek başına sorumluluğu taşıyan kişilere sağlanır (SGB II, Madde 21, Fıkra 3 [[§ 21 Abs. 3 SGB II](#)]). Çocuk olarak, sadece öz veya evlatlık edinilmiş çocuklar değil, bakımı üstlenilen çocuklar da sayılır.

7 yaşından küçük bir çocuk veya 16 yaşından küçük iki ya da üç çocukla birlikte yaşayan, tek başına çocuk yetiştiren ebeveynlerin ek ihtiyaç yardımı, götürü olarak 1. Basamak genel ihtiyacın yüzde 36'sına denk gelir. Bu yardım, toplam daha yüksek bir aylık tutarla sonuçlanırsa, her bir çocuk için 1. Basamak genel ihtiyacın %12'sine denk gelir, ancak en fazla 1. Basamak genel ihtiyacın yüzde 60'ı kadar olabilir.

Tablo 3:

Tek başına çocuk yetiştirenler için aylık ek ihtiyaç yardımı (Euro olarak)

	2022	2021
7 yaş altında 1 çocuk	161,64	160,56
7 yaşından itibaren 1 çocuk	53,88	53,52
16 yaş altında 2 çocuk	161,64	160,56
16 yaşından itibaren 2 çocuk	107,76	107,04
7 yaşından itibaren 1 çocuk ve 16 yaşından itibaren 1 çocuk	107,76	107,04
3 çocuk	161,64	160,56
4 çocuk	215,52	214,08
5 çocuktan itibaren	269,40	267,60

❗ **Lütfen unutmayınız:** Eğer çocuk ara sıra iki ayrı hanede, boşanmış ya da ayrı yaşayan ebeveynlerinin yanında yaşıyorsa, aşağıdaki düzenleme geçerli olur: Eğer çocuk değişerek en az haftalık olarak her bir ebeveyn tarafında kalıyorsa ek ihtiyaç yardımı taraflara yarı yarıya düşer. Bunun dışında, çocuğun ağırlıklı olarak kaldığı ebeveyn tarafına ek ihtiyaç yardımının tamamı düşer.

2.3 Yardım alma hakkı olan engelliler için ek ihtiyaç yardımı

Alg II hak sahibi engelli kişiler, engelli olmaları nedeniyle iş piyasasına uyum için bir § SGB II, Madde 21, Fıkra 4'de [[§ 21 Abs. 4 SGB II](#)] daha ayrıntılı tarif edilen § yardım alıyorlarsa, ilgili genel ihtiyaçlarının yüzde 35'i oranında ek ihtiyaç yardımı alma hakları vardır. Bunlar arasında örneğin Jobcenter veya başka bir kamu kurumu tarafından sağlanan bir mesleki ileri eğitim ya da uyum yardımı bulunur. Sosyal yardım parası alan engelli kişiler de katılım yardımları çerçevesinde bir okula, meslek okuluna veya yüksekokula devam etmeleri halinde, 15. doğum günlerinden itibaren ek ihtiyaç yardımı alırlar (SGB II, Madde 23, No. 2 [§ 23 Nr. 2 SGB II](#))).

Tablo 4

Yardım alma hakkı olan çalışmaya elverişli engelliler için aylık ek ihtiyaç yardımı
(Euro olarak)

Genel ihtiyaç basamakları	2022	2021
1. Basamak: Tek başına yaşayanlar, tek başına çocuk yetiştirenler, ihtiyaç birliğinde 18 yaşından küçük eşiyle yaşayan reşit kişiler	157,15	156,10
2. Basamak: İhtiyaç birliğinde reşit eşler	141,40	140,35
3. Basamak: İhtiyaç birliğinde ebeveynleri ile birlikte yaşayan 25 yaştan küçük reşit kişiler ve Jobcenter teminatını almadan taşınmış 25 yaştan küçük kişiler	126,00	124,95
4. Basamak*: 14-17 yaşındaki gençler	131,60	130,55

* burada ancak 15. doğum gününde itibaren

2.4 Yüksek masraflı beslenme için ek ihtiyaç yardımı

Bir hastalık sonucunda tıbbi nedenlerle beslenme konusunda ek masrafların çıkması durumunda, ek ihtiyaç yardımı sağlanmalıdır (SGB II, Madde 21, Fıkra 5 [[§ 21 Abs. 5 SGB II](#)]). Hastalık bir hekim tarafından onaylanmış olmalıdır.

Yüksek masraflı beslenme için ek ihtiyaç yardımı sağlanmasının esasını kamusal ve özel bakım için Alman Derneği'nin tavsiyeleri oluşturmaktadır. Alman Derneği, SGB XII, Madde 30, Fıkra 5 uyarınca yüksek masraflı beslenme için ek ihtiyaç yardımı sağlanmasına yönelik tavsiyelerini [[Empfehlungen zur Gewährung des Mehrbedarfs bei kostenaufwändiger Ernährung nach § 30 Abs. 5 SGB XII](#)] Eylül 2020'de güncellemiştir. Tavsiyeler özellikle sosyal yardımın ek ihtiyaç alanı (SGB XII) ile ilgilidir, ancak ufak tefek sapsmalarla iş arayanlar için temel güvence alanında da uygulanmaktadır.

Buna göre, belirli hastalıklarda genellikle götürü bir ek ihtiyaç bulunduğunun kabul edilmesi tavsiye edilmektedir. Ek ihtiyaç yardımının hesaplanmasında, tek başına yaşayanlar için genel ihtiyaç her zaman belirleyicidir.

Tablo 5

Yüksek masraflı beslenme nedeniyle aylık ek ihtiyaç yardımı (Alman Derneği'nin 16 Eylül 2020 tarihli tavsiyelerine göre)

Hastalık	Tavsiye edilen ek ihtiyaç yardımı (Genel ihtiyaç basamağı 1'in %'si olarak)
Çölyak	%20 (89,80 Euro)
Mukovisidoz	%30 (134,70 Euro)
Hastalığa bağlı yetersiz beslenme* (eskiden: tüketen hastalıklar)	%10 (44,90 Euro)
Diyaliz tedavisi gerektiren terminal böbrek yetmezliği	%5 (22,45 Euro)
"Yutma bozuklukları"	Fiilen gerçekleşen giderler tutarında

* Bu tür bir yetersiz beslenme, diğerlerinin yanında şu hastalıklarda mevcut *olabilir*: Tümör hastalıkları, kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), CED (Crohn hastalığı, ülseratif kolit), nörolojik hastalıklar (yutma bozuklukları dâhil), özellikle diyalizde olmak üzere terminal ve preterminal böbrek yetmezliği, yara iyileşme bozuklukları veya karaciğer hastalıkları (örn. alkolik steatohepatit, karaciğer sirozu). Bu gibi durumlarda ek ihtiyaç yardımının sağlanmasının ön koşulu, ya vücut kitle indeksinin (VKİ) [[Body-Mass-Index](#) (BMI)] 20'nin altında olması, kas kütlesinin önemli ölçüde azalması ya da hastalığa bağlı olarak hızlı bir kilo kaybının mevcut olmasıdır ve bu durum, hastalığın ağırlık derecesine veya gıda alımının büyük ölçüde azaltılmış olmasının (diyet veya iştahsızlık değil) bir sonucudur.

Gıda intoleransları, örneğin laktoz intoleransı, yüksek tansiyon, artmış kan lipit seviyeleri veya tip I ve II diyabet durumunda, genellikle hiçbir ek ihtiyaç yardımı onaylanmamaktadır. Alman Derneği'nin tavsiyelerine göre, bu gibi durumlarda tam bir diyet ("sağlıklı karma diyet") yeterlidir – gerekçe olarak, bunun maliyetinin genel ihtiyaç tarafından karşılandığı gösterilmektedir.

Çocukların ve gençlerin beslenmeye bağlı ek ihtiyaçları Alman Derneği tarafından hususi olarak araştırılmamıştır. Alman Derneği, yukarıda belirtilen tavsiyelerin genellikle çocuklar ve gençler için de kullanılabileceğini varsaymaktadır. Bununla birlikte, yaşa bağlı olarak daha yüksek bir ek ihtiyacın olduğuna dair belirtiler varsa, daha ileri tıbbi tetkikler yapılması önerilmektedir. Örneğin, bebeklik ve erken çocukluk döneminde laktoz intoleransının bir sonucu olarak hastalıkla ilgili beslenme kısıtlamaları durumunda böyle bir neden mevcuttur.

Bilinmesinde fayda var: Alman Derneği'nin tavsiyeleri hukuken bağlayıcı değildir. Mahkemeler bazı durumlarda bu tavsiyelerden sapabilir. Burada belirtilmeyen hastalıklar için de, bazı durumlarda ek ihtiyaç yardımı öngörülebilir. Bu durumlarda genelde bir ek resmi tıbbi muayene gerekli olur.

2.5 Kaçınılmaz özel ihtiyaçlar (“Mahrumiyete dayalı ek ihtiyaç yardımı”)

Bireysel durumlarda, yardım alma hakkı olan kişilerin özel, yani genel ihtiyaç kapsamında karşılanmayan veya gerekli ölçüde karşılanmayan kaçınılmaz ve aynı zamanda kaçınılmaz bir ihtiyacı varsa, ek bir ihtiyaç kabul edilmelidir (SGB II, Madde 21, Fıkra 6 [[§ 21 Abs. 6 SGB II](#)]). Çoğunlukla devam eden ihtiyaçlar, istisnai durumlarda da tek seferlik ihtiyaçlar dikkate alınmaktadır (aşağıya bakınız).

Özellikle, bir ihtiyaç zamansal olarak ertelenemiyorsa ve üçüncü taraflardan gelen (örneğin okullardan) veya sosyal yardım kurumlarından (örneğin sağlık veya bakım sigortası) gelen yardımlarla karşılanamıyorsa, kaçınılmazdır. Ek harcamalar küçükse ve yaşam tarzının başka bir yerinden tasarruflarla dengelenebiliyorsa, ek ihtiyaç yardımı verilmez.

Kanun koyucunun iradesine göre bu, “dar ve sıkı durum gereklilikleri” nedeniyle birkaç vaka ile sınırlı (olan) bir mahrumiyet durumu talimatıdır (Federal Parlamento basılı Materyali 17/1465, S 8f. [[Bundestags-Drucksache 17/1465](#), S 8f.]).

Federal İş Ajansı, talimatlarında temel olarak kabul edilebilecek aşağıdaki ihtiyaçları örnek olarak saymaktadır:

- Örneğin tekerlekli sandalye kullanan ve fiziksel olarak ağır engelli kişilere temizlik veya ev işleri yardımcısı,
- Ayrı yaşayan ebeveynlerde, çocuklarıyla kişisel ilişki kurma çerçevesinde giderler, özellikle çocukların veya ebeveynlerden bir tarafın ulaşım masrafları,
- Sağlık nedeniyle sürekli ihtiyaç duyulan ancak sağlık sigortası tarafından karşılanmayan, örneğin HIV enfeksiyonu meydana geldiğinde kullanılan hijyen ürünleri, nöro-dermitis (kronik deri hastalığı) olduğunda vücut bakım ürünleri gibi bakım ve hijyen ürünleri

Tek seferlik ihtiyaçlarda Jobcenter öncelikle SGB II, Madde 24, Fıkra 1 [[§ 24 Abs. 1 SGB II](#)] uyarınca bir kredi verilmesinin mümkün olup olmadığını kontrol eder (“Kaçınılmaz ihtiyaçlar için kredi” hakkında daha fazla bilgiyi Bölüm 7, Madde 2.4 altında bulabilirsiniz). Ancak, kredi şeklindeki bir destek makul değilse veya tek seferlik ihtiyaç geçimin sağlanması açısından genel ihtiyaç olarak kabul edilmediği için kredi düzenlemesi hariç tutulmuşsa, ancak o zaman ek ihtiyaç yardımı gündeme gelir. Öngörülemeyen yüksek bir finansal ihtiyaç ortaya çıkarsa, yardım alma hakkı olan kişiler için bir kredi mantıksız olabilir.

Tek seferlik bir özel ihtiyaç, örneğin yardıma ihtiyacı olan öğrencilere bilgisayar, dizüstü bilgisayar veya tablet alımı için, okulun ihtiyacı onaylaması ve öğrencilerin kendilerine ait uygun cihazlarının olmaması veya bu cihazların zamanında temin edilememesi şartıyla, özel ihtiyaç olarak değerlendirilebilir. Mahkemeler, özel bir ihtiyacın bilhassa pandemi ile ilgili okul derslerine ev ortamında (“evde eğitim”) katılımla bağlantılı olarak kabul etmiştir (örneğin Schleswig-Holstein Eyalet Sosyal İşler Mahkemesinin 18.03.2021 tarih, L 3 AS 28/21 B ER sayılı kararı [[LSG Schleswig-Holstein vom 18.3.2021 - L 3 AS 28/21 B ER](#)]).

Federal İş Ajansı (BA) -daha önce bahsedilen koşullar altında- yardıma ihtiyacı olan 25 yaş altı öğrencilere bir PC, dizüstü bilgisayar veya tablet, ayrıca gerektiğinde bir yazıcı temin edebilmeleri için, her durumda 350 Euro'ya kadar bir ek ihtiyaç yardımı sağlamaktadır (1 Şubat 2021 tarihli talimat [[Weisung vom 1. Februar 2021](#)]).

BA'nın yeni bir talimatı, pandemi ile bağlantılı uzaktan eğitim için özel bir ihtiyacın ancak Alman Federal Meclisi tarafından salgın durumunun ulusal kapsamda olduğu tespit edildiği sürece kabul edilmesini öngörmektedir (13 Ekim 2021 tarihli talimat [[Weisung vom 13. Oktober 2021](#)]). Ulusal kapsamdaki salgın durumu 25 Kasım 2021'de sona erdiğinden, bu kısıtlayıcı talimatların yürürlükte kalıp kalmayacağı henüz belli değildir.

✓ **Tavsiyemiz:** Devam eden özel ihtiyaçlar durumunda, aylık ek giderlerinizin kapsamını belge, makbuz veya başka şekilde belgelendiriniz. Buna göre ek masraflarınızın tutarı belirlenecektir. Sağlık nedenlerine bağlı ek masraflar oluştuğunda, örneğin bir doktor raporuyla, bu giderlerin zorunlu olduğunu açıklayabilirsiniz.

2.6 Okul kitapları için ek ihtiyaç

ISBN numarası olan okul kitapları veya alıştırma kitaplarının satın alınması ya da ücretli olarak ödünç alınması için yapılan harcamalar, ek ihtiyaç olarak kabul edilir (SGB II, Madde 21, Fıkra 6a [[§ 21 Abs. 6a SGB II](#)]).

Bunun için, ilgili öğrenciye ne ders araçlarının ücretsiz olarak sağlanması yönünde bir ayrıcalık ne de okul kitaplarını ve alıştırma kitaplarını ücretsiz olarak temin etme veya ödünç alma olanağı sağlanmamış olması ön koşuldur. Ayrıca, kitabın veya alıştırma kitabının kullanılması, okul veya ilgili branş öğretmeni tarafından istenmiş olmalıdır.

Berlin'de yardıma muhtaç aileler, başvuru yapmaları halinde ders materyallerinin temin edilmesinde kendi paylarına düşen kısımların ödenmesinden muaf tutulmaktadır (bkz. Bölüm 18, Madde 3. "Okullarda eğitim materyali temini için kişinin kendi katkı payından muafiyet").

2.7 Merkezi olmayan sıcak su hazırlamada ek ihtiyaç yardımı

Evdeki sıcak su hazırlama, örneğin elektrikli şofben veya elektrikli su ısıtıcı musluk ile sağlanıyorsa, ilgili genel ihtiyacın götürü olarak yüzde 0,8 - 2,3'ü oranında bir ek ihtiyaç yardımı tanınır (SGB II, Madde 21, Fıkra 7 [[§ 21 Abs. 7 SGB II](#)]).

☞ **Lütfen unutmayınız:** Sıcak suyun gazlı kat kaloriferiyle elde edilmesi, merkezi su ısınma üretimi sayılır. Gazlı kat kaloriferiyle ilgili daha fazla bilgi bu bölümün 3.2 b) maddesinde ("Merkezi sıcak su hazırlama dâhil - ısınma giderleri sınır değerleri") bulabilirsiniz.

Tablo 6

Merkezi olmayan sıcak su hazırlama nedeniyle aylık ek ihtiyaç yardımı (Euro olarak)

Genel ihtiyaç basamakları	2022	2021
1. Basamak (yüzde 2,3)	10,33	10,26
2. Basamak (yüzde 2,3)	9,29	9,22
3. Basamak (yüzde 2,3)	8,28	8,21
4. Basamak (yüzde 1,4)	5,26	5,22
5. Basamak (yüzde 1,2)	3,73	3,71
6. Basamak (yüzde 0,8)	2,28	2,26

Merkezi olmayan sıcak su tedariki için yapılan daha yüksek masraflar, yalnızca sıcak su tüketiminin ayrı bir ölçüm cihazı ile ölçülmesi durumunda kabul edilir.

2.8 G, aG işaretli engelli kimliği sahibi çalışmaya elverişsiz kişilerin ek ihtiyacı

SGB VI'ya göre iş gücü tamamen azalmış olan ve yürüme engeli veya olağanüstü yürüme engeli olan ağır engelli olarak kabul edilen kişiler (G veya aG işaretli ağır engelli kimliği sahibi), genel ihtiyaçlarının yüzde 17 oranında ek ihtiyaç yardımı alırlar (SGB II, Madde 23, No. 4 [[§ 23 Nr. 4 SGB II](#)]). İstisna: Bu kişiler, engellilik durumları nedeniyle zaten bir ek ihtiyaç yardımı alıyorsa, istisna söz konusudur (bkz. bu Bölümde Madde 2.3). Yürüme engeli olan kişi, çalışmaya elverişli bir kişi ile bir ihtiyaç birliğinde yaşıyorsa, ek ihtiyaç yardımı Jobcenter tarafından sağlanmalıdır.

Tablo 7

“G” veya “aG” işaretli engelli kimliği sahibi çalışmaya elverişsiz kişiler için aylık ek ihtiyaç yardımı (Euro olarak)

Genel ihtiyaç basamakları	2022	2021
1. Basamak: Tek başına yaşayanlar, tek başına çocuk yetiştirenler, ihtiyaç birliğinde 18 yaşından küçük eşyle yaşayan reşit kişiler	76,33	75,82
2. Basamak: İhtiyaç birliğinde reşit eşler	68,68	68,17
3. Basamak: İhtiyaç birliğinde ebeveynleri ile birlikte yaşayan 25 yaştan küçük reşit kişiler ve Jobcenter teminatını almadan taşınmış 25 yaştan küçük kişiler	61,20	60,69
4. Basamak*: 15-17 yaşındaki gençler	63,92	63,41

* burada ancak 15. doğum gününden itibaren

3. Barınma, ısınma ve sıcak su ihtiyacı (Konut giderleri)

İlk başvurunuzdan sonra, Jobcenter konut giderlerinizi ihtiyaç olarak gerçek değerinde üstlenir. Eğer konut giderleriniz makul olarak kabul edilen tutarları

aşarsa, sadece geçici olarak tam giderler üstlenilir; bu süre genelde altı aydır (SGB II, Madde 22, Fıkra 1 [[§ 22 Abs. 1 SGB II](#)]).

✱ Lütfen “İşsizlik parası II (“Hartz IV”) veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?” konulu online bilgilerimizdeki barınma ve ısınma giderlerine ([Kosten für Unterkunft und Heizung](#)) ilişkin korona özel düzenlemesini dikkate alınız. Özel düzenleme sizin için geçerliyse, tutarlarına bakılmaksızın, fiili konut giderleriniz sınırlı bir süre boyunca makul kabul edilecektir.

3.1 Konut giderlerine neler dâhildir?

Kiracıların konut giderlerine aşağıdakiler dâhildir:

- Yan giderler hariç net kira,
- Örneğin çöp atma, sulama ve su boşaltma veya ortak alanların temizliği için aylık işletme gideri avansları,
- Merkezi sıcak su hazırlama varsa, aylık ısınma ve sıcak su giderleri,
- Ev sahibinin yıllık olarak tahakkuk eden işletme ve ısınma giderleri ile ilgili ek talepleri ve
- Konutun kiralınmasıyla fiilen ilgililerse (“kaçınılmaz konut yan giderleri”), kira sözleşmesi ile borçlanılan, örneğin kablo bağlantısı gibi diğer ödemeler.

Yakıt malzemesinin yıllık olarak tedarik edilmesi durumunda, ödeme gününün geldiği aydaki harcamalar bir ihtiyaç olarak dikkate alınmalıdır. Böylece, duruma yalnızca yakıt malzemesinin satın alındığı ayda SGB II yardımlarına bir hak kazanma gerçekleşir (Federal Sosyal Mahkeme’nin 8 Mayıs 2019 tarih, B 14 AS 20/18 R sayılı kararı [[BSG vom 8. Mai 2019 - B 14 AS 20/18 R](#)]).

İşletme ve ısınma gideri faturaları

Ev sahibinin Alg II’nin alındığı zamanda vadesi gelen ve mevcut konutu ilgilendiren işletme ve ısınma giderleri için ek talepleri, yardıma muhtaç olunmasından önceki bir fatura döneminden geliyorsa, yine Jobcenter tarafından üstlenilmelidir. Ev sahibinin bir giderleri azaltma işleminden sonraki ek talepleri için, lütfen bu bölümdeki Madde 3.3’ten okumaya devam edin.

İşletme ve ısınma giderleri hesaplarından sonuçlanan iade ödemeleri ve alacaklar, Alg II almadan önce verilmiş olsa bile (Federal Sosyal Mahkemenin 24.06.2020 tarih, B 4 AS 7/20 R sayılı kararı [[BSG vom 24.6.2020 – B 4 AS 7/20 R](#)]), alacak belgesinin oluşturulmasından sonraki aydan itibaren barınma ve ısınma ihtiyacı yardımını azaltır. Bu tutarlar, Jobcenter’in daha düşük ödeme yapmasına neden olur. Olası fazla ödemelerin Jobcenter’e iade edilmesi gerekir. Ancak Jobcenter konut giderlerinizi bütünüyle kabul etmediği için, yan giderlerinizin tamamını veya bir kısmını hesap dönemi içinde Alg II’den ödemek zorunda kalmışsanız bir istisna söz konusudur (SGB II, Madde 22, Fıkra 3 [[§ 22 Abs. 3 SGB II](#)]). Alg II alındığı sırada kabul edilmeyen konut giderleri bu bölümün 3.3 maddesinde (“Ne zaman sizden konut giderlerinizi düşürmeniz talep edilir?”) konu edilir.

Orantılı konut giderleri

Prensip olarak onay kararında konut giderleri konut sakinleri arasında eşit olarak dağıtılır. Konutta, örneğin 25. doğum gününden itibaren çocuklar gibi ihtiyaç birliğine dâhil olmayan kişiler yaşıyorsa, ihtiyaç birliğinin payına sadece buna uygun daha düşük oranda bir konut gideri düşer. İhtiyaç birliği için izin verilen konut giderlerinin uygunluğunun kontrol edilmesinde, sadece bu konut giderleri oranı mukayese edilir.

Bu “baş parçası ilkesinden” sapmalar bazı durumlarda mümkündür, örneğin bir ihtiyaç birliği oluşturmadan bir konutu paylaşan insanlar arasında geçerli bir kira sözleşmesi varsa.

Mal sahibinin kendi kullandığı mülkiyeti

Yardım alma hakkı olan kişiler, kendi dairelerinde ya da müstakil evlerinde oturmaları halinde, gayrimenkul ile ilgili olarak kiracılar tarafından üstlenilmesi gereken tüm işletme ve ısınma giderleri Jobcenter tarafından üstlenilir. Bunun dışında, örneğin konut mülkiyeti ile ilgili borç faizleri (borç anapara ödemesi genelde gider olarak kabul edilmez) ve kaçınılmaz bakım ve onarım giderleri gibi mülkiyete bağlı konut giderleri de ihtiyaç kapsamındadır (bkz. İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, No.4 [[Nummer 4 der AV-Wohnen](#)])

3.2 Berlin’de hangi konut giderleri “makul” kabul edilir?

Almanya’da ikamet etmenin ne kadar pahalı olduğu, şehirden şehire ve bölgeden bölgeye farklılık göstermektedir. Bu nedenle, “makul” konut giderleri her zaman yerel konut piyasasındaki durumu hesaba katmalıdır.

Berlin’de, hangi tutardaki konut giderlerinin “makul” kabul edildiği, İkamet Yardımı Uygulama Kuralları’nda [[Ausführungsvorschriften Wohnen](#)] (kısaca: AV-Wohnen) düzenlenmiştir

Yargı içtihadı, belediyelerdeki temel güvence kurumlarından makul değerlerin şeffaf ve anlaşılır bir şekilde belirlendiği tutarlı bir konsept talep etmektedir. Berlin senatosu bunu kendi bakış açısından “isabetli bir konsept” olarak İkamet Yardımı Uygulama Kuralları’nın Ek 1’inde [[Anlage 1](#)] yayınlamıştır.

İkamet Yardımı Uygulama Kuralları’nda

- Yan giderler hariç brüt kira referans değerleri ve
- Konut alanının uygunluğu tarafından belirlenen merkezi sıcak su hazırlama dâhil, ısınma giderleri sınır değerleri belirlenmiştir. Evinizin ne kadar büyük olduğunun Jobcenter tarafından gerçekleştirilen uygunluk kontrolünde bir rolü yoktur

İkamet Yardımı Uygulama Kuralları’nda iki durum arasında ayırım yapılır:

- **Mevcut konut alanı olması** -bu genellikle sosyal yardım almaya başladığınızda kiraladığınız konuttur- ilgili referans ve sınır değerler eklenir. Her iki değer bir taşınmayı önleme ek ödemesi ve duruma göre diğer ek ücret ve kesintilerle birlikte, konut giderlerinizin makul kabul edilmesi için yan giderler dâhil brüt kiranız tarafından aşılması gereken “kabul edilebilir toplam giderleri” verir (bu konuda daha fazla bilgiyi bu bölümün sonunda bulabilirsiniz)
- **Konut alanının yeni kiralınması** – Alg II yardımlarından faydalanırken konut alanı kiralınmasında temel olarak ne yan giderler hariç brüt kira referans değeri, ne de ısınma giderleri sınır değeri -duruma göre ek ücret ve kesintilerle birlikte- aşamaz (bkz. Bölüm 3.4). Jobcenter “makul olmayan” konut giderlerini “makul” ihtiyaçlara indirgeyecek olursa, yan giderler hariç brüt kira ve ısınma giderleri için uygunluk ayrı ayrı belirlenir (bkz. Bölüm 3.3).

Konut giderlerinin uygunluğu için öngörülen aşağıdaki düzenlemeler kiracılar için geçerli ve mülkiyeti sizin olan daire ya da müstakil konutta oturan kişiler için de ilgili oranda geçerlidir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Sadece idare çalışanları için yönetmelikler söz konusu olduğundan, sosyal mahkemeler, İkamet Yardımı Uygulama Kuralları'ndaki uygunluk belirleme hükümlerine bağlı değildir.

a) Yan giderler hariç brüt kira için kılavuz değerler

Yan giderler hariç brüt kira referans değerleri, ihtiyaç birliğinin büyüklüğüne göre değişir. Değerler, yeni Berlin Kira Endeksi (Berliner Mietspiegel) çıktıktan sonra, her iki yılda bir güncelleştirilir. Aşağıdaki referans değerlerinde, 2021 yılına ait Berlin Kira Endeksi esas alınmıştır.

Aşağıdaki Tablo 8'de ve kılavuzun sonundaki çizelgelerde (Ek I), her defasında 2. Sütunda yan giderler hariç brüt kira referans değerlerini bulabilirsiniz.

Referans değerler, ek ücretlerle artırılabilir.

<https://www.beratung-kann-helfen.de/beratung/haeufige-fragen-zum-alg-ii> adresinden ulaşabileceğiniz internet sayfamızda, her zaman Berlin'deki barınma ihtiyacınız için “makul” olarak kabul edilen değerlerin güncel durumu hakkında bilgi edinebilirsiniz.

Sosyal konutlar

Sosyal konutlardaki daireler (1. teşvik yolu) için, yüzde 10 yükseltilmiş, yan giderler hariç brüt kira referans değerleri geçerlidir. Konutun sosyal bağı sona ererse, tekrar basit referans değer geçerli olur.

→ [Investitionsbank Berlin \(IBB\)](#), kiraladığınız dairenin bir sosyal konut (1. Teşvik yolu) olup olmadığı hakkında (030) 2125-4545 numaralı telefonda size bilgi verebilir.

İklim ikramiyesi

Enerji açısından yenilenmiş konut alanında, yan giderler hariç brüt kira için referans değerlere bir iklim ikramiyesi eklenir. Bina için nihai enerji değerinin metrekare ve yıl başına 100 kilovat saatten az olması (enerji verimliliği sınıfları A ila C) ön koşuldur. Kanıt, binaya ait enerji kimlik belgesi ile sağlanır.

İkamet Yardımı Uygulama Kuralları'nın Ek 1'ine [\[Anlage 1\]](#) göre ikramiye tutarları şu şekildedir:

- İhtiyaç birliğindeki (İB) bir kişi için 25 Euro,
- İB'deki iki kişi için 32,50 Euro,
- İB'deki üç kişi için 40 Euro,
- İB'deki dört kişi için 45 Euro ve
- İB'deki beş kişi için 51 Euro.

İB'deki ilave her kişi için ek ödeme altı Euro oranında artmaktadır.

Mahrumiyete dayalı ek ödeme

Mahrumiyet durumlarında, referans değerlere ek olarak, referans değerinin yüzde 10'u oranında bir ek ödeme sağlanmalıdır. Bu ek ödeme özellikle aşağıda belirtilen kişiler/durumlar için geçerlidir:

- Tek başına çocuk yetiştirenler,
- Hamileler,
- 60 yaş ve üstündeki yardım alma hakkı olan kişiler,
- Önemli sosyal bağlantılar; örneğin çocukların anaokulu, bakım kurumu veya okulu o zamana kadarki evin yakınında ise veya örneğin ikamet yerinin yakınlarında bulunan yakın akrabalara bakılması durumunda,
- Kişinin kendisi bakıma muhtaçsa, hastalık veya engelli olma,
- En az 10 yıldır aynı evde yaşayan insanlar veya
- Modernizasyon ek ödemeleri nedeniyle kira artışı.

Bilinmesinde fayda var: Birden fazla mahrumiyet kriteri sağlansa da, sadece *bir tek* yüzde 10'luk mahrumiyete dayalı ek ödeme vardır. Mahrumiyete dayalı ek ödeme, sosyal konutlardaki dairelerin (1. teşvik yolu) referans değerine, iklim ikramiyesine ve yeni kiralama ek ödemesine eklenir. Yeni kiralama ek ödemesi hakkında daha fazla bilgiyi bu bölümdeki 3.4b) "Evsizlik veya evsiz kalma tehlikesi nedeniyle yeni kiralamalarda ek ödeme" başlığı altında bulabilirsiniz.

Tablo 8

Yan giderler hariç aylık brüt kira referans değerleri

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Yan giderler hariç aylık brüt kira referans değeri (Euro olarak)	
		mahrumiyet ek ödemesi dâhil
1	426,00	468,60

2	515,45	567,00
3	634,40	697,84
4	713,70	785,07
5	857,82	943,60
ilave her kişi için	+ 100,92	+ 111,01

Tablo 9

Sosyal konutlarda yan giderler hariç aylık brüt kira referans değerleri

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Yan giderler hariç aylık brüt kira referans değeri (Euro olarak) Sosyal konut	
		mahrumiyet ek ödemesi dâhil
1	468,60	515,46
2	567,00	623,69
3	697,84	767,62
4	785,07	863,58
5	943,60	1.037,96
ilave her kişi için	+ 111,01	+ 122,11

Bazı kişi grupları için özel düzenlemeler

Engellilere uygun evlerde yaşıyan **engelli insanlar** için, özellikle tekerlekli sandalye kullanan kişiler için uygunluk, yan giderler hariç brüt kira referans değerlerinden bağımsız olarak belirlenir. Bu husus, düzenli bir yaşam alanı kiralaması mümkün olmadığı sürece ve dolayısıyla masraflı barınma imkânı tanınması gereken **evsizler** için de geçerlidir.

Örneğin AIDS gibi **kronik hastalar** için, Konut Dairesi'nin ek yaşam alanı ihtiyacını onaylaması koşuluyla, daha yüksek yan giderler hariç brüt kira tutarları geçerlidir. Böyle bir durumda, bir kişi eklenmiş ihtiyaç birliği içindeki bir kişinin değerleri esas alınır.

Gebeliğin 13. Haftasından itibaren hamile kadınlar söz konusu olduğunda, tahmini doğum tarihi hakkında bir tıbbi kanıt ibraz edildikten sonra, bir sonraki en büyük ihtiyaç birliğinin referans değeri esas alınır.

Ebeveynler ayrı yaşıyor ve çocuklar sadece kısa süreliğine ama düzenli olarak yardım alma hakkı olan kişinin yanında oturuyorsa (geçici ihtiyaç birliği), çocuklar ihtiyaç birliğinin büyüklüğü ve referans değerin belirlenmesinde dikkate alınır. Jobcenter'in görüşüne göre bunun ön koşulu, ek oda ihtiyacı bulunmasıdır. Ayrı yaşıyan ebeveynler çocuklarına örneğin yarı yarıya bakıyorlarsa, çocuk, konut giderlerinin makul olma kriterlerinde ilave bir hane mensubu olarak dikkate alınmalıdır (bkz. İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, Numara 3.5.3 [[Nummer 3.5.3 der AV-Wohnen](#)]).

b) Merkezi sıcak su hazırlama dâhil, ısıtma giderleri için sınır değerler

Merkezi sıcak su hazırlama dâhil ısınma giderleri sınır değerleri, ülke çapındaki ısıtma endeksi değerlerini [[Heizspiegel von co2online gGmbH](https://www.heizspiegel.de/)] esas almaktadır. Değerler, yıllık olarak yeni ısıtma endeksinin çıkarılmasıyla uyarlanmaktadır (AV Wohnen [Ek 2'ye](#) bakınız).

Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresi, *yardım alma hakkı olan kişiler* lehine, 2022 yılı için ısıtma gideri değerlerinde uyarlama yapılmamasına karar verdi. 01.01.2022 tarihinden itibaren ısıtma giderleri için sınır değerlerin, 2021 yılı için ülke çapında geçerli ısıtma endeksi temelinde değil, aksine 2020 yılı ısıtma endeksi temelinde hesaplanmasına devam edilecektir.

Nedeni: 2021/2022 yıl dönümünde enerji fiyatları keskin bir şekilde arttı. Bununla birlikte, ülke çapında geçerli güncel ısıtma endeksi, enerji fiyatlarının hâlen önemli ölçüde düşük olduğu bir döneme ait veriler kullanılarak hesaplanmıştır. O nedenle, sınır değerlerin güncel ısıtma endeksi temelinde belirlenmesi, mevcut fiyat gelişimine de uygun olmayacak şekilde, tüm enerji türleri açısından azalan tutarlar anlamına gelecektir.

www.beratung-kann-helfen.de/beratung/haeufige-fragen-zum-alg-ii adresinden ulaşabileceğiniz internet sayfamızda, her zaman Berlin'deki barınma ihtiyacınız için "makul" olarak kabul edilen değerlerin güncel durumu hakkında bilgi edinebilirsiniz.

Sınır değerleri aşağıdaki hususlara göre ayrılır:

- İhtiyaç birliğinin büyüklüğü,
- Isınma için kullanılan enerji türü (fuel oil, gaz, merkezi ısıtma veya ısı pompası),
- Bina ısıtma alanının büyüklüğü (=ısıtma giderleri hesabına göre ısıtılan tüm oturma alanlarının toplamı).

Tablo 10

Merkezi sıcak su hazırlama dâhil, aylık ısınma giderleri sınır değerleri (burada: bina ısıtma alanı 1.000 metrekareden büyük olan konutlar için)

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Sınır değer (Euro olarak)		
	Fuel oil	Gaz	Merkezi ısıtma
1	69,50	58,50	78,50
2	90,35	76,05	102,05
3	111,20	93,60	125,60
4	125,10	105,30	141,30
5	141,78	119,34	160,14
ilave her kişi için	+16,68	+14,04	+18,84

☛ **Lütfen unutmayınız:** Bina ısıtma alanı 1.000 metrekare ve daha küçükse, daha yüksek sınır değerleri geçerli olur. Fuel oil, gaz ve merkezi ısıtmaya ilişkin ısınma ve sıcak su hazırlama giderleri ile ilgili tam bir listeyi broşürün sonundaki tablolarda (sütun 4) bulabilirsiniz (Ek I).

Isı pompası ısıtıcılarında, binaları ısıtmak için havada, yeraltı suyunda veya toprakta depolanan termal enerjiyi kullanan ısıtıcılar söz konusudur. Çevre enerjisi kullanımında ısınma giderlerine ilişkin sınır değerler, İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, Ek 2’de [\[Anlage 2\]](#) yayınlanmıştır.

Merkezi olmayan sıcak su hazırlama

Ülke çapındaki ısıtma endeksindeki sınır değerler, yan giderler dâhil brüt kira ile ödenen merkezi sıcak su hazırlama giderlerini içerir. Örneğin elektrikli şofben veya elektrikli su ısıtıcı musluklu *merkezi olmayan* sıcak su hazırlamada sınır değerlerden kesintiler yapılmalıdır. Fuel oil, doğalgaz veya merkezi ısıtma ile çalışan ısıtma sistemlerindeki aylık kesintiler aşağıda gösterilmiştir:

- İhtiyaç birliğinde bir kişi için 7 Euro
- İhtiyaç birliğinde iki kişi için 9 Euro
- İhtiyaç birliğinde üç kişi için 11 Euro
- İhtiyaç birliğinde dört kişi için 12 Euro
- İhtiyaç birliğinde beş kişi için 14 Euro

İhtiyaç birliğindeki ilave her kişi için iki Euro kesinti uygulanır.

Isı pompalı ısıtma sistemine sahip konutlarda, beş kişiye kadar ihtiyaç birlikleri için aylık 9 ila 18 Euro arasında kesintiler yapılması gerekmektedir. Tam kesinti miktarlarını İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, Ek 2’de [\[Anlage 2\]](#) bulabilirsiniz

☛ **Lütfen unutmayınız:** *Merkezi olmayan* sıcak su hazırlama giderleri, götürü tutar olarak ek ihtiyaç yardımı kapsamında kabul edilir (bkz. bu bölüm, Madde 2.7 “Merkezi olmayan sıcak su hazırlamada ek ihtiyaç yardımı”).

Gazlı kat kaloriferi

Gazlı kat kaloriferi olan konutlarda, bina ısıtma alanı için sadece ilgili dairenin büyüklüğü hesaplanır. Sonra, broşürün sonunda yer alan tablolardaki (Ek I) “100 ile 200 metrekare arasındaki” kısımdaki sınır değerler geçerli olur. Gazlı kat kaloriferi ile sıcak su hazırlama, merkezi sıcak su hazırlama olarak kabul edilir.

İklim ikramiyesi nedeniyle kesinti

Enerji yönünden yenilenmiş evlerde, ısınma giderlerinde düzenli olarak tasarruflar kaydedilmektedir. Bu nedenle, yan giderler hariç brüt kirada sağlanan iklim ikramiyesi, ısınma giderleri için sınır değerlerde tamamen veya kısmen tekrar kesilir.

Örnek: Bayan B. bekârdır ve enerji verimlilik sınıfı C olan bir dairede oturmaktadır. Yan giderler hariç brüt kirası aylık 430 Euro'dur. İklim ikramiyesi ısınma giderlerinde nasıl dikkate alınır?

Bayan B.'nin "makul" yan giderler hariç brüt kirası 426 Euro (referans değer) ve 25 Euro'luk iklim ikramiyesinden hesaplanır, bunların toplamı 451 Euro'dur. Yan giderler hariç gerçek brüt kira sadece 430 Euro civarında olduğundan, yan giderler hariç brüt kira için 21 Euro iklim ikramiyesi tarafından kullanılmaz. Bu nedenle, ısınma giderleri için aylık sınır değer sadece gerçekten dikkate alınan dört Euro iklim ikramiyesi (25 Euro ikramiye eksi 21 Euro) kadar azaltılır.

Diğer enerji türleri

Gece depolama yapan ısıtıcılarda, Senato İdaresi aşağıdaki değerleri bu değerlerin üzerinde "makul olmayan" ısınmanın başladığı sınır değerler olarak kabul etmiştir. Değerler, co2online, Vattenfall ve Berlin'deki diğer elektrik sağlayıcılarının bilgilerine dayanmakta olup, "SGB II ve SGB XII uyarınca ısınma yardımları (katı yakıtlar ve gece depolama yapan ısıtıcı)" [[Leistungen für Heizung \(feste Brennstoffe und Nachtspeicherheizung\) nach SGB II und SGB XII](#)] genelgesinde, No. 2 altında yayımlanmıştır.

Tablo 11

Gece depolama yapan ısıtıcılarda aylık ısınma giderleri

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Sınır değer (Euro olarak)
	Gece depolama yapan ısıtıcı
1	105
2	130
3	160
4	180
5	204
ilave her kişi için	+ 24

☛ **Lütfen unutmayınız:** Tutarlar, ısıtılan bina alanından ve tüm konutun gece depolama yapan ısıtıcı ile ısıtılmasından bağımsız olarak geçerlidir. Birden fazla ısıtma tipine sahip konutlarda, gece depolama yapan sobalı bireysel odalar için ayrı değerler esas alınır. Merkezi olmayan sıcak su hazırlama durumunda bir kesinti yapılmaz.

Berlin'deki **kömür sobalı** konutlar için Yakıt Yardımı'na [[Brennstoffhilfe](#)] ilişkin düzenlemeler çerçevesinde, kömür briketi için öngörülen miktar ve fiyatlar geçerlidir.

Her iki ısıtma türü için, ülke çapındaki ısıtma endeksinde kaydedilen enerji kaynakları ile karşılaştırılabilir temsili anketler yoktur. Bu nedenle Jobcenter'ler, değerler aşıldığında makul ısınma ihtiyacını bireysel olarak belirlemeye teşvik

edilmektedir (İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, Numara 5.2, Fıkra 4 [[Nummer 5.2 Absatz 4 AV-Wohnen](#)])).

✓ **Tavsiyemiz:** Konut giderleriniz, yüksek ısınma giderleri yüzünden “kabul edilebilir toplam giderleri” (bkz. aşağı) aşıyorsa bunun özel nedenleri olup olmadığını inceleyiniz. Belki de, sağlık veya yaşa bağlı hususlar veya binanın, tek kanatlı pencereleri veya verimsiz kalorifer petekleri nedeniyle enerjik açıdan yetersiz olması, ısınma gideri ihtiyacının be denli yüksek olmasının sebeplerindendir. Böyle bir durumda, bu koşullar hakkında Jobcenter’e bilgi veriniz. O zaman Jobcenter gerekirse sizin bireysel ısınma masraflarınızı makul olarak kabul etmelidir.

c) Kabul edilebilir toplam giderler

Konut giderlerinizin uygunluğu için, Berlin’de “kabul edilebilir toplam giderler” belirleyicidir. Konut giderleriniz, *yan giderler dâhil brüt kiranız*, eviniz için öngörülen toplam giderleri aşmadığı sürece “makul” kabul edilir.

“Kabul edilebilir toplam giderler” nelerdir?

Kabul edilebilir toplam giderler aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- Yan giderler hariç brüt kira için belirleyici olan referans değer, duruma göre sosyal konutlarda ek olarak yüzde 10 ve
- Duruma göre referans değer üzerinden veya sosyal konutlarda yüzde 10 artırılmış referans değer üzerinden, yüzde 10 mahrumiyete dayalı ek ödeme ve
- Isınma giderleri için belirleyici sınır değer; gerektiğinde, merkezi olmayan sıcak su hazırlama için götürü tutarın ve dikkate alınan iklim ikramiyesinin kesilmesi ve
- Referans değer ve taşınmaları mümkün derece önlemeyi amaçlayan (Taşınmayı önlemek için ek ödeme) sosyal konutlar için artırılan referans değer yüzde 10’u tutarında bir ek ödeme.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Kabul edilebilir toplam giderler, güncel olarak içerisinde oturduğunuz evin uygunluğu için bir kontrol sınırı oluşturmaktadır. Bunlar, yardım alırken yeni ev kiralanmasında veya bir gider azaltma sürecinin tamamlanmasından sonra kira masraflarının üstlenilmesinde indirime gidildiğinde geçerli değildir. Aşağıdaki 3.3 ve 3.4a) maddelerinde “Yardım alma sürecinde giderlerin azaltılması ve yeni kiralama” ile ilgili ayrıntılar bulunmaktadır.

Tablo 12

Berlin’de barınma ve ısınma giderlerine ilişkin kabul edilebilir toplam giderler
(burada: bina ısıtma alanı 1.000 metrekareden büyük ve merkezi sıcak su beslemesi dâhil olan daha büyük konutlar)

Enerji türü olarak fuel oil		
İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Toplam giderler (Euro olarak) Taşınmayı önlemek için ek ödeme dâhil	
		ve mahrumiyete dayalı ek ödeme
1	538,10	580,70
2	657,35	708,89
3	809,04	872,48
4	910,17	981,54
5	1.085,38	1.171,16
ilave her kişi için	+ 127,69	+ 137,78

Enerji türü olarak gaz		
İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Toplam giderler (Euro olarak) Taşınmayı önlemek için ek ödeme dâhil	
		ve mahrumiyete dayalı ek ödeme
1	527,10	569,70
2	643,05	694,59
3	791,44	854,88
4	890,37	961,74
5	1.062,94	1.148,72
ilave her kişi için	+ 125,05	+ 135,14

Enerji türü olarak merkezi ısıtma		
İhtiyaç birliğinin büyüklüğü (kişi olarak)	Toplam giderler (Euro olarak) Taşınmayı önlemek için ek ödeme dâhil	
		ve mahrumiyete dayalı ek ödeme
1	547,10	589,70
2	669,05	720,59
3	823,44	886,88
4	926,37	997,74
5	1.103,74	1.189,52
ilave her kişi için	+ 129,85	+ 139,94

👉 **Lütfen unutmayınız:** Bina ısıtma alanı 1.000 metrekare ve daha küçükse daha yüksek sınır değerleri geçerli olur. Fuel oil, doğalgaz ve merkezi ısıtma enerji türlerinde tüm bina ısıtma alanları için toplam giderlerle ilgili bir listeyi bu broşürün sonundaki tablolarda (5 - 7. Sütunlar) bulabilirsiniz (Ek I).

www.beratung-kann-helfen.de/beratung/haeufige-fragen-zum-alg-ii adresinden

ulaşabileceğiniz internet sayfamızda, Berlin'deki barınma ihtiyacınız için “makul” olarak kabul edilen değerlerin güncel durumu hakkında bilgi edinebilirsiniz.

Örnek: Bayan F. (tek başına yaşıyor), 13 yıldan beri eski bir binadaki merkezi ısıtmalı (sıcak su dâhil) dairelerinde yaşıyor. Bina ısıtma alanı 1.000 metrekareden büyüktür. Bayan F., aylık yan giderler dâhil brüt kira olarak 560 Euro ödüyor.

Sonuç: Bayan F., uzun süredir aynı dairede oturduğu için yüzde 10'luk mahrumiyete dayalı ek ödeme almaktadır. Bayan F.'nin 560 Euro'luk aylık yan giderler dâhil brüt kirası, 589,70 Euro'luk kabul edilebilir toplam gideri (bkz. Tablo 12: Merkezi ısıtma, mahrumiyete dayalı ek ödemesi olan bir kişi) aşmadığından, Jobcenter konut giderlerinin tamamını karşılar.

Gece ısı depolayan veya ısı pompası ile ısıtılan konutlar için, mevcut konut alanı için makul olma durumu benzer şekilde konut giderlerinin toplam uygunluk kriterine göre incelenmektedir.

3.3 Ne zaman sizden konut giderlerinizi düşürmeniz talep edilir?

Yan giderler dâhil brüt kiranız kabul edilebilir toplam giderleri aşması durumunda Jobcenter, sizden konut giderlerinizi, örneğin alt kiracı bularak ya da evinizi değiştirerek, azaltmanızı yazılı olarak talep eder. Bazı durumlarda, giderlerin azaltılması talep edilmesi biraz uzun sürede olabilir.

✳ Lütfen “İşsizlik parası II (“Hartz IV”) veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?” konulu online bilgilerimizdeki barınma ve ısınma giderlerine ([Kosten für Unterkunft und Heizung](#)) ilişkin korona özel düzenlemesini dikkate alınız. Özel düzenleme sizin için geçerliyse, tutarlarına bakılmaksızın, fiili konut giderleriniz sınırlı bir süre boyunca makul kabul edilecektir.

Giderlerin azaltılması yazılı olarak talep edildikten sonra, o zamana kadar olan düzeydeki konut giderleriniz genellikle sadece altı ay daha üstlenilir. Bununla birlikte, ek sürenin uzatılması mümkündür.-

Taşınma, Jobcenter görüşüne göre “ekonomik değilse”, süre bir yıla *uzatılabilir*. Böyle bir durum, taşınma giderlerinin, taşınmadan elde edilecek tasarruftan daha yüksek olmasında söz konusudur. Karşılaştırma hesabına hangi taşınma giderlerinin dâhil edilebileceği, bir sonraki bölümde (“Taşınma giderlerinin üstlenilmesi”) açıklanmaktadır.

Bilinmesinde fayda var: Altı aylık süre içinde, kanıtlanabilir yoğun arayış çabalarınıza rağmen “uygun” bir ev bulamazsanız, aynı şekilde süre uzatılmalıdır. Örneğin ailede birisinin ölümü gibi kişisel nedenler de Jobcenter'in süre uzatımı vermesine neden *olabilir*.

✓ **Tavsiyemiz:** Süreyi uzatabilmek için arama çabalarınızı belgelendirmelisiniz. Jobcenter, ev ararken çaba göstererek haftada en az iki girişimde

bulunduğunuzu belgelendirmenizi bekler. Kanıt olarak, örneğin bir ev için yaptığınız başvurunun yazılı alındı onayını ya da ev sahibinin, sizi evi göstermek için gönderdiği daveti gösterebilirsiniz. Evi görmek için gittiğiniz ziyaretlerle ilgili muhatap kişinin adını, ziyaret tarihi ve saatini not ediniz. Telefonla temasa geçtiğiniz durumlarda ise kiraya verenin bilgilerini, telefon görüşmesinin tarihi ve saatini ve ev için muhatap kişinin adını not ediniz.

Jobcenter, altı aylık ya da gerektiğinde uzatılan süre bittikten sonra o ana kadar oturulan konutun giderlerini kesintiler yaparak karşılar.

Yine de “makul” konut giderlerinin belirlenmesi, ayrı olarak, yan giderler hariç brüt kiranın ve ısınma giderlerinin ve gerektiğinde merkezi sıcak su hazırlama dâhil edilerek sürdürülür.

Örneğin yan giderler hariç brüt kiranız, sizin için belirlenen referans değerini aşarsa, sadece yan giderler hariç brüt kiranız ile ilgili referans değer düşürülür. Değer düşürme esnasında, referans değerini yanı sıra, duruma göre sosyal konut ek ödemesi, mahrumiyete dayalı ek ödeme ve iklim ikramiyesi de dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda taşınmayı önleme ödemesi dikkate alınmaz. “Makul” ısınma ve sıcak su giderleri ise o ana kadarki kapsamla Jobcenter tarafından üstlenilir.

Bu durumda, işletme giderleri için ek ödemeler yalnızca giderleri azaltma işleminin tamamlanmasından önceki faturalandırma ayları için üstlenilir. Isınma ve sıcak su maliyetleri ile ilgili ev sahibinin talepleri, Jobcenter tarafından ayrıca geri ödenmelidir.

Örnek: Bayan F’nin bu arada kirası arttı. Yan giderler hariç brüt kirası aylık 550 Euro’ya yükseldi. Isınma ve sıcak su giderleri (merkezi ısıtma) aylık 60 Euro olmuştur. Artık ev sahibine aylık 610 Euro ödemektedir.

Sonuç: Jobcenter, 610 Euro’luk yan giderler dâhil brüt kira, aylık 589,70 Euro’luk kontrol sınırını aştığından bir giderleri azaltma işlemi başlatacaktır. Bayan F., Jobcenter’in bu giderleri azaltma işleminden sonra, sıcak su dâhil ısınma için uygun görülen 60 Euro’nun yanında, yan giderler dâhil brüt kira (bkz. Tablo 10: Merkezi ısıtma ile bir kişi) için sadece 468,60 Euro üstleneceğini varsaymalıdır. Jobcenter bu durumda konut için artık sadece aylık 528,60 Euro’luk bir ihtiyacı kabul edecektir.

Yan giderler hariç brüt kira için belirlenen referans değer ve duruma göre ek ödeme ve kesintiler dâhil ısınma giderleri sınır değerinin aşılması durumunda, her iki gider alanı için “makul” değere düşürme yapılır.

✓ **Tavsiyemiz:** Kiranızla ilgili giderlerin üstlenilmesinde azaltmaya gidilmişse, Senato İdaresi referans veya sınır değerleri arttırması halinde, Jobcenter kiranızın ödemelerini ayarlamakla yükümlüdür (İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, Numara 5 [[Nummer 15 der AV-Wohnen](#)]). Kurum kendiliğinden harekete geçmezse, Jobcenter’e siz kendiniz bir dilekçe vermelisiniz.

Bilinmesinde fayda var: Referans ve sınır değerler “çok yüksek düzeyde” aşılmamış ve belirli bazı mahrumiyet durumları varsa ev ile ilgili masrafların üstlenilmesinde kesintiye gidilmemesi *düşünülür*. Bu, aşağıdaki durumlarda söz konusudur:

- Yardım alma hakkına sahip kişinin veya hanesinde yaşayan bir yakınının ağır hastalığı, engeli veya bakıma muhtaçlığı var ve sağlık açısından bu kısıtlamaların bir taşınmayı imkânsız ya da o kişiler için dayanılmaz hale getirirse,
- Eğer yaşlılık aylığı gelecekte, yaşlılık ve iş gücü azalması için verilen temel güvencenin artırılması gerekmeyecek düzeyde yeterliyse evde en az 10 yıl oturmuş 60 yaş ve üstündeki hak sahibi kişiler,
- İki veya daha fazla çocuğu olan ve çocukları tek başına büyüten kişiler veya
- Tek seferlik veya kısa süreli yardımlar.

Jobcenter yine de bu gibi durumlarda bir gider azaltma süreci başlatmak istiyorsa, her şeyden önce bölge sosyal hizmetleri veya tıbbi hizmetleri sürece dâhil edilmelidir.

Berlin’deki sosyal konutlarda kira yardımı

Konut giderleri, giderlerin düşürülmesi işlemlerine göre azaltılmış olan ve kamu tarafından teşvik edilen sosyal konut evlerde (1. Teşvik yolu) kiracı olanlar, Jobcenter tarafından üstlenilmeyen yan giderler dâhil brüt kira payı tutarına kadar bir kira yardımı alırlar (Berlin Konut Alanı Yasası, Madde 2 [[§ 2 Wohnraumgesetz Berlin](#)]). Kira yardımı için başvuruları Investitionsbank Berlin (IBB), Bundesallee 210, 10719 Berlin, Telefon: (030) 2125-4545, kabul etmektedir. Kira yardımı ile ilgili daha ayrıntılı bilgileri edinebileceğiniz internet adresi:

www.ibb.de/de/foerderprogramme/mietzuschuss-in-sozialwohnungen.html

...öyleyse yargı önünde durum nedir?

Barınma ihtiyaçlarınızın azaltılmasına yönelik itirazınız reddedilirse dava açma imkanınız vardır.

Mahkemede nelerle karşılaşabilirsiniz?

Federal Sosyal Mahkeme (BSG), Eylül 2020’de iş ve işçi bulma kurumunun makul seviyede bir yan giderler hariç brüt kirayı belirlemek için yalnızca yerel kira endeksinden belirli değerleri kullanmasının yeterli olmadığına karar verdi. Yetkili makam, konut alanının kendi belirlemiş olduğu makullük değerine yeterli ölçüde fiilen sahip olduğuna da kanaat getirmelidir. Makullük değeri, giderleri azaltmak için taşınmanın gerekli olması durumunda, yeni konut alanının kiralanabilir olması gereken harcamaların tutarını ifade eder (Federal Sosyal Mahkemenin 03.09.2020 tarih, B 14 AS 37/19 R sayılı kararı [[BSG vom 3.9.2020 - B 14 AS 37/19 R](#)], özellikle 24 ve 27ff kenar numaraları).

Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresi, BSG kararına tepki göstermiş ve

İkamet Yardımı Uygulama Kuralları'nın Ek 1'indeki [\[Anlage 1\]](#) "yeterli konut alanının mevcudiyeti" kriteri hakkındaki görüşünü beyan etmiştir. İdare, bu konuda -en azından İkamet Yardımı Uygulama Kuralları'nın 1 Ocak 2018 tarihli sürümünden itibaren- „Berlin'deki makullük konseptinde makul konut giderlerinin tespit edilmesinin ... *kiralabilirlik kriterine göre tutarlı bir şekilde ortaya konulmuş (olduğu)*“ sonucuna varmıştır.

Pek çok Berlin sosyal mahkeme hakiminin görüşüne göre, İkamet Yardımı Uygulama Kuralları (AV-Wohnen) henüz genel bir "tutarlı konsept" sahip değildir. Berlin yönetimi, mahkeme davaları sırasında "tutarlı" değerler sağlayamadığından, bazı hakimler yan giderler hariç makul brüt değerleri belirlemek için kendi hesaplamalarını esas almıştır.

Berlin Sosyal Mahkemesi'nin 179. Dairesi, ilk olarak BSG yöntemlerini ("ürün teorisi") ve davanın görüldüğü dönemde geçerli olan Berlin kira endeksini esas alarak, yan giderler hariç makul brüt kira için soyut değeri belirlemiştir. Davacının durumunda (3 kişilik ihtiyaç birliği), daire daha sonra bu değeri artırdı; böylece, giderleri düşürmesi istenen yardım alma hakkına sahip kişi, dava süresi boyunca Berlin'de ilana çıkarılan (60 m² ila 90 m²'nin altında bir alanın esas alındığı konut alanına sahip) konutların yüzde 20'sini kiralayabilecek duruma geldi (Kenar numarası 60ff.). Sonuç olarak mahkeme, yan giderler hariç makul brüt kira için İkamet Yardımı Uygulama Kuralları'nın referans değerinin yaklaşık 50 Euro üzerinde bir değere ulaşmıştır (Berlin Sosyal Mahkemesinin 06.07.2021 tarih, S 179 AS 1083/19 sayılı kararı [\[SG Berlin vom 6.7.2021 – S 179 AS 1083/19\]](#), Kenar numarası 45ff.).

Buna karşılık Berlin Sosyal Mahkemesi'nin 155. Dairesi başka bir davada, yan giderler hariç brüt referans değer, dava döneminde basit standartlara sahip olarak sunulan konutların (ilgili ihtiyaç birliğinin büyüklüğüne göre) üçte birinin prensip olarak yardım alma hakkına sahip kişiler tarafından kiralanabilir olacak şekilde ölçülmesini gerekli görmüştür (Berlin Sosyal Mahkemesinin 19.07.2021 tarih, S 155 AS 14941/16 sayılı kararı [\[SG Berlin vom 19.7.2021 – S 155 AS 14941/16\]](#), Kenar numarası 37).

Mahkemeler, mevcut veriler temelinde Berlin'de yeterli konut mevcudiyetinin olmadığı ve dolayısıyla yan giderler hariç makul bir brüt kiranın belirlenemeyeceği sonucuna vardıklarında (Berlin-Brandenburg Eyalet Sosyal Mahkemesinin 21.01.2021 tarih, L 19 AS 1129/17 sayılı kararı [\[LSG Berlin-Brandenburg vom 21.1.2021 - L 19 AS 1129/17\]](#), Kenar numarası 36; Berlin Sosyal Mahkemesinin 27.07.2021 tarih, S 204 AS 6271/18 sayılı kararı [\[SG Berlin vom 27.7.2021 - S 204 AS 6271/18\]](#); Berlin Sosyal Mahkemesinin 04.11.2021 tarih, S 114 AS 6315/21 ER sayılı kararı [\[SG Berlin vom 4.11.2021 – S 114 AS 6315/21 ER\]](#)), geçici çözüm olarak yan giderler hariç fiili brüt kirayı barınma ihtiyacı olarak esas almakta, ancak bu tutarlar Kira Yardımı Kanunu (Kira Yardımı Kanunu, Madde 12, Fıkra 1, Ek 1 [\[Anlage 1\]](#) zu § 12 Abs. 1 WoGG) uyarınca kira seviyesi IV'deki tablo değerleri ve bunun üzerine eklenen yüzde 10'luk bir ek güvenlik payı ile sınırlı kalmaktadır. Bunu yaparken, mahkemeler yüksek yargı içtihatlarına dayanmaktadır (bunların arasında

Berlin Sosyal Mahkemesinin 30.01.2019 tarih, B 14 AS 24/18 sayılı kararı [[BSG vom 30.1.2019 - B 14 AS 24/18](#)], Kenar numarası 30). Bu durumda sonuçlar genellikle AV-Wohnen'in referans değerlerinden elde edilen yan giderler hariç brüt referans değerlerden daha uygun olmaktadır.

✓ **Tavsiyemiz:** Belirsiz yasal durum nedeniyle, Jobcenter'ler tarafından barınma ihtiyacınızın azaltılmasına itiraz etmeden önce, yasal danışmanlık almanızı öneririz.

3.4 İkamet konusunda başka hangi konular önemlidir?

a) Taşınma ihtiyacı – taşınmadan sonra uygun konut giderleri

Alg II yardımlarını aldığınız sırada taşınacak olursanız, Jobcenter yalnızca makul kabul edilen konut giderlerini üstlenir.

✓ **Tavsiyemiz:** Jobcenter'in yeni daireniz için konut masraflarını üstlendiğinden emin olmak için, kira sözleşmesini imzalamadan önce sorumlu Jobcenter'in güvencesini almalısınız.

Berlin'de yeni bir daire kiralarken -özel durumlar dışında- her iki değer de göz önünde bulundurulmalıdır: bir yandan, yan giderler hariç brüt kiranın referans değeri, duruma göre sosyal konut, mahrumiyete dayalı bir ödeme ve iklim ikramiyesi için yüzde on ilave edilir ve diğer yandan ısınma giderleri için sınır değeri, duruma göre merkezi olmayan su ısıtma için götürü ücret ve dikkate alınan iklim ikramiyesi düşülür. Toplam gider değerleri, yeni kiralamada geçerli değildir. Çok yüksek yan giderler hariç brüt kira, düşük ısınma ve sıcak su giderleri ile dengelenemez ya da tam tersi.

Örnek: G. çifti, Alg II yardımı almaktadır ve süreli kira sözleşmelerinin sona ermesi nedeniyle taşınmaları gerekmektedir. Çift, Jobcenter'e sosyal konutlardaki bir daire (1. Teşvik yolu) ile ilgili bir teklif sunmuştur. Yan giderler hariç brüt kira aylık 540 Euro, merkezi olarak hazırlanan sıcak su dâhil ısınma giderleri (fuel oil ısıtma, bina alanı 800 m²) 60 Euro olacaktır. Jobcenter, yeni kiranın üstlenileceğine dair güvence verir mi?

Yan giderler hariç brüt kira ve ısınma giderleri, uygunlukları açısından ayrı ayrı kontrol edilmelidir. Yan giderler hariç brüt kira için referans değeri ve ısınma giderleri için sınır değeri Ek I'deki fuel-oil tablosunda, 2 ve 4. Sütunlarda bulabilirsiniz.

1. adım: Yan giderler hariç makul brüt kira, 515,45 Euro tutarındaki yan giderler hariç brüt kiranın referans değerinden (iki kişilik ihtiyaç birliği) ve 51,55 Euro'dan (sosyal konutlarda yüzde 10 ek ödeme) oluşur ve 567 Euro'dur. 540 Euro tutarındaki yan giderler hariç yeni brüt kira makuldür.

2. adım: Makul ısınma giderleri, 92,95 Euro tutarındaki ısınma giderleri sınır değerinden (fuel-oil ile ısıtma, bina yüzölçümü 501-1000 m²) hesaplanır. Talep

edilen aylık 60 Euro tutarında ısınma giderleri peşin ödemeleri makuldür.

Sonuç: Jobcenter, konut teklifi için güvenceyi verebilir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Berlin şehri sınırlarının dışına taşınma durumunda, bir konutun makul olup olmadığına ilişkin olarak, gittiğiniz yerdeki düzenlemeleri dikkate almalısınız.

Berlin içinde taşınarak konut giderlerinizi arttırıyorsanız, taşınma işlemi ayrıca “gerekli” olmak zorundadır. Bunun anlamı şudur: Taşınma için, Jobcenter ‘den yardım almayan bir kişi için de geçerli olabilecek makul bir neden göstermelisiniz. Neden olarak, örneğin eşten ayrılma, bir aile kurma veya bir aile birleşimi gösterilebilir. Eğer Jobcenter taşınmayı “gereksiz” bulursa, Jobcenter taşınmadan sonra sadece eski evinizin konut giderlerini üstlenir. Jobcenter, daha pahalı bir eve taşınmanız nedeniyle eviniz için yaptığı yardımı hiçbir suretle tamamen kesemez.

Bilinmesinde fayda var: Berlin’e taşınırken veya Berlin’den başka bir şehre taşınırken, gerekli olmayan bir taşınma nedeniyle konut giderlerinin o zamana kadar olan kira ile sınırlandırılmasına izin verilmez (Federal Sosyal Mahkeme’nin 1.6.2010 tarih, AS 60/09 R sayılı kararı [[BSG vom 1.6.2010 - B 4 AS 60/09 R](#)]).

Berlin içindeki taşınmalarda, bölgesinden taşındığınız Jobcenter, yeni konut giderlerini üstleneceğini taahhüt eder. Berlin dışına taşınmalarda ise bu taahhüt, bölgesine taşındığınız Jobcenter tarafından verilir.

b) Evsizlik veya evsiz kalma tehlikesi nedeniyle yeni kiralamalarda ek ödemeler
Eğer barınmaları yüksek masraflı kurumlarda durdurulacak veya önlenebilecek ise, evsiz olan veya evsiz kalma tehlikesi altında olan insanların, yeni kiralamalarda bulunmalarında, yan giderler hariç brüt kira referans değeri üzerinden yüzde 20’lik ek ödeme öngörülür. Bu yardım, aile içi şiddetle karşı karşıya kalma tehlikesinde bulunan kadınlar ve toplu barınma yerindeki mülteciler için de geçerlidir. Yeni ev kiralamada sağlanan ek ödeme, diğer ek ödemelerle birleştirilebilir. Engellilere uygun evlere muhtaç olan kişiler için her zaman bireysel referans değerler geçerlidir.

Büyük aileler (beş kişiden itibaren ihtiyaç birlikleri) yoğun bir şekilde ev aramalarına rağmen, altı ay içerisinde yeni ev kiralama ek ödemesinin desteğiyle de uygun bir ev bulamazlarsa, münferit durumlarda yan giderler hariç brüt kira referans değeri üzerinden yüzde 50’lik oran da aşılabılır (bkz. 18 kasım 2019 tarihli, Soz No. 10/2019 sayılı genelge [[Rundschreiben Soz Nr. 10/2019 vom 18. November 2019](#)]). Bunun için ön koşul, bir ev kiralamanın ihtiyaç birliğini bir yerde konaklatmaktan daha ekonomik olması ve bölgedeki acil konut durumları için yetkili uzman birimin kiralamayı kabul etmesidir. Nelerin “yoğun arayış çabası” olarak kabul edildiği, bu bölümdeki 3.3. maddenin baş kısmında açıklanmıştır.

c) 25 yaşından küçük kişilerin ebeveynlerinin evinden taşınması

Jobcenter tarafından masrafların üstleneceği taahhüdü daha önce alınmadan, kendi evlerine taşınmak isteyen 25 yaştan küçük kişilere barınma ve ısınma yardımı verilmez. Bu kişilere sadece, ebeveynlerin evine gitmeleri ağır nedenlerden dolayı talep edilemeyecekse yardım taahhüdü verilebilir. Ağır nedenler arasında, örneğin ebeveynlerin veya sadece anne veya babanın alkol sorunu sayılabilir. Taşınma, bir işe veya mesleki eğitime başlamak için gerekiyorsa giderlerin karşılanacağı taahhüdü verilmek zorundadır (SGB II, Madde 22, Fıkra 5 [§ 22 Abs. 5 SGB II](#))).

d) Taşınma giderlerinin üstlenilmesi

Eğer taşınma Jobcenter'in talebi üzerine gerçekleşiyor ya da başka nedenlerle taşınma gerekiyorsa, taşınma ile ilgili giderler (taşınma giderleri) Jobcenter tarafından *karşılanmalıdır*. Yeni konutun giderleri makul ise ve taşınma - masraflarını kendi ödeyenler açısından- anlaşılır nedenlerle gerçekleşiyorsa, taşınma giderlerinin üstlenilmesi zaruridir. Bu koşullardan birisi sağlanmıyorsa, taşınma giderlerini üstlenip üstlenmeme konusu Jobcenter'in taktirine bağlıdır.

Taşınma giderlerinin üstlenilmesi için bir diğer koşul da giderlerin üstlenileceğinin *önceden*, yani yeni kira kontratı yapılmadan önce, Jobcenter tarafından taahhüt edilmiş olmasıdır. *Önceden* taahhüt alınmaması durumunda, taşınma giderlerinin karşılanması esas itibarıyla mümkün değildir (SGB II, Madde 22, Fıkra 6 [§ 22 Abs. 6 SGB II](#))).

Berlin'de özellikle aşağıda belirtilen taşınma giderleri karşılanmaktadır (bkz. İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, No. 8.2, 8.3 ve 9 [\[Nr. 8.2, 8.3 und 9 der AV-Wohnen\]](#)):

- Kişi taşınmayı kendi başına yapıyorsa kiralık araç, taşınma kolileri ve yardım eden kişiler için yemek ikramı (dört kişiye kadar kişi başına 30 Euro),
- Örneğin tek başına çocuk yetiştirmesinden, yaştan, bir engelden veya ortopedik nedenlerden (bunun için bir doktor raporu gerekir) dolayı kişinin kendi başına taşınması mümkün değilse, taşınma işini yürütecek taşınma şirketi giderleri,
- Önlenmesi mümkün olmayan çift kira tutarı (genelde bir aylık),
- Eğer kira sözleşmesinin süresi içerisinde veya taşınma sırasında tadilat yapılacağı kira sözleşmesi ile taahhüt edilmiş ve kiralama şartı, örneğin çok katı süre düzenlemeleri nedeniyle geçersiz hale gelmemişse, konutta yapılması gerekli tadilatların makul giderleri. Tadilatlar genelde şahsi katkı olarak yapılmalıdır,
- Şayet tadilat işlemi alt konut segmentindeki bir konutun standardını oluşturuyorsa (örneğin basit bir döşeme kaplaması satın alınması) ve yenilenmiş bir konut alanı sunulmuyorsa, yeni konutun tadilatı ile ilgili giderler,
- Taşınmaya bağlı diğer giderler, örneğin yeni bir telefon ve internet bağlantısının sağlanması veya bir yönlendirme talebi için yapılan giderler ve
- Korunmuş mal varlığından karşılanamıyorsa veya bir önceki kira ilişkisinden geri ödenmesi mümkün değilse, yan giderler hariç üç net kira tutarı kadar (alt kiralama durumunda da) depozito ve yan giderler dâhil üç brüt kira tutarına kadar kooperatif payı giderleri. Bu yardımlar genelde sadece kredi verilerek yapılır. Jobcenter, bu faizsiz kredinin geri ödenmesi için genel ihtiyaç yardımının yüzde 10'unu keser.

Berlin içinde taşınmaya ilişkin taşınma giderlerinin üstlenileceğine dair taahhüdü bugüne kadar yetkili olan Jobcenter verir. Berlin'den başka şehre taşınmalarda ise, gerekli olacak kira depozitosu yeni Jobcenter tarafından taahhüt edilir.

e) Bir kiracılar derneğinde üyelik

Jobcenter, kira hukukuyla ilgili bir danışmanlık ihtiyacı olduğunu doğrularsa, bir kiracılar derneğine üyelik için aidatları genellikle iki yıl boyunca üstlenir. Örneğin kiralanan yerdeki kusurlar (konutta küf olması), modernizasyon önlemleri, konut tahliyeleri, kira artışları veya ev sahibinin veya enerji şirketinin işletme ya da ısıtma giderleriyle ilgili ek talepleri olması durumunda, bir danışma ihtiyacı oluşabilir. Bu, özellikle medeni hukuk çerçevesinde geçerlilikleri konusunda şüphe olduğunda söz konusudur.

Sonrasında Jobcenter size Berlin Eyaleti ile işbirliği yapan kiracı organizasyonlarından [[mit dem Land Berlin kooperierenden Mieterorganisation](#)] birine ibraz edeceğiniz bir masraf üstlenme belgesi verir (bkz. İkamet Yardımı Uygulama Kuralları, Numara 10 [[Nummer 10 der AV Wohnen](#)]).

Aşağıda listelenen kiracı kuruluşlardan birine zaten üyeyseniz, üyelik ücreti aynı şekilde Jobcenter tarafından üstlenilebilir. Üyelik ücreti daha sonra size Jobcenter tarafından doğrudan iade edilmektedir.

f) Kira ve enerji tüketim borçları

Kira borçları genellikle, Alg II alıcıları için "yeterli" konut sağlamak ve evsizliği önlemek için "doğru ve gerekli" ise, yani tahliye bildirimine itiraz etmenin ve tahliyeyi önlemenin tek yolu buysa, Jobcenter tarafından kredi olarak devralınır. Yukarıdaki düzenleme, ödenmemiş faturalar nedeniyle elektrik, su veya ısıtmaya erişimin engellenmesi riski varsa enerji borçları için de geçerlidir (SGB II, Madde 22, Fıkra 8 [[§ 22 Abs. 8 SGB II](#)]).

✓ **Tavsiyemiz:** Ev sahibinizden ödenmemiş kiralara ya da evin süresiz boşaltılmasına ilişkin bir tebligat alırsanız, hiç zaman kaybetmeden evle ilgili sorunu olan insanlar için bağımsız danışmanlık merkezi [[unabhängige Beratungsstelle für Menschen in Wohnungsnot](#)] veya Sosyal Yardım Dairesi'ndeki Sosyal İkamet Yardım Birimi'ne [[Sozialen Wohnhilfen in den Sozialämtern](#)] başvurmalsınız. Kira borcunuz olması durumunda, bulunduğunuz bölgedeki sosyal ikamet yardım birimi bilgilendirilir. Enerji tüketim borcunuz olması durumunda, Berlin Tüketiciler Merkezi'nin Enerji Tüketimi Borcu Danışmanlığı'na [[Energieschuldenberatung](#)] müracaat edebilirsiniz.

Bölüm 6 | Alg II ve sosyal yardım parası alan kişiler, sağlık ve bakım yönünden nasıl sigortalı olmaktadır?

Alg II alıyorsanız, genellikle yasal sağlık sigortasında (SGB V, Madde 5, Fıkra 1, No. 2a [[§ 5 Abs. 1 Nr. 2a SGB V](#)]) ve sosyal bakım sigortasında (SGB XI, Madde 20, Fıkra 1, Bent 2, No. 2a [[§ 20 Abs. 1 Satz 2 Nr. 2a SGB XI](#)]) zorunlu sigortalı olursunuz.

Çocuklar 15. doğum günlerinden sonra Alg II alabilirler ve serbestçe seçebilecekleri yasal sağlık sigortasına üye olurlar.

Zorunlu sigortalıların yasal hastalık ve bakım sigortası primleri, Jobcenter tarafından tek başına karşılanır ve doğrudan sağlık sigortasına aktarılır. Bu düzenleme, yasal sağlık sigortasına yapılacak bireysel ek prim ödemesi için de geçerlidir.

Örneğin, Alg II'yi kredi veya sosyal yardım olarak alan kişiler veya Alg II'yi almadan önce son olarak özel sağlık sigortalısı olan kişiler, yasal sağlık sigortasında sigorta yaptırmakla yükümlü değildir (aşağıya bakınız).

15 yaş altındaki çocuklar ve sosyal yardım parası alma hakkı olan evliler için, şayet ebeveynleri veya eşleri yasal olarak sigortalıysa, normal şartlarda ücretsiz aile sigortası hakkı bulunur (SGB V, Madde 10 [[§ 10 SGB V](#)]). Aile sigortası başvurusu yetkili sağlık sigortasına yapılır.

Buna ek olarak, Alg II aldıkları için sigorta yaptırmakla yükümlü olmayan faydalanıcıların genellikle aylık bir "sağlık ve bakım sigortası primlerine katkı" talep etme hakları vardır (SGB II, Madde 26 [[§ 26 SGB II](#)]). Bu katkıdan, yalnızca sağlık ve bakım sigortalarına ödedikleri primler nedeniyle yardıma muhtaç durumda olan kişiler de yararlanabilir.

Örnek: *Bayan F. ve işsiz partneri evlilik benzeri bir birlikte yaşamaktadırlar. Memur olarak çalışan Bayan F., partneri yardıma muhtaç olmayacak kadar iyi kazanmaktadır. Bayan F.'nin partneri için bir aile sigortası yapılması mümkün olmadığından, partnerinin sağlık sigortasını da o karşılamak zorundadır. İhtiyaç birliği, tek başına bu sağlık sigortası primlerinin ödenmesi nedeniyle yardıma muhtaç hale gelecek olursa, başvuru üzerine sigorta primleri için bir katkı ödemesi alır. Katkı, yardıma muhtaçlık durumunu önlemek için gerekli olan miktar tutarında ödenir.*

Özel sağlık ve bakım sigortası yaptıranlar için katkı

Alg II almadan önce, son olarak özel sağlık sigortalısı olan yardım hakkına sahip kişiler, Alg II alırken yasal sağlık ve bakım sigortası yaptırma yükümlülüğünden muaftırlar (SGB V, Madde 5, Fıkra 5a [[§ 5 Abs. 5a SGB V](#)]). Bu kişiler, tekrardan özel bir sigorta şirketinde sağlık ve bakım sigortası yaptırmakla yükümlüdürler (Sigorta Sözleşmesi Kanunu, Madde 193, Fıkra 3, SGB XII, Madde 23 [[§ 193 Abs. 3 VVG, § 23 SGB XII](#)]).

Jobcenter'ler özel sağlık sigortası için ihtiyaç olarak sadece temel tarifede belirtilen primin yarısı kadar bir tutarı gider olarak dikkate alırlar (SGB II, Madde 26, Fıkra 1, Bent 1 ve Fıkra 2, Bent 1, No. 2 [[§ 26 Abs. 1 Satz 1 und Abs. 2 Satz 1 Nummer 2 SGB II](#)]). Bunlar, 2022 yılında ayda en fazla 384,58 Euro'dur. Temel tarife, yasal sağlık sigortasının sağladığı hizmet kapsamına dayanır. Temel tarifiedeki prim miktarı her bir sigortalı için ayrı ayrı belirlenir ve 2022'de aylık 769,16 Euro'yu (yarısı: 384,58

Euro) geçemez.

Sigorta şirketleri, SGB II kapsamında yardıma muhtaç olan veya temel tarifiede sağlık sigortası priminin ödenmesi nedeniyle yardıma muhtaç olan üyelerine, temel tarifiedeki prim tutarının yarısını teklif etmekle yükümlüdürler (Sigorta Denetleme Kanunu, Madde 152, Fıkra 4, [[§ 152 Abs. 4 Versicherungsaufsichtsgesetz](#)]). Yardıma muhtaçlık durumunuzu kanıtlamak için, primlerin yarıya indirilmemesi halinde yardıma muhtaçlık durumunun oluşacağına dair Jobcenter'den alacağınız bir teyidi sigortacınıza ibraz edin.

Temel tarifeye geçmeseniz bile, belirtilen miktarda özel sağlık sigortası katkısı ödenir. Ancak, mevcut tarifeniz temel tarifiedeki katkının yarısından daha uygunsa, bu tutar, katkı için üst sınırı oluşturur.

Bilinmesinde fayda var: Yardıma muhtaçlık nedeniyle -veya muhtaçlık durumundan kaçınmak için- 15 Mart 2020 tarihinden sonra temel tarifeye geçiş yapmışsanız, prim artışına neden olma riski bulunan bir sağlık kontrolünden geçmeden, eski tarifenize geri dönme hakkınız vardır. Bunun için gerekli şart, temel tarifeye geçiş yaptıktan sonra iki yıl içerisinde yardıma muhtaçlık durumuyla başa çıkmış olmanız ve bunu izleyen üç aylık bir süre içerisinde, eski tarifenize dönmek istediğinizi yazılı olarak sigortacınıza bildirmanızdır (Sigorta Sözleşmesi Kanunu, Madde 204, Fıkra 2 [[§ 204 Abs. 2 Versicherungsvertragsgesetz](#)]).

Özel bir *bakım sigortasının* primleri, Jobcenter tarafından yasal bakım sigortasındaki en yüksek primin yarısına kadar üstlenilmektedir (SGB II, Madde 26, Fıkra 3, Bent 1, Fıkra 4, Bent 1, No. 2 ve Bent 2 [[§ 26 Abs. 3 Satz 1, Abs. 4 Satz 1 Nummer 2 und Satz 2 SGB II](#)]). Bunlar, 2022 yılında ayda 73,77 Euro'ya kadardır. Özel sigortalıların temel tarife kapsamında sigortalı olmaları ve muhtaçlık durumu nedeniyle primlerinin düşürülmesi halinde, sigorta şirketleri azami bu tutar kadar bir prim talep edebilirler (SGB XI, Madde 110, Fıkra 2, Bent 3 ve Bent 4 [[§ 110 Abs. 2 Satz 3 und Satz 4 SGB XI](#)]). Ancak şu anda özel bakım sigortası için ödediğiniz tarife daha ucuzsa, bu sübvansiyon için üst sınır olacaktır.

Bölüm 7 | Geçim ile ilgili olarak başka hangi yardımlar vardır?

Geçiminizi sağlayabilmeniz için, gerekli koşullar yerine geliyorsa Alg II ve sosyal yardım parasına ilaveten başka yardımlar da alırsınız.

1. Eğitim ve katılım (BuT)

Eğitim ve katılım için öngörülen yardımların amacı, yardıma muhtaç ailelerden gelen çocukların, gençlerin ve genç yetişkinlerin eğitime erişmelerini ve toplumdaki sosyal ve kültürel yaşama katılmalarını sağlamaktır. Normal koşullarda bu yardım hakkı bulunmaktadır. Sadece eğitim ve katılım ihtiyaçları nedeniyle SGB II uyarınca yardıma muhtaç olan az gelirli ailelerin de böyle bir hakkı vardır.

Bilinmesinde fayda var: Alg II ve Sosyal Yardım Parası için başvuruda bulunduğunuzda, BuT yardımları için de başvuru yapmış sayılırsınız. BuT yardımlarının Jobcenter tarafından sonradan onaylanabilmesi için, onay döneminde sadece ilgili belge ve kanıtları sunmanız yeterli olacaktır.

Berlin’de eğitim ve katılım yardımlarının sağlanması için mevcut uygulama kuralları [\[AV-BuT\]](#), SGB II, 28 - 30. Maddelerdeki [\[§§ 28 bis 30 SGB II\]](#) yasal talimatları yerine getirmektedir.

1.1 Eğitim ve katılım için Berlin kimliği (Berlin-Pass BuT)

Çocuğunuzun eğitim ve katılım yardımından faydalanabilmesi için, genellikle Berlin-Pass BuT kartı gerekir. Kimlik kartını alabilmek için, Jobcenter’e çocuğunuzun gündüz çocuk bakımevine gittiğine dair bir onay belgesi, gündüz bakıcısı durumunda bakım sözleşmesi veya bir okul belgesi ya da öğrenci kimlik belgesi I sunmanız yeterli olacaktır. Çocuğunuzun bir vesikalık fotoğrafı gerekli değildir, ancak yardım alma hakkı olan kişinin isteği doğrultusunda, kimlik kartı üzerine yapıştırılabilir. Bu durumda, yardım başvurusuna çocuğun bir vesikalık fotoğrafı eklenmelidir.

Berlin-Pass BuT, genellikle Alg II için onay verilen dönem boyunca geçerlidir. Yardımın yeniden onaylanması durumunda, bu kimliğin süresi de uzatılır.

1.2 Eğitim yardımları

- Gündüz çocuk bakımevine giden veya gündüz bakıcısı tarafından bakılan çocuklar ve
- Genel veya meslek eğitim okuluna devam eden ve meslek eğitimi maaşı almayan öğrenciler (25. doğum gününe kadar) eğitim ile ilgili aşağıdaki yardımları alırlar.

a) Bir günlük gündüz çocuk bakımevi (Kita) veya okul gezileri

- Bunun için, çocuğun ebeveynleri veya velisi gündüz çocuk bakımevine (Kita) veya okula Berlin-Pass BuT kartını verirler. Gündüz çocuk bakımevi veya okul, gezi masraflarını üstlenir ve sonra Gençlik Dairesi veya Eğitim Dairesi ile mahsup işlemi yapar.
- Gündüz bakıcısına verilen çocukların ebeveynleri, gezi masraflarını ilk önce kendileri üstlenirler. Yapılan masraflarla ilgili olarak, bakıcı tarafından onaylanan kanıtı Jobcenter’e sunar ve bir masraf iadesi alırlar.

Bir günlük geziler için ihtiyaç olarak, giriş ve katılım ücretleri ile seyahat masrafları üstlenilebilmektedir, ancak yemek giderleri ve harçlık buna dâhil değildir.

b) Birkaç günlük gündüz çocuk bakımevi veya sınıf gezileri

- Kita veya gündüz bakıcısıyla yapılan geziler için, planlanan seyahati (zaman, varış yeri, masraflar) Kita’ya/gündüz bakıcısına onaylatmanız gerekir. Ardından bu

kanıt belgesini Jobcenter'inize ibraz edersiniz. Jobcenter, yardım tutarını Kita'ya/gündüz bakıcısına havale eder.

- **Sınıf gezilerinde** ise bilgiler okuldaki yetkili öğretmen tarafından onaylanmalıdır. Daha sonra kanıt belgesini Jobcenter'e ibraz edersiniz. Para, öğretmenin seyahat hesabına havale edilir.

İlgili kanıtların sunulması durumunda, çok günlük gezilerde harçlık hariç dışında, özellikle seyahat, konaklama, yemek ve ortak etkinliklerin maliyetleri üstlenilmektedir.

c) Kişisel okul ihtiyaçları

Jobcenter, 2022 yılında kalem, defter, suluboya veya okul çantası gibi ihtiyaçlar için yıllık olarak götürü 156 Euro sağlamakta olup, bu tutarın 52 Euro'luk kısmını 1 Şubat gününde ikinci sömestir için, 104 Euro'luk kısmını 1 Ağustos gününde birinci sömestir için verir (SGB II, Madde 28, Fıkra 3; SGB XII, Madde 34, Fıkra 3 [[§ 28 Abs. 3 SGB II](#); [§ 34 Abs. 3 SGB XII](#)]). Ön koşul, belirtilen tarihlerde çocuğunuzun bir okula devam ediyor olması ve bir yardım ihtiyacının mevcut olmasıdır. Parasal tutarlar, yardım almaya hakkı olan kişilere ödenir.

Şayet öğretim yılı başladıktan sonra ilk kez veya tekrar bir okula kaydedilmişlerse, yardım alma hakkı olan çocuklar da okul paketini alırlar.

Kişisel okul ihtiyaçları için verilen yardımlar, yıllık olarak genel ihtiyaç artışına göre uyarlanacaktır.

d) Kita, gündüz bakıcısı ve okulda öğle yemeği

Yardım alma hakkı olan çocuklar, gençler ve genç yetişkinler için okulda, okul yuvasında, gündüz çocuk bakımevinde veya gündüz bakıcısındaki toplu öğle yemekleri, buralarda sunulması ve çocuğunda katılması halinde ücretsizdir. Etkinliğin topluluk karakteri önemli olduğundan, bireysel yiyecek ve içecek satın alınması için herhangi bir masraf üstlenilmesi söz konusu değildir.

Hak sahibi olduğunun kanıtlanması için, gündüz çocuk bakımevinde (Kita çocukları için), gençlik dairesinde (gündüz bakıcısındaki çocuklar için) veya okuldaki öğle yemeği tedarikçisine (yemek servisi yapan) Berlin-Pass BuT ibraz edilmelidir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Berlin Eyaleti, gönüllü bir yardım mahiyetinde ilk altı sınıftaki *tüm* çocuklar için okul yemeğini ücretsiz olarak sunmaktadır. Bu durumda Jobcenter toplu yenilen öğle yemekleri için herhangi bir masraf üstlenmemektedir.

e) Zaruri öğrenme desteği

Berlin-Pass BuT kartına sahip öğrenciler, okul eğitimini tamamlayıcı olarak, örneğin okul mezuniyeti, lise üst sınıfa geçiş veya yeterli bireysel dil becerisine sahip olmak gibi önemli öğrenim hedeflerine başka türlü ulaşamıyorsa, ek özel dersler veya ev ödevlerine yardım alabilirler. Öğrenme desteği alabilmek için, çocuğunuzun bir üst sınıfa geçmesinin tehlikeye girmiş olması gerekli değildir.

İlgili öğrenciler okulda Berlin-Pass BuT kimliklerini ibraz ederler. Okul, böyle bir ihtiyacın olduğunu bir form sayfası ile onaylamalıdır. Doldurulan form Jobcenter’e ibraz edilmelidir.

Genellikle küçük grup dersi şeklinde olmak üzere, haftada en fazla iki çift saatlik ders finanse edilir. Okul tatili dönemlerinde de bir öğrenme desteği sağlanması mümkündür. Ödeme gerektiğinde doğrudan okul ya da Okul Dairesi tarafından tamamlayıcı dersi verenlere ödenir. Siz kendiniz herhangi bir ödeme yapmak zorunda değilsiniz.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Zaruri öğrenme desteğine şimdiye kadar kullanmadan önce *ayrıca* başvurmak gerekiyordu (SGB II, Madde 37, Fıkra 1, Bent 2 [[§ 37 Abs. 1 Satz 2 SGB II](#)]). Koronavirüs pandemisi sırasında ve sonrasında öğrencilerin eğitim desteğine erişimin kolaylaştırmak için, 1 Temmuz 2021 ile 31 Aralık 2023 tarihleri arasındaki dönemde, geçici olarak öğrenme desteği almak için ayrıca bir başvuru yapılması gerekli değildir. Öğrenme desteği başvurusu, bahsi geçen dönemde geçimi sağlamak için yardım başvurusu kapsamına dahil edilmiştir (SGB II, Madde 71, Fıkra 1 [[§ 71 Abs. 1 SGB II](#)]).

f) Öğrenci ulaşımı

Berlin Eyaleti, Berlin’deki *tüm*

- Öğrenci kimliği I’e sahip olan öğrencilere (AB tarife bölgesindeki genel eğitim veren okullar ve tam zamanlı eğitim veren meslek okulları),
- Henüz okula devam etmeyen, 6 yaşından itibaren çocuklara ve
- Okula gitmesi gereken, ancak henüz bir okul yeri ataması bulunmayan çocuklara ve gençlere, AB tarife bölgesi için ücretsiz öğrenci bileti vermektedir.

Kişisel biniş kartı, “fahrCard” adı verilen çipli kart şeklinde verilir. Bu kart sadece online olarak www.BVG.de/schuelerticket adresinden sipariş edilebilir. Bunun için öğrencinin bir resmini ve Öğrenci kimliği I belgesini yüklemeniz gerekir. “fahrCard” size daha sonra posta ile gönderilir. “fahrCard”, bir bisikleti ücretsiz olarak yanına alma hakkı verir.

Diğer tüm Berlin öğrencileri, eğitim ve katılım yardımlarının bir parçası olarak, öğrenci ulaşımı ile ilgili gerçek masraflarını geri alabilirler. Normal olarak BVG ve S-Bahn tarafından aylık 27,50 Euro’luk bir ücret karşılığında AB tarife bölgesi için sunulan Berlin-Ticket-S’i kullanabilirsiniz. Berlin-Ticket S hakkında daha ayrıntılı bilgileri Bölüm 18, Madde 4. “Berlin-Pass ve daha fazlası” başlığı altında bulabilirsiniz.

İş merkezleri, okula ulaşmak için gerekliyse, örneğin ABC tarife bölgesindeki bir abonelik için daha yüksek öğrenci ulaşım masraflarını da karşılamak zorundadır. Bunun için yetkili Jobcenter’inize bir öğrenci belgesini ve biniş kartını ibraz edin.

Eğer seçilen öğrenim dalının bulunduğu en yakın okula yürüyerek gidilmesi kabul edilebilir değilse ve öğrenciler bu nedenle toplu taşıma araçlarını kullanıyorlarsa, BuT yardımları çerçevesinde öğrenci ulaşımının üstlenilmesi için yasal bir hak

vardır. Genellikle okula kadar iki kilometrelik fiili bir yürüme yolu (kuş uçuşu değil) makul kabul edilir. Bununla birlikte, bazı durumlarda, örneğin öğrenciler sağlık veya engellilikle ilgili kısıtlamalardan ötürü okula yürüyerek güvenli bir şekilde ulaşmakta problemler yaşıyorsa, daha kısa okul yolları da kabul edilemez olarak değerlendirilebilir.

Jobcenter'in gerektiğinde çocuğunuzun seçilen öğrenim dalının bulunduğu "en yakın okula" değil de daha uzak bir okula gitmesi durumunda da öğrenci ulaşım masraflarını üstlenmelidir. Bu, devam edilen okulun özel içerik yönelimli bağımsız bir profile sahip olduğu durumdur. Örneğin özel bir pedagojik yönelim veya ideolojik ya da mezhepsel bir karakter bunlara dâhildir.

1.3 Katılım yardımları

Çocuk ve gençler, aşağıda belirtilen katılım ile ilgili yardımları 18. doğum günlerine kadar alırlar:

a) Kültür, spor, serbest zaman alanındaki toplu etkinliklere katılım

Yardım alma hakkına sahip çocukların ve gençlerin spor, oyun, kültür ve sosyal alandaki derneklere üyelikleri, müzik dersi, benzeri kurs, kültürel eğitim ve serbest zamanlarında katılım ile ilgili giderleri üstlenilir. Doğrudan Gençlik Kültür Servisi tarafından verilen "Süper Tatil Kimlik Kartı" [\[Superferienpass\]](#) giderleri de üstlenilir. Ortaklaşa deneyim ön plandadır.

Destek tutarı, gerçek masrafın miktarına bakılmaksızın, çocuk başına aylık *götürü* 15 Euro'dur. Çocuğun anılan faaliyetlerden birine katılması ve bu nedenle masrafların oluşması şarttır. Bu esnada onay süresine ait tutar, yani en fazla 180 Euro, örneğin bir boş zaman etkinliğine katılmak için toplu olarak ödenebilir. Etkinliği düzenleyen yer, çocuklara ve gençlere faaliyetin türü ve masrafları hakkında bir belge (kanıt) verir. Yardım alma hakkı bulunan kişiler bu belgeyi Jobcenter'e verirler ve yardım hesaplarına yatırılır. Bu yardımdan faydalanma hakkı vardır.

b) Ekipman temini

Kültür, spor ve sosyal etkinlikler ile ilgili teşvik edilebilir faaliyetler olması koşuluyla, başka giderler de *üstlenilebilir*. Buna, gerekli donanım (örneğin futbol oynamak için krampon) veya kiralama ücretleri girer.

Ekipman alımı ve seyahat masrafları için mevcut bütçe aylık 15 Euro'dur; yani bir yıllık Alg II hibe döneminde 180 Euro'dur. Hibe dönemindeki her ay için en az 2,50 Euro, yani bir yıllık hibe döneminde en az 30 Euro kişisel katkı olarak dikkate alınır. Faaliyetlere katılım için verilen 15 Euro'luk götürü miktarın (bkz. a) kullanılmaması halinde, bu hibenin kullanılmayan kısmı da kendi katkısı olarak sayılır. kişisel katkı olarak da sayılacaktır.

Ekipman alımı için finansman tutarı tek seferde ödenebilir veya tüm hibe dönemi için kişisel katkı payı düşüldükten sonra farklı tutarlara bölünebilir - genellikle daha

sonra yararlanıcıya ödenir. Masraflar fatura veya makbuzların ibrazı üzerine ödenir. Birkaç farklı satın alma işlemi 180 Euro'luk bir tutara kadar talep edilebilir. Yardımlar, toplam maliyetlerin onay döneminde mevcut olan miktarı aşması halinde de verilecektir.

c) Ulaşım masraflarının üstlenilmesi

Bunların dışında katılım tekliflerine ulaşım giderlerinin üstlenilmesi konusunda bir *kanuni hak* vardır (Federal Anayasa Mahkemesi'nin 23.7.2014 tarihli kararı, Paragraf 132 [[Beschluss des BVerfG vom 23.7.2014](#)]). Öğrenciler için katılım teklifine ulaşım ihtiyacı, normalde ücretsiz öğrenci taşımacılığı tarafından zaten karşılanmaktadır. Diğer durumlarda (özellikle (öğrenci olmayanlarda), Bölüm 1.2 f)'de açıklanan ulaşım giderleri, katılım gideri olarak üstlenilir.

ABC tarife bölgesi dışındaki etkinlikler için, ulaşım giderlerinin desteklenmesi amacıyla onay döneminde aylık olarak veya tek seferde toptan ödenebilen, aylık 15 Euro'ya kadar destek alma hakkı vardır. Eğitim ve Katılım Yardımlarının Sağlanması için Uygulama Kuralları (AV-BuT), bu durumda, yardım alma hakkı olan kişilerin belirli durumlarda finansal olarak katkıda bulunmasını öngörmektedir. Toplu etkinliklere katılım için 15 Euro'luk götürü tutar (bkz. Madde 1.3a) yardım alma hakkı olan kişi tarafından tamamen tüketilmişse, o zaman kişiden katkı talep edilmez.

2. Tek seferlik yardımlar

İş arayanlar için öngörülen temel güvence, geçim ile ilgili cari ihtiyaçların yanı sıra, tek seferlik ihtiyaçları da dikkate almaktadır.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Tek seferlik yardımlar daima *ayrı olarak* talep edilmelidir. Başvuruyu tedarik veya satın alma işleminde önce yapmalısınız (SGB II, Madde 37 ([§ 37 SGB II](#))).

Yardım alma hakkı olanların SGB II, Madde 24, Fıkra 3'e [[§ 24 Abs. 3 SGB II](#)] göre aşağıdaki yardımları alma hakkı bulunmaktadır:

- Ev için, ev aletleri dâhil ilk donanım,
- Giyim eşyası konusunda ilk donanım ve hamilelik ve doğumda ilk donanım ve
- Ortopedik ayakkabı temini ve tamiri, tedavi ile ilgili cihazların kiralanması ve tamiri.

Kanun koyucuya göre, ihtiyaç tek seferlik ise veya en azından olağanüstü durumlar nedeniyle yeniden oluşuyorsa "ilk donanım" ihtiyacı vardır. Mevcut nesneler için yedek ihtiyacını burada ayrı tutmak gerekir (bkz. bu bölümde, Madde 2.4 "Kaçınılmaz ihtiyaçlar için kredi").

Bilinmesinde fayda var: Anılan ihtiyaçlarla ilgili yardımlardan, geliri Alg II'nin üstünde olan ancak, örneğin bir çocuğun doğumu nedeniyle daha fazla alım yapmak zorunda kalan ve kendi geliri ya da mal varlığı ile bunu tamamen

karşılayamayan kişiler de yararlanabilir. Bu durumda, başvuru hakkında karar verildikten sonra altı aya kadar olan süre için kişinin geliri de dikkate *alınabilir*.

SGB II, Madde 24, Fıkra 3 uyarınca verilen tek seferlik yardımlar, Berlin’de SGB II, Madde 24, Fıkra 3 No. 1 ve 2 ile SGB XII, Madde 31, Fıkra 1, No. 1 ila 3 ve Madde 27b, Fıkra 2’nin uygulanması hakkında Soz No. 06/2017 sayılı genelgede [[Rundschreiben Soz Nr. 06/2017 zur Umsetzung des § 24 Abs. 3 Nr. 1 und 2 SGB II und §§ 31 Absatz 1 Nr. 1 bis 3 und 27b Abs. 2 SGB XII](#)] ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Yardımların çoğu götürü tutar şeklinde onaylanmaktadır.

2.1 Ev için ilk donanımlar

Berlin’de evin ilk donanımı ile ilgili yardımlar özellikle aşağıda belirtilen durumlarda verilir:

- İlk defa bir eve taşınıldığında; örneğin, önceden Jobcenter’in yardım taahhüdünü almış bir genç yetişkinin ebeveynlerin evinden çıkması halinde,
- Bir eve yeni taşınıldığında; örneğin, evin yanmasından, uzun süre hapiste kaldıktan sonra veya alt kiracılıktan çıkma durumunda,
- Evli bulunduğu eşinden veya hayat arkadaşından ayrıldıktan sonra bir ev tutulması durumunda.

Evin ilk donanım ihtiyacı, komple ev donanımı ya da münferit nesnelere yönelik olabilir. Örneğin şu ev eşyası yardım kapsamında olabilir: Çamaşır makinesi, buzdolabı, elektrikli süpürge, radyo (TV hariç), dolap, masa, sandalye, yatak, halı, perde vs. ihtiyacın her seferinde kanıtlanması gerekir.

Sadece “standart donanım” yardımı hakkı bulunmaktadır. Yardımlar, para ya da hediye çeki, örneğin mobilya deposu hediye çeki, şeklinde onaylanabilir. Para yardımı kapsamı, yukarıda belirtilen genelgede ve genelgenin 1 no.lu ekinde [[Anlage 1 zum Rundschreiben](#)] düzenlenmiştir.

2.2 Giyim eşyası için ve hamilelik ve doğumda ilk donanım

Jobcenter, özel durumlarda, örneğin evin yanmasından sonra, evsiz kaldıktan sonra veya hastalığa bağlı çok kilo kaybedilmişse, giysi yardımıyla birlikte ilk donanım [[Erstaussstattung mit Bekleidung](#)] yardımında bulunur. İltica İşleri Eyalet Dairesi (LAF) tarafından hiç giysi verilmemiş ya da yetersiz sayıda giysi verilmişse, iltica başvurusu henüz kabul edilmemiş kişiler de ilk donanım yardımı alırlar.

Yardımlar çoğunlukla, yaz giysisi ve kış giysisi olmak üzere götürü tutar olarak verilir. Toplam götürü tutar, kişinin yaşına göre, 356 ile 379 Euro arasında değişir.

Hamile kadınlar ve anneler, Berlin’de şu an itibariyle aşağıdaki götürü yardımları almaktadır:

- Hamile giysisi için 219 Euro,
- Bebeğin ilk donanımı için 361 Euro,
- Döşekli çocuk arabası için 100 Euro,

- Döşekli çocuk yatağı için 100 Euro,
- Mama sandalyesi için 20 Euro.

✓ **Tavsiyemiz:** Hamilelerin ve ailelerin Alg II ve sosyal yardım parasına ek olarak, “Aileye Yardım Vakfı” [[Stiftung Hilfe für die Familie](#)] vakfından da yardım almaları *mümkündür*. Burada belirtilen Hamileler ve Aileler için Danışmanlık Merkezlerine [[Beratungsstellen für Schwangere](#) ve [für Familien](#)] danışabilirsiniz.

2.3 Ortopedik ayakkabılar ve tedavi ile ilgili cihazlar

Ortopedik ayakkabı ve tedavi ile ilgili cihaz ve donanımlara yönelik yukarıda belirtilen yardımlar, öncelikle sağlık sigortaları, bakım sigortaları veya rehabilitasyon kuruluşları tarafından üstlenilmelidir. Yardım hakkı, yardım alma hakkına sahip kişinin kendi katılım payı ile sınırlıdır.

Bilinmesinde fayda var: Yüksek yargı içtihadına göre, gözlük tamiri de tedavi ile ilgili cihazların tamiri kapsamındadır (bkz. Federal Sosyal Mahkeme’nin 25.10.2017 tarih ve B 14 AS 4/17 R sayılı kararı [[BSG vom 25.10.2017 - B 14 AS 4/17 R](#)]).

2.4 Kaçınılmaz ihtiyaçlar için kredi

Jobcenter’ler, geçimin güvenceye alınmasına yönelik diğer tek seferlik ihtiyaçları, aşağıdaki koşullar altında *kredi* olarak üstlenebilirler (SGB II, Madde 24, Fıkra 1 [[§ 24 Abs. 1 SGB II](#)]). Bu, sadece aşağıdaki tek seferlik ihtiyaçlar için geçerlidir:

- Genel ihtiyaçta yer alan ama kapsamı nedeniyle yardım alma hakkı bulunan kişinin yardım hakkını aşan tek seferlik ihtiyaçlar.
- Kaçınılmaz ihtiyaçlar.

Bir ihtiyacın ertelenmeden yerine getirilmesi gerekiyorsa ve kapsamı, yaşamın başka bir yerinden tasarruf edilmesi için uygun değilse “kaçınılmaz” bir ek ihtiyaç söz konusudur. Başvuru sahipleri, bir kredi verilmeden önce, tasarruf mevduatlarını kullanmalıdırlar.

Bu anlamdaki tek seferlik ihtiyaçlar için, örneğin çamaşır makinesi veya buzdolabının değiştirilmesi veya tamir edilmesi veya doktor tarafından yazılan alt fiyat kategorisindeki bir gözlüğün alınması örnek oluşturur. Buna, genel ihtiyaç olmamasından ötürü, bir motorlu aracın satın alınması veya tamiri dâhil değildir. Bu yardımlar, eşya veya para yardımı şeklinde onaylanabilir.

Faizsiz kredinin ger ödemesi, kredi alındıktan sonraki ayda başlar. Jobcenter, kredi tamamen geri ödenene kadar genel ihtiyaç yardımının yüzde 10’unu tutar.

Kredi biçimindeki bir destek istisnai olarak akli yatkın değilse veya ek ihtiyaç genel ihtiyaç kapsamında değilse, duruma göre bir ek ihtiyaç yardımı düşünülebilir (bkz. Bölüm 5, Madde 2.5 “Kaçınılmaz özel ihtiyaçlar”).

Bölüm 8 | İşe kazandırma yardımı – Ne yapmalısınız? Jobcenter neler yapar?

Eğer çalışmaya elverişliyseniz, Jobcenter geçiminizi sağlamak için bir işte çalışmanızı isteyecektir (SGB II, Madde 2 [[§ 2 SGB II](#)]). Jobcenter'in görevi size, bir iş veya mesleki eğitime başlarken danışmanlık ve işe kazandırma yardımı diye anılan gerekli teşvik önlemlerini sağlamaktır (SGB II, Madde 14 [[§ 14 SGB II](#)]).

1. Sizden hangi işi yapmanız beklenebilir?

Prensip olarak neredeyse her iş veya teşvik edici faaliyet söz konusu olabilir (SGB II, Madde 10 [[§ 10 SGB II](#)]). Sizden geçici işe girmeniz veya sürdürmeniz, ayda 450 Euro'ya kadar geliri olan bir mini işi, süreli işi veya ara sıra çıkan işleri üstlenmeniz istenebilir.

Sizden, aşağıda belirtilen durumlarda örneğin bir işi veya faaliyeti (önlemi) üstlenmeniz *beklenemez*:

- Fiziksel, ruhsal veya zihinsel açıdan işi veya faaliyeti yapabilecek durumda değilseniz. Kanıt olarak normalde bir doktor raporu gerekir. Jobcenter, sağlığını bir resmi hekim tarafından kontrol ettirebilir.
- Kendi hanenizde üç yaşından küçük, kendi veya eşinizin çocuğuna bakıyorsanız ve çocuk bir yuvada veya günlük anne bakımında değilse. Önemli: Eşlerden sadece *birisi* evde kalıp çocuğun yetiştirilmesini gerekçe gösterip işten muaf tutulabilir. Eşler, çocuk bakımını kimin üstleneceğini seçmekte özgürdür.

Çocuğun 3. doğum gününden itibaren, gerekirse yarı zamanlı da olmak üzere bir iş yapabilmeniz için, sizden genellikle çocuğunuza uygun bir bakım yeri bulmanız istenir. Yapmanız istenebilecek işin kapsamı, sizinle birlikte bireysel olarak açıklığa kavuşturulmalıdır ve örneğin çocuğunuzun sağlık kısıtlamaları veya engellilik durumu nedeniyle artan bakım ihtiyacı olması halinde, kısıtlanabilir.

- Bir yakınınıza bakıyorsanız ve bakımın başka şekilde, örneğin bakım hizmeti olarak sağlanması mümkün değilse.

Bu durumda sizden hangi kapsamda çalışmanızın talep edilebileceği özellikle bakım için gerekli iş yüküne bağlıdır. Bakım derecesi 2 ve 3 söz konusu ise bakımı üstlenen kişinin normal şartlarda günde 6 saat çalışması beklenebilir. Bakım derecesi 4 ve 5 varsa bakımı üstlenen kişiden bir işte çalışması beklenemez. Her seferinde ilgili durum belirleyicidir.

- Eğer başka bir nedeniniz varsa. Örneğin genel eğitim veren bir okula gidiyorsanız veya mesleğe hazırlık ile ilgili eğitim faaliyetine katılıyorsanız veya ilk mesleki eğitiminizden mezun olmak üzereyseniz ya da Gençlik veya Federal Gönüllülük Hizmetleri kapsamında çalışıyorsanız önemli bir nedeniniz var demektir. Örneğin, ödenen ücretin asgari ücret yasası gibi bir yasayı ihlal etmesi durumunda, bağımlı çalışma da makul değildir.

2. İşe kazandırma anlaşması nedir?

İşe kazandırma anlaşmasında Jobcenter ile birlikte aşağıdaki hususları belirlersiniz:

- Kaç başvuru yapacağınızı veya sizin en az ne kadar çabada bulunmanız gerektiğini ve uğraşlarınızı nasıl kanıtlayacağınızı,
- Jobcenter'in, size iş veya mesleki eğitim olanağı sağlamak için hangi yardımlarda bulunacağını belirlersiniz (SGB II, Madde 15 [[§ 15 SGB II](#)]).

Bir anlaşma oluşturulursa, her iki taraf da buna bağlı olur. Taraflar anlaşmayı ihlal ederlerse bir yaptırım uygulanması mümkündür (bkz. Bölüm 12 "Hangi yaptırım olabilir ve kapsamı nedir?"). Anlaşma, her iki tarafça en geç altı sonra *birlikte* kontrol edilir ve genişletilir.

✓ **Tavsiyemiz:** İçeriğini kabul etmediğiniz bir işe kazandırma anlaşmasını imzalamak zorunda değilsiniz. Jobcenter size bundan dolayı bir yaptırım uygulayamaz. Bu nedenle, anlaşmanın ihtiyaçlarınıza uygun olup olmadığını kontrol ediniz. Anlaşmayı evinize götürebilirsiniz ve bir düşünme süresi isteyebilirsiniz. Anlaşmada, mantıklı bulduğunuz düzeltme ve eklemelerin yapılmasını teklif edebilirsiniz.

Eğer bir anlaşma oluşursa Jobcenter, yapması zorunda olduğu işe kazandırma çabalarını tek taraflı olarak bir idari işlemle belirlemelidir. Böyle bir bildirimle itiraz edebilirsiniz ancak idari işlemlerde belirtilen yükümlülükler ilk etapta geçerli kalır. Mutlaka yükümlülüklerinizi yerine getiriniz, aksi takdirde size karşı yaptırım uygulama tehlikesi oluşabilir. Sosyal mahkemeye başvurarak itirazınızın erteleyici bir etki kazanmasını talep edebilirsiniz.

3. İş bulma konusunda Jobcenter hangi yardımları üstlenir?

Muhtaçlık durumlarını gidermek veya azaltmak için yardımlar gerekli ve uygunsa, çalışmaya elverişli ve yardım alma hakkı olan kimselere "iş hayatına kazandırmaya yönelik yardımlar" *verilebilir* (SGB II, Madde 3, Fıkra 1 [[§ 3 Abs. 1 SGB II](#)]).

İçtihat hukukuna göre, Alg II başvurusu henüz uyum yardımları için bir başvuruyu içermemektedir (Federal Sosyal Mahkeme'nin 2.4.2014 tarih, B 4 AS 29/13 R sayılı kararı [[BSG vom 2.4.2014 – B 4 AS 29/13 R](#)], kenar no. 27) – bunların ayrıca talep edilmesi gerekmektedir.

Yardım, en erken başvurunun yapıldığı günden itibaren sağlanır. Geçimi güvenceye almak için yardım başvurusunda olduğu gibi, başvurunun geriye dönük olarak ayın ilk gününden itibaren geçerli olması hariç tutulmuştur (SGB II, Madde 37, Fıkra 2 [[§ 37 Abs. 2 SGB II](#)]).

☛ **Lütfen unutmayınız:** Örneğin, başvuru giderlerinin veya iş başvurusu görüşmesi için yol masraflarının üstlenilmesini, ilgili masraflar oluşmadan *önce* Jobcenter'inizden talep edin. Başvurunun geç yapılması, başvurunun yapıldığı tarihten önce yardımların sağlanamamasına yol açar.

Bir işe kazandırma ile ilgili yardımlar, nerdeyse istisnasız olarak takdire tabi yardımlarından oluşur. Jobcenter'in iş bulma aracılığı kapsamında, durumun teşvik edilip edilmeyeceği veya hangi kapsamda destekleneceği konusunda karar esnekliğine sahiptir. Takdir, keyfilik anlamına gelmez. Takdir yetkisi, konuya yönelik olarak kullanılmalıdır. Örneğin Jobcenter yasal olarak zorunlu bir takdir yetkisini kullanmazsa veya karasında konuyla ilgisi olmayan bakış açıları tarafından yönlendirilirse ya da yanlış veya eksik bir olgudan yola çıkarsa, bir takdir hatası mevcut olabilir.

✓ **Tavsiyemiz:** Örneğin bir ileri eğitim imkânı elde edebilmek için, iş konusundaki aracılığı, istediğiniz bu imkânın sizin bakış açınıza göre neden gerekli ve uygun olduğunu açıklayarak ikna etmelisiniz. Bu gerekçelerinizi iş ilanları veya uzmanlık dergilerindeki yazılarla kanıtlayabilirsiniz.

👉 **Lütfen unutmayınız:** Alg II ile işsizlik paranızı arttırınız. İş bulma konusunda aracılık ve teşvik için Jobcenter değil, İş Ajansı (Agentur für Arbeit) yetkilidir.

İşe kazandırma yardımları arasında örneğin aşağıdaki yardımlar vardır:

- Başvuru, iş başvurusu görüşmesi için ulaşım veya şehir dışında konaklamalı işlerde iki hanenin geçimi ile ilgili masrafların aracılık bütçesinden (SGB III, Madde 44 [[§ 44 SGB III](#)]) karşılanması yardımı. Lütfen dikkate alınız: Bu yardımlara, masraflar oluşmadan *önce* başvurulması gerekir.
- Örneğin iş başvurusu çalışması, staj, özel iş araçları için masrafların karşılanması ve örneğin forklift ehliyeti gibi küçük çaptaki yeterliliklerin kazanılması için harekete geçirme mesleki kazandırma önlemleri/faaliyetleri (SGB III, Madde 45 [[§ 45 SGB III](#)]),
- Mesleki ileri eğitim ve meslek değişikliği ile ilgili önlemler/faaliyetler (SGB III, Madde 81-87 [[§§ 81-87 SGB III](#)]),
- İşverene, bir işsiz kişinin istihdam edilmesinde ödenen işe kazandırma parası (SGB III, Madde 88-92 [[§§ 88-92 SGB III](#)]),
- Teşvik, iş hayatına kazandırma için gerekliyse, kendi işini kuranlar ve sosyal güvenlik yükümlülüğü bulunan bir işe başlayan kişiler için bir başlangıç parası (SGB II, Madde 16b [[§ 16b SGB II](#)]); destek başvurusunun ancak iş sözleşmesi imzalandıktan veya işe başlandıktan sonra yapılması halinde, genellikle gerekli değildir,
- Yeni başlayanlar ve halihazırda serbest meslek sahibi olanlar için maddi kaynaklara yönelik eşlik eden koçluk hizmetleri ve krediler veya hibeler (SGB II, Madde 16c [[§ 16c SGB II](#)]),
- En az iki yıldır işsiz olan kişilerin “uzun süreli işsiz olanların yeniden kazandırılması” için işlerin teşvik edilmesi (SGB II, Madde 16e [[§ 16e SGB II](#)]),
- En az 25 yaşında olan ve genelde son yedi yıl içinde altı yıl boyunca Alg II almış kişiler için istihdam teşviki (“iş piyasasına katılım”) (SGB II, Madde 16i [[§ 16i SGB II](#)]),
- Berlin’de çalışılan saat başına iki Euro’luk ödeme ile iş fırsatları (“1 Euro’luk iş”) (SGB II, Madde 16d [[§ 16d SGB II](#)]).

Bir işe başlarken, reşit olmayan veya engelli çocuklar için danışmanlık yardımı, borçlulara ve bağımlılara danışmanlık ve psikososyal rehberlik desteği *verilebilir* (SGB II, Madde 16a [[§ 16a SGB II](#)]). Yardım alma hakkı olan çalışmaya elverişli kişilerin iş hayatına kazandırılmasının önündeki engelleri azaltmak veya kaldırmak için, sosyal yardım parası alma hakkı olan kişiler de teşvik *edilebilir* (SGB II, Madde 7, Fıkra 2, Bent 2 [[§ 7 Abs. 2 Satz 2 SGB II](#)]).

Dayanışmacı temel gelir

Berlin Eyaleti, Pilot Proje “Dayanışmacı Temel Gelir” [[Pilotprojekts „Solidarisches Grundeinkommen“](#)] (SGE) kapsamında, Berlin Eyaletinin kamu yararına olan, ek faaliyetleri için, genellikle tam sosyal sigorta zorunluluğuna tabi olan 1000 iş ilişkisini finanse etmektedir. Hedef kitle, en az bir yıldır işsiz olan ve üç yıldan daha uzun süredir işsiz olmayan ve genel iş piyasasına yerleştirilmeleri mümkün olmayan Alg II yararlanıcılarıdır. Özel koşullar nedeniyle, örneğin evsizler gibi, kayıtlı işsizlikle ilgili gerekli süreleri kanıtlayamayan kişilerin de erişimi vardır.

Eyalet, SGE projesi kapsamında istihdam edilen kişilerin ücretlerini azami beş yıl boyunca üstlenir. Bu süre zarfında genel iş piyasasına bir geçiş gerçekleşmezse, Berlin Eyaleti tarafından süresiz istihdam mümkündür. Bunun hukuki dayanağı, 2 Temmuz 2019 tarihli idari yönetmeliktir (Berlin Resmi gazetesi, S. 4270 v.d.). Bu arada, SGE’deki teşvik olanakları tamamen tükenmiştir (Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresinin 27 Kasım 2020 tarihli basın bildirisi [[Pressemitteilung der Senatsverwaltung für Integration, Arbeit und Soziales vom 27. November 2020](#)]).

☛ **Lütfen unutmayınız:** Jobcenter’lerin teşvik ve destek yardımları hakkında bilinmesi gerekenleri ayrıca aşağıdaki el broşürlerimizde de bulabilirsiniz:

- “Jobcenter işe başlamaya nasıl teşvik edebilir [[Wie die Jobcenter die Arbeitsaufnahme fördern können](#)]”,
- “Jobcenter tarafından mesleki ileri eğitimin teşviki [[Förderung beruflicher Weiterbildung durch das Jobcenter](#)]” ve
- “‘Ek EKS’den ‘Maddi mallar için hibe’ye kadar – Berlin’de serbest çalışma ve İşsizlik Parası II hakkında bilgiler”. Berlin [[Von ‘Anlage EKS’ bis ‘Zuschuss für Sachgüter’ - Info zu Selbstständigkeit und Arbeitslosengeld II in Berlin](#)]”.

4. Jobcenter, Almanca dil bilgilerini geliştirmek için hangi kursları destekler?

SGB II, Madde 3, Fıkra 2a [[§ 3 Abs. 2a SGB II](#)] uyarınca Jobcenter’ler yeterince Almanca dil bilgisine sahip olmayan, yardım alma hakkına sahip çalışmaya elverişli kişilerin bir işte gerek duyulan dil bilgisini edinmelerine destek olmalıdır. Jobcenter’ler bunun için Federal Göç ve Mülteciler Dairesi (BAMF) [[Bundesamt für Migration und Flüchtlinge](#)] tarafından Almanca öğrenmenin teşvik edilmesi için sunulan imkânlardan yararlanır.

Sunulan imkânlar özellikle şunlardır:

- Genel dil öğrenme için, İkamet Kanunu, Madde 43 [[§ 43 AufenthG](#)] uyarınca uyum kursları,

- İkamet Kanunu, Madde 45a [[§ 45a AufenthG](#)] uyarınca meslekle ilgili dil teşvik kursları.

Dil öğrenme programlarının hedef grupları AB-ülkesi vatandaşları, üçüncü ülke vatandaşları, geç dönem göçmenleri ve göçmen kökenli Almanlardır.

Dil öğrenme programlarına katılmak için gerekli koşullar varsa yeterince Almanca bilmeyen kişiler, bir işe kazandırma anlaşması veya işe kazandırma için bir idari işlem çerçevesinde, kurs veren bir kuruma başvurmak ve kabulden sonra bu etkinliklere katılmakla yükümlü olurlar. Eğer ilgili kişi, Yabancılar Dairesi tarafından böyle bir kursa katılım konusunda yükümlü tutulmuşsa burada ayrı bir yükümlülük söz konusu olmaz.

Bölüm 9 | Gelirler nasıl hesaplanır?

Gelirler, siz Alg II ve sosyal yardım parası alırken ayrıca edindiğiniz kazançlardır.

Gelirlerin ihtiyaç ile ilgili olarak hesaba katılıp katılmayacağı veya ne şekilde hesaplanacağı, SGB II'nin 11-11b maddelerinde ve Alg II/Sosyal Yardım Parası Yönetmeliğinde (Alg II-V) düzenlenmiştir.

1. Hangi gelirler dikkate alınır, hangileri alınmaz?

Para şeklindeki tüm girdiler, esas itibarıyla gelir olarak dikkate alınır. Bir işte çalışma, faiz ve kâr payı, İşsizlik Parası, hastalık parası, ebeveyn parası, nafaka, emekli aylıklarının çoğu, kira gelirleri, vergi iadeleri, hibeler ve şayet miras bırakma olayı (miras bırakanın vefatı) başvuru yapıldıktan sonra gerçekleşmişse, parasal değeri olan miraslar dikkate almaya değer gelirlerdir.

Parasal değeri olan, ancak nakit para şeklinde olmayan yardımlar, yani eşya yardımı, gelir olarak değil, mal varlığı olarak dikkate alınmalıdır. Bir işte ya da gönüllü çalışmadan dolayı size verilen eşya istisna oluşturur.

Örnek: Bir işveren, mesai saatlerinde çalışanlara yemek veriyor.

Beslenme yardımlarının gelir olarak hesaplanması, götürü oranlara göre gerçekleşir. İşverenin diğer parasal yardımları, kendi piyasa değerleri üzerinden dikkate alınır (Alg II-V, Madde 2, Fıkra 5 ve 6 [[§ 2 Abs. 5 und 6 Alg II-V](#)]).

Hesaba katılmayan gelirler

Gelir olarak kabul edilmeyen kazançlar, örneğin şunlardır:

- Federal Savaş Mağdurlarına Yardım Kanunu gereğince temel emeklilik aylığı ve bu kanunun uygulanmasında ödenen temel emeklilik aylıkları; örneğin aşından zarar görenler, şiddet mağdurları veya siyasi tutuklular.

- “Anne ve Çocuk – Doğmamış Canlının Korunması” [[Mutter und Kind – Schutz des ungeborenen Lebens](#)] ve “Aile için Yardım” [[Hilfe für die Familie](#)] adlı vakıfların yardımları,
- Eyalet Görme Engelliler Parası Kanunu’na göre görme engelliler parası ve işitme engelliler parası,
- Yakınların bakımı için yasal bakım sigortasından bakım parası (Alg II-V, Madde 1, Paragraf 1, No. 4 [[§ 1 Abs. 1 Nr. 4 Alg II-V](#)]),
- Bakımı üstlenilen birinci ve ikinci çocuk ve üçüncü çocuk için yüzde 75 olmak üzere, tam zamanlı bakım çerçevesinde çocuk yetiştirme çalışması için bakım parası (SGB II, Madde 11a, Fıkra 3, Bent 2 [[§ 11a Abs. 3 Satz 2 SGB II](#)])
- Alman Medeni Kanunu, Madde 253’e [[§ 253 Bürgerliches Gesetzbuch](#)] göre manevi tazminat,
- Dini bayramlar nedeniyle reşit olmayanlara 3.100 Euro’ya kadar verilen para hediyeleri (Alg II-V, Madde 1, Fıkra 1, No. 12 [[§ 1 Abs. 1 Nr. 12 Alg II-V](#)]),
- Okul tatillerinde çalışıyorlarsa, genel ve mesleki eğitim veren okulların 25 yaş altındaki öğrencilerinin çalışmalarından elde ettikleri bir takvim yılı başına 2.400 Euro’ya kadar olan gelirler; mesleki eğitim maaşı alma hakkı olan öğrenciler, bu düzenlemenin dışında tutulmuştur (ALG II-V, Madde 1, Fıkra 4 [[§ 1 Abs. 4 ALG II-V](#)]),
- Hanede yaşamayan çocuğa iletildiği kanıtlanan çocuk parası (ALG II-V, Madde 1, Fıkra 1, No. 8 [[§ 1 Abs. 1 Nr. 8 ALG II-V](#)]),
- Alg II dışında bir amaca hizmet eden kamu hukuku düzenlemelerine göre gelir (örneğin, çalışan tasarruf ödeneği, konut sübvansiyonu) (Madde 11a Fıkra 3 cümle 1 SGB II) [[§ 11a Abs. 3 Satz 1 SGB II](#)],
- Alman Medeni Kanunu’nun (BGB) 1835a maddesi uyarınca [[§ 1835a BGB](#)], yasal vasi, veli veya bakıcı olarak gönüllü olarak çalışan kişiler için takvim yılı başına 3.000 €’ya kadar ödenek (Madde 11a, Fıkra 1 No. 4 SGB II) [[§ 11a Abs. 1 Nr. 4 SGB II](#)]
- Federal Mesleki Eğitimi Teşvik Yasası, Madde 14b ([§ 14b BAföG](#)) uyarınca BAföG alan kişiler için Ek Çocuk Bakım Parası,
- Şayet haciz yasal nedenlerle geriye döndürülemiyor veya ihtiyaçların karşılanması için hazır kaynaklar mevcut olmayacak şekilde kolayca geriye döndürülemiyorsa, haczedilmiş gelirler (Federal Sosyal Mahkemenin 10.05.2011 tarih, B 4 KG 1/10 R sayılı kararı [[BSG vom 10.5.2011 – B 4 KG 1/10 R](#)]).

✱ Lütfen “İşsizlik parası II (“Hartz IV”) veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?” konulu online bilgilerimizdeki korona ekonomik yardımlarının (örneğin “Yeni başlangıç yardımı” ([Neustarthilfe](#)) veya “Geçiş yardımları” ([Überbrückungshilfen](#))) hesaplanmasına ilişkin özel düzenlemeleri dikkate alınız.

Normal koşullarda, örneğin KfW Bankasının yükseköğrenim kredisi gibi krediler de hesaba katılmaz. Geçimi sağlamak için, sosyal yardım kapsamında verilen krediler hesaplama dikkate alınır.

Örnek: Bir üniversite öğrencisi BAföG’e göre, kredi payı olan yardım alırsa.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Jobcenter bazı durumlarda, para girişinin kredi mi, yoksa hesaba katılabilir bir hibe mi olduğunu kontrol eder.

✓ **Tavsiyemiz:** Yardım talep ettiğiniz dönemlerde, akraba veya tanıdıklarınızdan para ödünç alın, borcun geri ödeneceği inandırıcı olmalıdır. Kredi/borç sözleşmesi somut geri ödeme tarihini veya geri ödeme yöntemini içermelidir. Geçmişte benzeri bir borcu geri ödemeniz veya mevcut borçta geri ödemeye başlamanız, inandırıcı olacaktır.

Çeşitli gelir türleri ile sürekli ve tek seferlik gelirler

Gelirler hesaba katılırsa, çalışan faaliyetinden elde edilen gelir, serbest çalışmadan elde edilen gelir ve “zahmetsiz” gelir arasında bir ayrım yapılır. Bu konuda daha ayrıntılı bilgileri bu bölümün ilerleyen kısımlarında bulabilirsiniz.

Bunun dışında, sürekli ve tek seferlik gelirlere ilişkin düzenlemeler de dikkate alınmalıdır.

Aylık olarak tekrarlayan, örneğin ücret, maaş, işsizlik parası, ebeveyn parası, emekli aylıkları veya çocuk parası gibi sürekli gelirler için, aylık prensibi olarak bilinen prensip geçerlidir. Sürekli gelirler, para girişinin olduğu takvim ayındaki ihtiyacın hesaplanmasında dikkate alınır. Bu, örneğin söz konusu gelirin ancak ayın son günü hesaba yatırılması durumunda da geçerlidir (SGB II, Madde 11, Fıkra 2 [[§ 11 Abs. 2 SGB II](#)]).

Örneğin vergi iadeleri, tazminatlar, tatil veya Noel ikramiyeleri ve aynı zamanda ek ücret veya maaş ödemeleri ya da devam eden sosyal yardımların ek ödemeleri gibi tek seferlik veya ara sıra tekrarlayan gelirler, ya para girişinin olduğu ayda (duruma göre takip eden ayda da olabilir) ya da altı aya paylaştırılmış olarak ihtiyaç üzerinden hesaplanır (SGB II, Madde 11, Fıkra 3 [[§ 11 Abs. 3 SGB II](#)]) (bu konuda daha ayrıntılı bilgileri bu bölümdeki Madde 5. “Tek seferlik gelirler” başlığı altında bulabilirsiniz).

2. Çalışan faaliyetinden elde edilen gelir

Hesaba katılabilir geliri hesaplayabilmek için Jobcenter’e, işverenin düzenleyeceği çalışanın aylık net ve brüt çalışma ücretini gösteren gelir belgesinin [[Einkommensbescheinigung](#)] iletilmesi gerekir. Net gelirden aşağıdaki hususlar çıkarılmıştır:

- Gelir vergisi, ek dayanışma vergisi ve
- Gerçekten tahakkuk etmeleri halinde, yasal sağlık, bakım, emeklilik ve işsizlik sigortasının zorunlu primleri (SGB II, Madde 11b, Fıkra 1 [[§ 11b Abs. 1 SGB II](#)]).

Bu durumda, ihtiyaç birliğindeki çalışmaya elverişli olan her bir kişinin net çalışma ücretinden aşağıdaki tutarlar:

- Bir işte çalışanlar için 100 Euro'luk temel götürü tutar ve
- Brüt çalışma ücretinin 100 Euro'nun üzerinde olması durumunda, çalışmaya elverişli kişilerin muaf tutarı, kesilmelidir (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2, Bent 1 ve Fıkra 3 [[§ 11b Abs. 2 Satz 1 und Abs. 3 SGB II](#)]). Temel götürü tutar ve muaf tutar, Alg II alan bir kimsenin bir işte çalışmaya başladıktan sonra, işsiz bir kimseye göre kullanabileceği daha fazla parasının olmasını sağlar.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Bir işte çalışanlar için 100 Euro'luk temel götürü tutar ve bir işte çalışanların muaf tutarı, sadece Alg II alma hakkı olanlar için geçerlidir, sosyal yardım parası alanlar için geçerli değildir (bkz. Bölüm 3, Madde 2. "Kimler Alg II, kimler sosyal yardım parası alır?"). İstisna: 15 yaşından küçük çocuklar da aylık 100 Euro hesaba katılmayan gelir kazanabilirler (Alg II-V, Madde 1, Fıkra 1, No. 9 [[§ 1 Abs. 1 Nr. 9 Alg II-V](#)]).

Bilinmesinde fayda var: 15 yaşında veya daha büyük sosyal yardım parası alan kişileri dezavantajlı duruma düşürmemek için, bu kişilere -Sosyal Yardım Alanlar Kanunu'nda olduğu gibi- genel ihtiyaç seviyesi 1'in (2022: 224,50 Euro) yüzde 50'si ile sınırlı olmak üzere, işten sağladıkları gelirin yüzde 30'u tutarında bir muafiyet sağlanmalıdır, (Federal Sosyal Mahkemenin 24.11.2011 tarih, B 14 AS 201/10 R sayılı kararı [[BSG vom 24.11.2011 – B 14 AS 201/10 R](#)]).

Gerekirse, başka kesintileri de talep edebilirsiniz.

Bu, örneğin nafaka kararı veya noter tarafından onaylanmış belge ile belirlenmiş ve tarafınızca yerine getirilmiş yasal nafaka yükümlülüğünüz veya çocuklarınız için sağlanan BAföG yardımları veya SGB III'e göre mesleki eğitim yardımının hesaplanmasında dikkate alınmış gelir kısımları için geçerlidir.

Şayet yasal sağlık sigortasında sigorta yaptırmakla yükümlü değilseniz, bazı durumlarda sağlık ve bakım sigortası masraflarınız, makul düzeyde oldukları sürece, gelirinizden düşülebilir (SGB II, Madde 11b, Fıkra 1, Bent 1, No. 3a [[§ 11b Abs. 1 Satz 1 Nr. 3a SGB II](#)]). Bununla birlikte, isteğe bağlı ve özel sigortalı kişilerde -Federal İş Ajansı'nın talimatlarına göre- SGB II Madde 26 ([§ 26 SGB II](#)) uyarınca sağlık sigortası primlerine ek katkı payı verilmesi, bu primlerin gelirden düşülmesinden önceliklidir. "Yardım alırken sigorta yaptıрма yükümlülüğü" ve "Sigorta primlerine yönelik mali yardımlar" konularında daha ayrıntılı bilgileri Bölüm 6 "Alg II ve sosyal yardım parası alan kişiler, sağlık ve bakım yönünden nasıl sigortalı olmaktadır?" kısmında bulabilirsiniz.

Şayet emeklilik sigortası yükümlülüğünden muaf tutulmuşsanız, yaşlılık aylığı için yaptığınız masraflar (örneğin hayat sigortası için olanlar), makul düzeyde oldukları sürece gelirinizden düşülmelidir (SGB II, Madde 11b, Fıkra 1, Bent 1, No. 3b [[§ 11b Abs. 1 Satz 1 Nr. 3b SGB II](#)]). Çoğu zaman serbest çalışanlarda olduğu gibi sigortasız olmak, bunun için yeterli değildir. Burada, daha ziyade örneğin bağımsız emeklilik planlarında (mimarlar ve avukatlar için olanlar gibi) sigortalı olan ve bu nedenle yasal emeklilik sigortası yükümlülüğünden muaf tutulan kişiler kastedilmektedir.

Federal İş Ajansı'nın talimatlarına göre, yukarıda anılan sağlık ve yaşlılık aylığı primleri, 100 Euro temel götürü tutarın bir parçası değildir ve ayrıca düşülebilir.

100 Euro temel götürü tutar

100 Euro'luk aylık temel götürü tutar, bir işte çalışanların tipik giderlerini ikame eder ve götürü indirim tutarı olarak özetler (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2, Bent 1 [[§ 11b Abs. 2 Satz 1 SGB II](#)]). Böylece aylık 100 Euro'ya kadar olan çalışma gelirleri hesaba katılmaz. Bir kişinin birden fazla çalışma geliri varsa temel götürü tutar ayda sadece bir kez dikkate alınır. "Çalışanlar için muaf tutar" başlığı altında listelenen gelirler de çalışma gelirlerine aittir.

Temel götürü tutarda bulunan hususların bazıları:

- Özellikle, kısmi veya tam kasko hariç, motorlu taşıt zorunlu mali sorumluluk sigortası (her ay başına yıllık primin on iki de biri) olmak üzere yasa gereği zorunlu olan sigorta primleri,
- Fiilen sigorta yapılmamışsa bile, tüm gönüllü sigortaları karşılayan götürü 30 Euro sigorta tutarı; aslında sadece reşit olan yardım alma hakkı sahibi kişiler için geçerlidir,
- Brüt gelirin götürü yüzde üçü oranında "Riester Emekliliği" primi (hanede ek yardım alma hakkı bulunan bir çocuk varsa bu oran yarıya düşürülür, iki çocuk varsa oran sıfır olur) ancak ayda en az 5 Euro ve
- Tanıtım giderleri, örneğin işe ulaşım için (bir motorlu araç kullanıldığında kilometre başına 0,20 Euro, Berlin içi ulaşımında BVG ve S-Bahn sosyal bilet tarifesi oranında), çalışma malzemesi, iş giysisi, işçilerin sendika aidatı ve benzeri.

✓ **Tavsiyemiz:** Aylık brüt çalışma ücretiniz 400 Euro'dan fazlaysa 100 Euro'dan fazla bir temel götürü tutarı elde edebilirsiniz. Bunun için, götürü tutar ile ikame edilen masraflarınızın toplam tutarı aylık 100 Euro'nun üzerinde olmalıdır (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2, Bent 2 [[§ 11b Abs. 2 Satz 2 SGB II](#)]). Örneğin Berlin dışındaki işe gitmek için aylık ulaşım giderleri yüksekse ve işinize bağlı olarak iki evin idare giderleri 100 Euro'dan fazlaysa Jobcenter'i bilgilendirmelisiniz.

Çalışanlar için muaf tutar

Çalışanlar için 100 Euro temel götürü tutara ek olarak, 100 Euro'dan fazla aylık brüt çalışma ücreti için çalışanlara yönelik bir muafiyet tutarı elde edersiniz (SGB II, Madde 11b, Fıkra 3 [[§ 11b Abs. 3 SGB II](#)]). İlgili miktar düzenlemesi şu şekildedir

- 100 Euro üzerinde ancak 1.000 Euro'dan fazla olmayan brüt ücret kısmı için yüzde 20 ve
- 1.000 Euro'yu aşan ancak 1.200 Euro'dan yüksek olmayan brüt ücret kısmı için yüzde 10. Eğer en az bir reşit olmayan çocuğunuz varsa muaf tutar, 1.500 Euro'ya kadar bir brüt gelir üzerinden hesaplanır.

Örneğin şu gelirler de çalışmadan elde edilen gelirlere dâhildir

- Hastalık durumunda işveren tarafından devam ettirilen maaş ödemeleri, ancak sağlık sigortası tarafından ödenen hastalık paraları değil,
- Serbest çalışma veya serbest meslekten elde edilen gelirler,
- Mesleki eğitim maaşları,
- Kısa çalışma ücreti,
- İşveren yerine İş Ajansı tarafından ödenen para ve
- Belirli gönüllü çalışmalardan elde edilen gelirler (bu konuda daha fazla bilgiyi Madde 2.1 “Gönüllü çalışmalarda daha yüksek temel götürü tutar” başlığı altında bulabilirsiniz).

Federal veya Gençlik Gönüllülük Hizmetleri, gelir elde edilen çalışma olarak kabul edilmez. Bu nedenle, söz konusu hizmetlerden elde edilen gelirlerden -aylık 250 Euro tutarında götürü harçlığın yanında- çalışanlar için muaf tutar indirilmez.

Bu şekilde arındırılan net çalışma geliri, ihtiyacınızın hesaplanmasında dikkate alınır.

Örnek: Bayan A., işsiz olan eşiyle, Berlin’de kirası aylık yan giderler dâhil 552 Euro olan bir evde oturuyor. Çocuklar artık aynı hanede yaşamıyor. Bayan A., çalışıyor ve ayda brüt 1.630 Euro, yani vergi sınıfı III’e göre yaklaşık 1.300 Euro net ücret alıyor. Başkaca gelir veya mal varlığı bulunmuyor. Bu durumda Alg II nasıl hesaplanır?

Çiftin aylık ihtiyacı, iki eşin, kişi başı 404 Euro’luk genel ihtiyacı ve yan giderler dâhil 552 Euro’luk kiradan oluşur. Toplam tutar 1.360 Euro’dur.

Hesaba katılabilir gelir şu şekilde belirlenir:

Aylık net gelir olan 1.300,00 Euro’dan yapılacak kesintiler:

- 100,00 Euro temel götürü tutar
- 180,00 Euro çalışanlara yönelik muaf tutar
(brüt 100 – 1.000 Euro’nun yüzde 20’si)
- 20,00 Euro çalışanlara yönelik muaf tutar
(brüt 1.000 – 1.200 Euro’nun yüzde 10’u)
- = Hesaba katılabilir gelir: 1000,00 Euro

Aylık Alg II, 1.360 Euro’luk ihtiyaçtan hesaba katılabilir gelir olan 1.000 Euro’nun çıkarılması ile elde edilir ve böylece 360 Euro’dur.

2.1 Gönüllü çalışmalarda daha yüksek temel götürü tutar

Yaptığınız bir ek işten/faaliyetten dolayı Gelir Vergisi Kanunu (EStG), Madde 3, No. 12, 26 veya 26a [[§ 3 Nummer 12, 26 oder 26a Einkommensteuergesetz](#)] uyarınca vergiden muaf olan bir çalışma ücreti, ücret veya başka bir gelir elde etmeniz halinde, çalışanlar için 100 Euro temel götürü tutar yerine, 250 Euro’ya kadar bir hesaba katılmayan aylık temel götürü tutar hakkınız bulunur (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2, Bent 3 [[§ 11b Abs. 2 Satz 3 SGB II](#)]).

Vergisel açıdan “çalıştırıcılar için muaf tutar”, “gönüllüler için götürü tutar” veya

kullanılabilecek olan faaliyetler uygundur. Örneğin, kamu yararına faaliyet gösteren bir spor kulübünde çalıştırıcı veya antrenör, bir halk eğitim merkezinde ek iş olarak öğretim görevlisi, seçimlerde yardımcı olarak yapılan çalışmalar ya da gönüllü vasile kabul edilir. Tam zamanlı bir işin en fazla üçte biri kadar süren faaliyetler, ek işlerdir.

Federal İş Ajansı'nın talimatlarına göre, bahsi geçen gönüllü faaliyetlerde genellikle SGB II, Madde 11b, Fıkra 3 ([§ 11b Abs. 3 SGB II](#)) bağlamında kazan getiren bir işte yapılan çalışmalar söz konusudur. Bu nedenle, 250 Euro'ya kadar olan aylık temel götürü ücrete ek olarak, ayda 100 Euro'yu aşan çalışmadan elde edilen gelirlerden çalışanlar için muaf tutarın da indirilmesi gerekmektedir.

Örnek: Bayan A.'nın kocası (yukarıya bakınız) kâr amacı gütmeyen bir dernekte birkaç aylığına sözleşmeli eğitmen olarak ders verebilecek ve bunun için aylık 300 Euro ücret alacaktır. Gelir Vergisi Kanunu (EStG), Madde 3, No. 6 [[§ 3 Nr. 26 EStG](#)] uyarınca vergiden muaf eğitmenlik faaliyeti kapsamında emeklilik sigortası primleri için kesintiler tahakkuk etmeyecektir.

Bay A.'nın ek geliri ihtiyaç birliğinde nasıl dikkate alınır?

300 Euro tutarındaki aylık gelirden yapılacak kesintiler

- 250 Euro gönüllü çalışma nedeniyle artan temel götürü tutar
- 40 Euro çalışanlara yönelik muaf tutar (100 – 300 Euro'nun %20'si)
- = hesaba katılabilir gelir 10 Euro

A. çiftinin 10 Euro kesinti yapıldıktan sonra, halen 350 Euro tutarında bir Alg II alma hakkı vardır.

✓ **Tavsiyemiz:** Aylık temel götürü ücretten optimum şekilde yararlanmak için, gönüllü çalışmalardan elde edilen gelirlerin mümkün olduğunca aylık olarak ödenmesini sağlamalısınız. Kural olarak, gönüllü çalışmadan elde edilen ücret birkaç ay için ödense bile, gelir girişinin olduğu ayda sadece *bir* temel götürü ücret düşülebilir (Federal Sosyal Mahkeme'nin 24.8.2017 tarihli, B 4 AS 9/16 R sayılı kararı [[BSG vom 24.8.2017 – B 4 AS 9/16 R](#)]).

Bu bölümün ilk kısmında, gönüllü olarak çalışan yasal vasilelere, bakıcılara veya vasilelere hangi ödeneklerin ödendiğini öğreneceksiniz.

2.2. Geçici karar ve değişken gelir

Geçici bir onayın nedeni genellikle miktarı aydan aya değişen ücret veya maaş ödemeleridir. Jobcenter, sonraki altı aylık onay dönemi için aylık brüt ve net çalışma ücretlerini tahmin etmek amacıyla mevcut belgeleri kullanır ve bir geçici karar verir (SGB II, Madde 41a [[§ 41a SGB II](#)]).

Aldığınız geçici yardım, aylık ihtiyacınızın geliriniz ve tamamlayıcı Alg II ile onay verilen dönemdeki her ayı karşılayacak düzeyde olmalıdır (SGB II, Madde 41a, Fıkra 2 [[§ 41a Abs. 2 SGB II](#)]).

✓ **Tavsiyemiz:** Daha sonra koşullarınızda önemli değişiklikler meydana gelmesi halinde, örneğin maaşınızda beklenmedik bir azalma olması durumunda, bunu dikkate alan uzatılmış geçici bir kararın alınmasını talep edebilirsiniz.

Onay süresi sona erdikten sonra, genellikle son altı aya ait maaş bordrolarınızı göndermeniz istenecektir. Bilgi verme yükümlülüğünüzü yeterli kapsamda yerine getirmezseniz, geçici olarak onaylanmış yardımları geri ödeme riski ile karşı karşıya kalırsınız (bu konuda daha fazla bilgiyi bu bölümde “3. Serbest çalışmadan elde edilen gelir” maddesindeki “Nihai karar” başlığı altında bulabilirsiniz).

Gelir kanıtlarınızı sunduktan sonra, Jobcenter, onay döneminde fiilen elde edilen gelire dayalı olarak nihai kararı verecektir. Bundan sonra ya fazladan almış olduğunuz yardımları iade etmek durumunda kalırsınız, ya da yardımlarınızı ek ödeme olarak alırsınız.

✓ **Tavsiyemiz:** Onay döneminde tahminlerden daha az geliriniz olmuşsa ve Jobcenter nihai bir karar vermemişse, nihai bir karar verilmesini talep edebilirsiniz. Bu durumda ek ödeme olarak Alg II alırsınız.

Yardım alma hakkı nihai olarak belirlenirken, çalışan faaliyetinden elde edilen *fiili* gelir, bu bölümün 1., 2. ve 5. maddelerinde ortaya konulduğu gibi, genel kurallara göre (SGB II, Madde 11-11b) dikkate alınmalıdır.

Jobcenter nihai bir karar vermemişse ve kesin hesap başvurusunda bulunmamışsanız, geçici karar onay süresinin bitiminden bir yıl sonra kanun marifetiyle kesinleşir.

3. Serbest çalışmadan elde edilen gelir

Serbest çalışanlar, Alg II’lerinin geçici onayını genellikle altı aylık bir süre için alırlar. Bir önceki bölümde yer alan geçici kararlar ilgili ifadeler, bu grup için de geçerlidir. Serbest çalışmadan elde edilen gelirin hesaplanmasında, şüphesiz Alg II/Sosyal Yardım Parası Yönetmeliği, Madde 3 [[§ 3 Alg II-/Sozialgeld-Verordnung](#)] (Alg II-V) özel hükümleri de dikkate alınmalıdır.

Serbest çalışmadan elde edilen hesaba katılabilir gelir, temel olarak aşağıdaki şekilde belirlenir.

1. Adım

İlk önce, altı aylık onay döneminde beklenen gelirler, beklenen işletme giderlerinden çıkarılır. Serbest çalışma, onay süresinin sadece bir bölümünde yapılacaksa, gelir fazlası hesaplaması sadece bu aylar için uygulanır (Alg II-V, Madde 3, Fıkra 1 ve 2 [[§ 3 Abs. 1 und 2 Alg II-V](#)]). Gelir ve giderlerle ilgili bilgiler, Ek EKS’nin [[Anlage EKS](#)] (Serbest çalışanların gelirleri) A ve B bölümlerindeki öngörülere dayanmaktadır.

✓ **Tavsiyemiz:** Gelir tahminlerinize, sadece onay dönemi içinde elde edeceğinizden emin olduğunuz gelirleri yazınız. Tahminin altı aylık dönemde “aşağıya doğru” değiştirilmesi genelde çok zordur.

SGB II’de vergi hukuku ile ilgili kurallar geçerli değildir. Jobcenter, işletme giderlerin gerekli olup olmadığını inceler. Serbest çalışanlardan, işletme giderlerini mümkün olduğu kadar düşük tutmaları beklenir (Alg II-V, Madde 3, Fıkra 2 ve 3 [[§ 3 Abs. 2 und 3 Alg II-V](#)]).

✓ **Tavsiyemiz:** Serbest çalışmanız için yapacağınız pahalı alımları önceden Jobcenter ile görüşünüz. Aksi takdirde, giderlerinizin kabul edilmemesi tehlikesi ile karşı karşıya kalabilirsiniz. Yapacağınız alımların işletmenin devamı için gerekli olduğuna ve böylece yardıma muhtaçlığınızı daha kolay aşılabileceğinizi inandırıcı bir şekilde açıklayınız.

Örneğin, gerekli PC-donanımı gibi kabul edilen giderler, altı aylık onay döneminde bütünüyle dikkate alınır ve vergi hukukunda olduğu gibi, daha uzun sürelerle yayılarak amorti edilmez.

Beklenen gelir (= Giderler çıktıktan sonra kalan gelir) eşit oranda onay dönemine dağıtılır; gerekli durumlarda ise, sadece onay dönemi içinde serbest çalışmanın yapıldığı aylara dağıtılır (Alg II-V, Madde 3, Fıkra 4 [[§ 3 Abs. 4 Alg II-V](#)]). Bu aylardan her birinin hissesine ortalama bir aylık kazanç düşer.

Federal İş Ajansının talimatlarına göre, şayet onay süresi içerisinde gelir önemli ölçüde dalgalanırsa ve gelir *geçici* kararda eşit şekilde dağıtılarak geçim güvence altına alınmamışsa, *beklenen* gelirin eşit bir şekilde dağıtılması istisnai olarak hesaba katılmaz (SGB II, Madde 41a’ya yönelik teknik talimatlar [[Fachliche Weisungen zu § 41a SGB II](#)], Son güncelleme: 20.3.2018, kenar numarası 41a.20).

2. Adım

İkinci adımda, beklenen gelirden yasal indirim tutarları (SGB II, Madde 11b, Fıkra 1 [[§ 11b SGB II](#)]) ve bir işte çalışmadan doğan muaf tutarlar çıkarılır. Kârdan kesilecek tutarlar:

- Bir işte çalışanlar için 100 Euro’luk temel götürü tutar,
- Çalışanlar için muaf tutar. Çalışanlar için muaf tutarın nasıl hesaplanacağı bu bölümde, Madde 2. “Çalışanların gelirleri” kısmında açıklanmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken: Muaf tutar, kâr esas alınarak hesaplanır.

☛ **Lütfen unutmayınız:** 100 Euro’luk temel götürü tutar ve çalışanlar için muaf tutar sadece Alg II hak sahipleri için geçerlidir, sosyal para yardımı alanlar için geçerli değildir (bkz. bu bölüm, 2.madde: “Kimler Alg II, kimler Sosyal Yardım Parası alır?”).

Gerektiğinde gelirden başka indirimler de yapılır, örneğin:

- Vergi dairesine yapılan gelir vergisi peşin ödemesi veya sonradan ödemeler,
- SGB III, Madde 28a [[§ 28a SGB III](#)] uyarınca başvuruya dayalı sigorta yaptırmış olan serbest çalışanlar için işsizlik sigortası primleri.
- SGB VI, Madde 2 [[§ 2 SGB VI](#)] uyarınca sigorta yaptırmakla yükümlü olan serbest çalışanların yasal emeklilik sigortası primleri veya
- Bölüm 9, Madde 2. “Çalışan faaliyetinden elde edilen gelir” başlığı altında açıklanan koşullarda yapılan nafaka ödemeleri.

Bu masraflar sizin tarafınızdan Ek EKS'nin [[Anlage EKS](#)] C bölümünde talep edilebilir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Serbest çalışmanızdan elde ettiğiniz gelir aylık 400 Euro'dan fazlaysa ve masraflarınızın toplam tutarı aylık 100 Euro'nun üzerinde ise 100 Euro'dan fazla bir temel götürü tutarı elde edebilirsiniz. Hangi giderlerin dikkate alındığı bu bölümde, Madde 2. “Çalışanların elde ettiği gelirler” altında açıklanmaktadır.

Bu şekilde “arındırılan” aylık kazancınız, ihtiyacınız hesaplanmasında dikkate alınır.

Örnek: Bayan B., Neukölln'de serbest tercüman olarak çalışıyor, altı aylık onay döneminde tahminen 7.200 Euro'luk geliri olacaktır. Aynı dönem içindeki işletme giderleri tahminen 480 Euro olacaktır. Bayan B., başvuru esasına dayanan bir işsizlik sigortası (SGB III, Madde 28a [[§ 28a SGB III](#)]) yaptırmış olup aylık yaklaşık 79 Euro (2022) prim ödemektedir. Aylık, yan giderler dâhil kirası ise 451 Euro'dur.

Bu durumda Alg II nasıl hesaplanır?

Bayan B.'nin aylık ihtiyacı, 449 Euro'luk genel ihtiyacı ve yan giderler dâhil 451 Euro'luk kiradan oluşur. Toplam tutar aylık 900 Euro'dur.

Hesaba katılabilir geliri şu şekilde belirlenir:

1. Adım

Aylık 1.200 Euro'luk ortalama işletme gelirlerinden (7.200 Euro/6 ay)

- Aylık 80 Euro'luk ortalama işletme giderleri (480 Euro/6 ay) çıkarılacak

= Aylık kazanç 1.120 Euro.

2. Adım

1.120 Euro tutarındaki aylık kazançtan yapılacak kesintiler:

– 79 Euro tutarındaki aylık işsizlik sigortası primi (Batı Berlin primi)

– 100 Euro temel götürü tutar

– 180 Euro çalışanlara yönelik muaf tutar (brüt 100 – 1.000 Euro'nun yüzde 20'si)

– 12 Euro çalışanlara yönelik muaf tutar (brüt 1.000 – 1.120 Euro arasında yüzde 10)

= Hesaba katılabilir gelir: 749 Euro

Geçici aylık Alg II, 900 Euro'luk ihtiyaçtan hesaba katılabilir gelir olan 749 Euro'nun çıkarılması ile elde edilir. Tutarı 151 Euro'dur.

Bilinmesinde fayda var: Serbest çalıştığınız ve “yükseltici” Alg II aldığınız sürece Jobcenter üzerinden sağlık sigortanız olur. Bu durumda, sağlık sigortası için herhangi bir primin ödenmesi gerekmez.

Nihai karar

Jobcenter, onay dönemi sona erdikten sonra gerçek gelir ve giderlere dayanarak, Ek EKS’de (Anlage EKS) nihai kararı verir. Bundan sonra Alg II’yi ek ödeme olarak alırsınız veya fazladan aldığınız ödemeleri Jobcenter’e geri ödemek zorunda kalırsınız.

Nihai kararda, Jobcenter’ler serbest çalışmadan elde edilen gerçek geliri onay döneminin münferit ayları boyunca veya onay döneminin serbest çalışma yapılan ayları boyunca eşit olarak dağıtır (Alg II-V, Madde 3, Fıkra 4 [[§ 3 Abs. 4 Alg II-V](#)]).

✓ **Tavsiyemiz:** Eğer Jobcenter, nihai kararı vermek için sizden gelir ve giderlerinizi Ek EKS’de bildirmenizi talep ederse, bunu mutlaka yerine getirmelisiniz. Jobcenter’ler, bilgi verme yükümlülüğünüzü eksiksiz olarak veya zamanında yerine getirmezseniz, geçici olarak ödenen yardımları geri isteme yetkisine sahiptir (SGB II, Madde 41a, Fıkra 3 [[§ 41a Abs. 3 SGB II](#)]). Eğer bilgi verme süresini geçirdiyseniz ve Jobcenter sizden yardımları iade etmenizi talep ediyorsa, bu karara karşı itiraz etmeli ve talep edilen kanıtlayıcı belgelerle birlikte nihai EKS’si sonradan vermelisiniz. Federal Sosyal Mahkeme, bundan sonrasında da belgelerinizin dikkate alınması gerektiğine karar vermiştir (Federal Sosyal Mahkeme’nin 12.9.2018 tarih, B 4 AS 39/17 R sayılı kararı [[BSG vom 12.9.2018 - B 4 AS 39/17 R](#)]).

4. “Zahmetsiz” gelirler

İşsizlik Parası, hastalık parası, yaralanma parası, nafaka, iş gücü kaybı aylığı veya çocuk parası gibi, bir işte çalışmaya dayanmayan gelirler için götürü 100 Euro’luk temel tutar ve çalışanlara özgü muaf tutar çalışanlar için geçerli olmaz

Nerdeyse tüm “zahmetsiz” gelirlerde, genelde sadece götürü 30 Euro’luk sigorta tutarı ve gerçekten prim ödeniyorsa motorlu taşıt zorunlu mali sorumluluk sigortası ve Riester Emekliliği (götürü tutar olarak) primleri düşürülebilir.

Çocuk parası için özel durumlar

SGB II’ye göre çocuk parası, hanenizde yaşayan çocukların geliri olarak hesaplanır. Bu nedenle götürü sigorta tutarının sadece *reşit olan* çocuklar için çocuk parasından düşürülebilir.

Çocuğunuzun örneğin çocuk parası ve nafaka gibi geçimini sağlayacak kendi geliri varsa, çocuk parasının çocuğunuzun geçimini sağlamak için artık ihtiyaç duymadığı kısmı, çocuk parası alma hakkı olan ebeveyn tarafında gelir olarak dikkate alınır. Gelir transferi, çocuk parası ile sınırlıdır.

Transfer edilen çocuk parasından düzenli olarak 30 Euro'luk götürü sigorta tutarı, duruma göre motorlu taşıt zorunlu mali sorumluluk sigortası ve Riester Emekliliği için ödenen primler de dâhil, düşülmektedir. Özellikle, bu indirim tutarlarının çocuk parası alma hakkı olan kimselerde dikkate alınmamış olması şarttır.

Muaf tutarlar

Bazı “zahmetsiz” gelirlerden muaf tutarlar düşürülecektir:

- Sermaye getirilerinden (faiz, kâr payı) takvim yılı içinde 100 Euro (Alg II-V, Madde 1, Fıkra 1, No. 3 [[§ 1 Abs. 1 Nr. 3 Alg II-V](#)]); ayrıca gelirlere tahakkuk eden sermaye kazancı vergisi ve ek dayanışma vergisi düşürülecektir,
- Örneğin bir meslek eğitimi maaşı ödenmesi nedeniyle çalışanlar için 100 Euro'luk temel götürü tutar daha önce dikkate alınmamışsa, işletmede mesleki eğitim gören öğrencilere verilen mesleki eğitim yardımı, SGB III'e göre eğitim parası, BAföG'e göre eğitimi teşvik yardımı veya üstün öğrencilere yardım kurumunun benzeri yardımları için aylık en az 100 Euro (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2, Bent 5 [[§ 11b Abs. 2 Satz 5 SGB II](#)]). 30 Euro'luk götürü sigorta tutarı ile birlikte zaruri mesleki eğitim giderlerinin ayda 100 Euro'dan fazla olması durumunda, daha yüksek olan masraflar talep edilebilir.
- Burs Programı Kanunu'na [[Stipendienprogramm-Gesetz](#)] göre, burslar için aylık 300 Euro'ya kadar,
- Bir Federal veya Gençlik Gönüllülük Hizmeti çerçevesinde harçlık alan yardım alma hakkı olan kişilerin bu harçlığından aylık 250 Euro. Çalışan kişiler için temel götürü tutar veya çalışmaya dayalı temel götürü tutarın yerine geçen kesintiler kullanılırsa, muaf tutarlar buna uygun şekilde azaltılır (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2, Bent 6 [[§ 11b Abs. 2 Satz 6 SGB II](#)]).
- Gelirin hesaplanmasında çocuğun doğumundan önceki çalışma geliri dikkate alınmışsa, (temel) ebeveyn parasından aylık 300 Euro'ya kadar; söz konusu muaf tutar, Elterngeld-Plus alan kişilerde yarı yarıya düşer (Elterngeld-Plus = Eğer doğumdan sonra ebeveynler çalışmıyorsa, ebeveyn parasının yarı tutarının iki misli süre boyunca alınması) (Federal Ebeveyn Parası ve Ebeveynlerin Çocuk Bakım Dönemi Kanunu, Madde 10, Fıkra 1 ve 5 [[§ 10 Abs. 1 und 5 Bundeselterngeld- und Elternzeitgesetz - BEEG](#)]).

Örnek: Tek başına çocuk yetiştiren Bayan S., Alg II ve aylık 300 Euro tutarında ebeveyn parası asgari tutarı almaktadır. Çocuğunun doğumundan önceki yıl, bir mini işte aylık ortalama 200 Euro geliri vardı. Bayan S., doğumdan sonra işe ara verdi (çocuk bakım dönemi). Bayan S.'nin başka geliri veya mal varlığı yoktur.

Ebeveyn parası nasıl hesaplanır?

Ebeveyn parası muaf tutarı aylık 200 Euro'dur. Bu tutar, söz konusu örnekte Bayan S.'nin çocuğunun doğumundan önce kazandığı tutardır. Bu tutarın miktarı kadar ebeveyn parası Alg II'ye dâhil edilmez. Geriye kalan 100 Euro'luk ebeveyn parasından 30 Euro götürü sigorta tutarı düşülür. Sonuç olarak, Bayan S.'den ebeveyn parası nedeniyle aylık 70 Euro Alg II'den düşülür.

- Aylık 100 Euro artı yaşlılık veya işgücü kaybı emekli aylıklarının bu rakamın üzerinde kalan brüt tutarının yüzde 30'u, ancak genel ihtiyaç seviyesi 1'in (2022: 224,50 Euro) en fazla yüzde 50'si oranında bir tutar. Bunun ön koşulu, ilgili emeklilerin yasal emeklilik sigortasında SGB VI, Madde 76g, Fıkra 2 [[§ 76g Abs. 2 SGB VI](#)] uyarınca en az 33 yıllık temel emeklilik sürelerine veya diğer zorunlu emeklilik sigortası sistemlerinde karşılaştırılabilir sigorta sürelerine dair kanıt sunabilmeleridir (SGB II, Madde 11b, Fıkra 2a; SGB XII, Madde 82a [[§ 11b Abs. 2a SGB II](#); [§ 82a SGB XII](#)]). Yardım alan kişilerin fiili olarak temel emeklilik ek ödeneği alma hakkına sahip olmaları gereklidir.

Ölen kişinin 33 yıllık temel emeklilik dönemlerini veya benzer dönemleri kazanmış olması durumunda, ölüm aylığı alan yardıma muhtaç kişiler de vergi muafiyeti alırlar.

Hangi sürelerin temel emeklilik süresine dâhil olduğunu Alman Emeklilik Sigortası'nın internet sitesinde, Temel Emeklilik hakkında Sıkça Sorulan Sorular [[FAQs zur Grundrente](#)] başlığı altında bulabilirsiniz.

Daha iyi anlaşılması için: Yaşlılık aylığı alan veya sürekli tam işgücü kaybı nedeniyle emekli olan kimseler, SGB II yardımlarından yararlanamamaktadırlar. Bununla birlikte, yardım alma hakkı olan çalışmaya elverişli kimselerle aynı ihtiyaç birliğinde yaşıyorlarsa, almış oldukları emekli aylıkları duruma göre ihtiyaç birliğinin diğer üyeleri için gelir olarak hesaba katılabilir (bu konuda daha ayrıntılı bilgiyi Bölüm 4, Madde 1, "İhtiyaç birliğindeki gelir dağılımı" başlığı altında bulabilirsiniz). Yeni temel emekli aylığı muaf tutarı, bu emeklilerden ihtiyaç birliğinin diğer üyelerine olası gelir transferini azaltır.

Temel emekli aylığının yasal dayanakları, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ancak, bir geçiş düzenlemesi nedeniyle, yalnızca iş merkezi ilgili emeklilik kurumundan temel emeklilik dönemleri veya benzer dönemler hakkında bildirim aldıktan sonra muaf tutar emeklilik maaşından düşülmektedir. İlgili kanıtlar sunulur sunulmaz, muaf tutar -duruma göre geriye dönük olarak, ancak en erken 1 Ocak 2021'den itibaren- dikkate alınmaktadır (SGB II, Madde 69 [[§ 69 SGB II](#)]).

5. Tek seferlik gelirler

Örneğin tazminat, tatil ve yılbaşı (Noel) parası, vergi iadeleri, şayet miras bırakma olayı başvuru yapıldıktan sonra gerçekleşmişse, parasal değeri olan miraslar, sonradan ödenen çalışma ücretleri ve örneğin BaföG, ebeveyn parası ya da çocuk parası gibi sosyal yardım paraları tek seferlik gelirler arasında yer alır.

Tek seferlik gelirler, alındığı ayda veya Alg II gelirin alındığı ayda ödenmişse bir sonraki ayda dikkate alınır. Yardım hakkı, tek seferlik gelirin dikkate alınmasıyla ilgili aya denk gelmesi halinde, tek seferlik gelir altı aylık bir süreye eşit oranda dağıtılır ve aylık ilgili kısmı tutarla dikkate alınır (SGB II, Madde 11, Fıkra 3 [[§ 11 Abs. 3 SGB II](#)]).

Tek seferlik gelir altı aya bölünmeden *önce*, duruma göre bu gelir üzerinden ödenecek vergiler ve zorunlu sosyal güvenlik primleri, gelirle ilgili giderler ve çalışanın muaf tutarı (SGB II, Madde 11b, Fıkra 1, Bent 2 [[§ 11b Abs. 1 Satz 2 SGB II](#)]) gelirden düşülmelidir. Tek seferlik gelir altı aya bölündükten *sonra*, SGB II, Madde 11b, Fıkra 1 uyarınca, geriye kalan indirilecek tutarlar – “zahmetsiz” gelirden özellikle 30 Euro götürü sigorta tutarı ve duruma göre motorlu taşıt zorunlu mali sorumluluk sigortası gelirden düşülmelidir.

Örnek: E. çiftinin aylık Alg II tutarı 1.300 Euro’dur. Bay E., bir mahkeme kararı sonucunda sonradan 1.800 Euro İşsizlik Parası alacaktır. Eşinin bir arabası var (yıllık 360 Euro motorlu taşıt zorunlu mali sorumluluk sigortası).

1. Adım: Tek seferlik ödeme, çiftin aylık ihtiyacını aşmaktadır.
2. Adım: Tek seferlik ödemenin altı aya dağıtılması
1.800 Euro/6 ay = aylık 300 Euro
3. Adım: Dağıtılan tek seferlik gelirin arındırılması
300 Euro’dan götürü 30 Euro’luk sigorta tutarı ve 30 Euro’luk motorlu taşıt zorunlu mali sorumluluk sigortası çıkarılır = Gelecek altı ayda aylık 240 Euro hesaba katılabilir gelir söz konusudur.

Bilinmesinde fayda var: Örneğin BAFöG veya temel emekli aylığında olduğu gibi SGB II, Madde 11b ([§ 11b SGB II](#)) uyarınca muaf tutarların (bkz. Madde 4. “Zahmetsiz” gelirler) sağlandığı sosyal yardımlar, sonradan ödenecekse, Federal İş Ajansı’nın talimatlarına göre, sonradan ödeme yapılan her ay için muaf tutarlar dikkate alınmalıdır. Bu durum, ebeveyn parası birkaç ay boyunca sonradan ödendiğinde, Federal Ebeveyn Parası ve Ebeveynlerin Çocuk Bakım Dönemi Kanunu’nun 10. Maddesi, 5. Fıkrası [[§ 10 Abs. 5 BEEG](#)] uyarınca ebeveyn parası muaf tutarlarının dikkate alınması gerektiğinde de geçerlidir (SGB II Bilgi Veri Tabanı, Madde 12a: Öncelikli Yardımlar, Makale “Ebeveyn parasının sonradan ödenmesi” [[Beitrag „Nachzahlung Elterngeld](#)]). BAFöG, ebeveyn parası veya temel emekli aylığından hangi koşullar altında muaf tutarların indirileceğini bu bölümün 4. maddesindeki “Muaf tutarlar” altında bulabilirsiniz.

👉 **Lütfen unutmayınız:** Eğer arındırılmış tek seferlik gelirin dağılımından sonra, her altı ayda bir yardım hakkı bulunmazsa yardım alma hakkı tamamen ortadan kalkar. Tek seferlik gelirin kullanılmayan kısmı, altı ay sonra mal varlığı olarak kabul edilir ve daha sonra SGB II, Madde 12 ([§ 12 SGB II](#)) uyarınca mal varlığı muaf tutarları ile koruma altındadır.

Bölüm 10 | Mal varlığı nasıl hesaplanır?

Mal varlıkları, yardım için başvuru yapmadan önce sahip olduğunuz para ve maddi değerlerdir. Örneğin nakit para, cari hesapta para, tasarruf cüzdanındaki paralar (değerler), hisse senetleri ve diğer menkul kıymetler, hayat sigortası, özel emeklilik sigortası ve motorlu araç, konut mülkiyeti veya arsalar mal varlığı kavramına girer. Şayet miras bırakma olayı (miras bırakanın vefatı), Alg II başvurusunda

bulunduğunuz aydan önceki ay içerisinde gerçekleşmişse, parasal değeri olan miraslar (Alman Medeni Kanunu, Madde 1922 [[§ 1922 BGB](#)]), sosyal hukuk açısından mal varlığı olarak değerlendirilir.

1. Hangi mal varlığı değerlendirilebilir?

Mal varlığı, kullanım, satış, kiralama, kiraya verme veya -istisnai durumlarda- ödünç vermek sureti ile geçim için kullanılabiliriyorsa, değerlendirilebilir demektir.

Aşağıda belirtilen mal varlıkları (SGB II, Madde 12, Fıkra 3 [[§ 12 Abs. 3 SGB II](#)]) değerlendirmeden hariç tutulmuştur:

- Makul ev eşyası,
- İhtiyaç birliğindeki çalışmaya elverişli her kişi için bir motorlu taşıt (araba, motosiklet veya moped). Bu çerçevede bir motorlu araç, satış değeri 7.500 Euro'nun üzerinde (bu tutardan mevcut kredi borcu düşülecektir) olmaması durumunda makul sayılır.
- Kendi kullandığınız makul bir gayrimenkul (sahip olduğunuz daire veya ev). Sahip olduğunuz 1-2 kişilik dairenin yaşam alanı 80 metrekareye kadar olması, normal koşullarda makul sayılır.
- "Riester Emekliliği" şeklindeki yaşlılık aylığı,
- İşletme Emekliliği Kanunu çerçevesinde gelecekteki işletme emeklilik aylığı hakları,
- Bir mesleki eğitimi veya işi başlatabilmek veya sürdürebilmek için, örneğin işte kullanılan motorlu araç gibi, vazgeçilemeyecek nesneler (Alg II-V, Madde 7, Fıkra 1 [[§ 7 Abs. 1 Alg II-V](#)]),
- Değerlendirilmesi açıkça ekonomik olmayan veya adil olmayacak eşya ve haklar.

2. Hangi muafiyet tutarları mevcuttur?

* Lütfen "İşsizlik parası II ("Hartz IV") veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?" konulu online bilgilerimizdeki mal varlığına ([Vermögen](#)) ilişkin korona özel düzenlemelerini dikkate alınız. Örneğin kısa sürede kullanılabilen ("likit") mal varlıkları, "önemli" miktarda olmadıkları sürece, sınırlı bir süre için hesaplamadan muaf tutulurlar.

Değerlendirilebilir mal varlığından aşağıdaki muaf tutarlar düşülecektir/çıkarılacaktır (SGB II, Madde 12, Fıkra 2 [[§ 12 Abs. 2 SGB II](#)]):

- İhtiyaç birliğindeki her reşit kişi için yaşı başına 150 Euro; ancak bu tutar, yaştan bağımsız olarak kişi başına en az 3.100 Euro'dur (vergidan muaf tutar). Şu an itibarıyla kişi başına en yüksek tutar 9.750 Euro'dur (65 yıl x 150 Euro).
- İlaven ihtiyaç birliğindeki her bir kişi için 750 Euro (gerekli alımlar için muaf tutar).

1.1.1948 yılından önce doğan kişiler için, yaşanan yıl başına 520 Euro'luk muaf tutar öngörülmüş olup, toplam en yüksek tutar 33.800 Euro'dur (SGB II, Madde 65, Fıkra 5 [[§ 65 Abs. 5 SGB II](#)]). Bu kişiler, yaşları nedeniyle, Alg II/sosyal yardım

parasından yararlanamaz (bkz. Bölüm 3, Madde 1. “Yaş sınırları”). Ancak bu kişiler, yardım alma hakkı olan çalışmaya elverişli bir kişinin eşi olarak, ihtiyaç birliğine dâhil kişilerdir.

Ek olarak, mal varlığı için, yaşlılık aylığını desteklemek amacıyla bir muaf tutar öngörülür. Yaşlılık aylığı muaf tutarı:

- Çalışmaya elverişli kişi ve ihtiyaç birliğindeki eşi için yaş başına 750 Euro. Kişi başına en yüksek tutar şu an itibarıyla 48.750 Euro’dur.

Hayat sigortası veya özel emeklilik sigortalarının “yaşlılık aylığı” olarak sayılabilmesi için ilgili sözleşmelerin mümkün derece emekliliğin başlangıcında sona ermelidir. Ayrıca mal varlığın değerlendirilmesi bu tarihe kadar söz konusu olmamalıdır. Sigorta şirketi ile bağlayıcı ve iptal edilemez bir anlaşma yapılarak değerlendirme yapılmayacağı belirlenmelidir.

❗ **Lütfen unutmayınız:** Federal İş Ajansı’nın talimatlarına göre, sigorta sözleşmelerin kişinin 60. doğum gününde veya sonra sona ermesi ve bu tarihten önce bir değerlendirmenin mümkün olmaması yeterlidir. Mal varlığınızın değerlendirmenin mümkün olmadığı dönemden sonra da yaşlılık aylığı olarak kabul edilebilmesi için gelecekteki emeklilik aylığınızın miktarına göre bir “önlem boşluğunun” bulunduğunu kanıtlamalısınız. Bir diğer koşul ise, mal varlığının emekli olana kadar, örneğin vadeli mevduat olarak, yatırılmış olmasıdır.

(Evli) Çiftlerin mal varlığı incelenirken, mal varlığı unsurlarının çiftten kime ait olduğu önemli değildir. Eşlerin muaf tutarları bir müşterek temel muaf tutarı ve müşterek yaşlılık aylığı muaf tutarına toplanır ve her iki eşin mal varlığına yansıtılır.

Çocukların muaf tutarları, ebeveynlerinden ayrı olarak ve her çocuk için ayrıca hesaplanır. Gerekli alımlarla ilgili muafiyet tutarı (kişi başına 750 Euro), ihtiyaç duyulmaması halinde, çocuklardan ebeveynlere aktarılabilir.

Örnek: Bayan D., 35 yaşında, evli ve 12.500 Euro’luk mal varlığı var. Eşi 35 yaşında ve kendine ait mal varlığı bulunmuyor. Ebeveynlerin hanesinde, 2.000 Euro biriktirmiş, reşit olmayan çocukları yaşıyor.

Ebeveynlerin mal varlığına ilişkin muafiyet tutarı şu şekilde hesaplanır:

1. Adım: $35 \text{ yıl} + 35 \text{ yıl} = 70 \text{ yıl}$
2. Adım: $70 \times 150 \text{ Euro} = 10.500 \text{ Euro}$ (temel muaf tutar)
3. Adım: $10.500 \text{ Euro} + 750 \text{ Euro} + 750 \text{ Euro} = 12.000 \text{ Euro}$
(Temel muaf tutar ve alımlar için muaf tutar birlikte)

Sonuç: Çocuğun mal varlığı, asgari sınır olan 3.100 Euro’nun altında olduğu için, korunur. Bu nedenle alımlar için muaf tutara (tek seferlik 750 Euro) ihtiyacı bulunmamaktadır. Ebeveynlerin 12.500 Euro tutarındaki mal varlığı, kendi muaf tutarı olan 12.000 Euro’nun üzerindedir. Çocuğun alımlarla ilgili muaf tutarı (750 Euro) ebeveynlere aktarılabilirdiğinden bu tutar da korunmuş olur.

3. Mal varlığınız muafiyet tutarları sınırını aşarsa, ne olur?

Değerlendirilebilir mal varlığı muaf tutar sınırı aşması durumunda, muaf tutar sınırını aşan mal varlığı tükenmedikçe, yardıma muhtaç sayılmazsınız.

Gelir hesabından farklı olarak, mal varlığı hesaplamasında aylık prensibi uygulanmaz. Alg II talep etme hakkı, ilgili ayda mal varlığının belirleyici muafiyet tutarının altına düştüğü günden itibaren oluşur. Daha sonra Jobcenter söz konusu takvim ayı için orantılı olarak yardımları onaylamalıdır (Federal Sosyal Mahkeme'nin 20.2.2020 tarihli, B 14 AS 52/18 R sayılı kararı [[BSG vom 20.2.2020 - B 14 AS 52/18 R](#)]).

Ebeveynlerin hanesinde yaşayan 25 yaşın altındaki bir çocuğun mal varlığı çocuğun muaf tutarını aşarsa sadece çocuk, yardıma muhtaç olmadığı kabul edilir. Bu durum, çocuğun ihtiyaç birliğinden ve yardım kapsamından çıkarılmasına neden olur (SGB II, Madde 7, Fıkra 3 ve 4 [[§ 7 Absatz 3 Nr. 4 SGB II](#)]).

☛ **Lütfen unutmayınız:** Kullanılabilir bir mal varlığı daha sonraki bir zamanda değerlendirilebilir olacaksa, yardıma muhtaç sayılırsınız (SGB II, Madde 9, Fıkra 4 [[§ 9 Abs. 4 SGB II](#)]). Normal koşullar altında bu durumda Alg II ve sosyal yardım parasını faizsiz kredi olarak alırsınız (SGB II, Madde 24, Fıkra 5 [[§ 24 Abs. 5 SGB II](#)]). Mal varlığı muhtemelen tüm onay süresi boyunca (genellikle: on iki ay) kullanılamayacaksa, Alg II ek ödeme olarak verilmelidir (Federal Sosyal Mahkemenin 06.12.2007 tarih, B 14/7b AS 46/06 R sayılı kararı [[B 14/7b AS 46/06 R](#)]; ayrıca bkz. SGB II Bilgi Veri Tabanı, Madde 12, Makale "Yararlanma hakkı/Sahibinin kendi kullanmadığı konut mülkiyeti" [[Nießbrauch/Nicht selbst genutztes Wohneigentum](#)]). Mal varlığınızın değerlendirilebilir olup olmadığına Jobcenter her onay aşamasının başında yeniden karar verir.

Bölüm 11 | Nafaka hakları ne şekilde dikkate alınır?

Üçüncü şahıslardan nafaka almanız durumunda nafaka, hukuki bir hak ya da gönüllü olarak da ödense fark etmeden, zahmetsiz gelir olarak hesaba katılır.

Nafaka alma hakkınız olduğu halde, gerçekte nafaka almamanız durumunda, geçiminizi sağlamak için gereken yardımlar tam kapsamlı olarak tanınır. Jobcenter size yardımları vermekle, nafaka hakkınız Jobcenter'e geçer. Resmi daireler, ödenen yardımları sonra nafaka yükümlülerinden geri alabilir.

Sadece aşağıda belirtilen kişilerin nafaka hakları devredilebilir (SGB II, Madde 33 [[§ 33 SGB II](#)]):

- Reşit ve evli olmayan çocukların ebeveynlerine karşı,
- Eğer ilgili eğitim tamamlanmamışsa, 25 yaş altındaki çocukların ebeveynlerine karşı,

- Ayrı yaşayan veya boşanmış nikâhli eşlerin veya hayat arkadaşlarının eşlerine karşı veya
- Hamile kadın veya çocuğun annesi bir işte çalışamayacak durumda ise, hamile olan kadınlar ve çocuğu 6 yaştan küçük anneler çocuğun babasına karşı.

Eğer kadın, nafaka yükümlüsü ile bir ihtiyaç birliğinde yaşıyorsa nafaka hakkı Jobcenter'e devredilmez. Aynısı, nafaka alma hakkına sahip çocuk hamile ise veya altı yaşından küçük kendi çocuğuna bakıyorsa çocukların nafaka alacakları için geçerlidir.

🔴 **Lütfen unutmayınız:** Jobcenter yardım ödemelerini, nafaka hakkınız için dava açmış olmanız koşuluna bağlayamaz.

Aşağıdaki nafaka hakların dikkate alınabilmesi için nafaka alacaklıların haklarını talep etmiş olmaları gerekir:

- Ebeveynler çocuklarına karşı,
- İlk eğitimi tamamlamış reşit çocuklar ebeveynlerine karşı veya
- Torunlar büyük ebeveynlere karşı.

Yardım alma hakkı bulunan kişinin 2. ve 3. derece akrabaları, örneğin kardeşleri, teyze/hala ve dayı/amca, yasal nafaka yükümlülüğü söz konusu olmadığından, tamamen devre dışı kalırlar.

✓ **Tavsiyemiz:** Yardıma muhtaç hale gelerseniz ve nafaka yükümlüsüyseniz, nafaka yükümlülüğünüz değişmeden baki kalır. Bu durumda, nafaka yükümlülüğünüzün değiştirilmesi için aile mahkemesine başvurabilirsiniz. Bir avukat ya da aile mahkemesine başvurunuz.

Bölüm 12 | Ne zaman yaptırım uygulanabilir ve kapsamı nedir?

Kanunlarla veya işe kazandırma sözleşmesiyle konulan yükümlülüklerinizi ihlal ederseniz veya bildirim zorunluluğunuzu yerine getirmezsene, yardımlarınızdan kesintiler yapılabilir, yani size karşı yaptırımlar uygulanabilir.

1. Zorunlu bildirimde bulunmamak ne demektir?

Eğer Alg II veya sosyal yardım parası alıyor ve Jobcenter'in çağrı talebi üzerine şahsen başvurmuyorsanız veya bir doktor veya psikolog randevusuna, önemli bir neden olmaksızın gitmiyorsanız, zorunlu bildirim yükümlülüğünüzü yerine getirmemiş olursunuz (SGB II, Madde 32) [[§ 32 SGB II](#)].

Örneğin, Jobcenter randevusu ile bir iş görüşmesi davetinin aynı ana denk gelmesi, bir işte çalışmanız ya da doktor raporu ile bir hastalığınızı kanıtlayabilmeniz ("iş göremezlik belgesi") "önemli neden" sayılabilir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Jobcenter bazen, davete göre Jobcenter’e gelmediğiniz zaman, iş görmezlik belgesinin mazeret olarak yeterli olmayacağını davet yazısında belirtir. Jobcenter randevusuna gidemediğiniz zaman, bu randevuya sağlık nedenleriyle gidemediğinizi bir doktor onaylamalıdır. Aksi takdirde, Jobcenter bildirim yükümlülüğü ihlali nedeniyle size karşı bir yaptırım uygulayabilir.

✳ Lütfen “İşsizlik parası II (“Hartz IV”) veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?” konulu online bilgilerimizdeki yaptırımlara ([Sanktionen](#)) ilişkin korona özel düzenlemelerini dikkate alınız.

Bir yaptırımın uygulanabilmesi, randevuya gelmemenizin sonuçları hakkında önceden yazılı olarak bilgilendirilmiş olmanız koşulunu gerektirir. Düzgün bir bilgilendirme doğru, açık, kapsamlı ve sizin için anlaşılır olması gerekir. Bilgilendirme, randevuya yakın bir zamanda ve talep edilen davranışla ilgili olmalıdır. Sadece, somut olaylarda yaptıklarınızın veya yapmadıklarınızın hukuki sonuçları hakkında *bilgi sahibiyseniz, yazılı* bilgilendirme yapılmasından vazgeçilebilir. Sadece “bilmek zorundaydınız” gerekçesi yeterli değildir.

Bir yaptırımın uygulanması için gerekli koşullar yerine geliyorsa bildirim yükümlülüğünün ihlali, ilgili genel ihtiyaç yardımının (2022: tek başına yaşayanlar için aylık 44,90 Euro) üç aylık bir süre için yüzde on oranında düşürülmesini sonuçlandırır. Yaptırım uygulaması, yaptırım bildirisinin geldiği aydan itibaren başlar. Arka arkaya birden fazla bilgilendirme zorunluluğu ihlali varsa birden fazla yaptırımın uygulanması da mümkündür. Böyle bir durumda, kesilen tutarlar toplanır. Federal Anaya Mahkemesi’nin 5 Kasım 2019 tarihli kararının sonuçları hakkında bir sonraki bölümde daha fazla bilgi edinebilirsiniz

2. Yükümlülük ihlalleri nelerdir?

Alg II alma hakkı olan birisi olarak, hukuki sonuçlar hakkında yazılı olarak bilgilendirilmiş ya da bilgi sahibi olduğunuz halde, önemli (geçerli) bir neden olmadan aşağıdaki durumları oluşturursanız ihlal yükümlülüğünde bulunmuş olursunuz:

- İşe kazandırma anlaşmasında veya işe kazandırma için idari işlemde belirlenen yükümlülükleri yerine getirmeyi ret ederseniz,
- Sizden beklenebilir bir işi, mesleki eğitimi, iş fırsatını veya teşvik edilen bir iş ilişkisini üstlenmeyi, sürdürmeyi reddeder veya davranışlarınızla oluşmasını engellerseniz veya
- İşe kazandırmak amacıyla sizden beklenebilir bir faaliyete gelmezseniz, keserseniz veya durdurulmasına neden olursanız (SGB II, Madde 31, Fıkra 1 [[§ 31 Abs. 1 SGB II](#)])).

Aşağıdaki durumlarda da bir yükümlülük ihlali olur:

- Alg II alma hakkı olanlar, önemli (geçerli) neden olmadan iş ilişkilerini sona erdirmeleri veya iş sözleşmesine aykırı davranarak iş ilişkisinin sona erdirilmesine neden olmaları veya

- Alg II veya sosyal yardım parası alma hakkına sahip reşit kişilerin, yardım almak veya yardım tutarını yükseltmek için gelir veya mal varlıklarını azaltmaları (SGB II, Madde 31, Fıkra 2 [[§ 31 Abs. 2 SGB II](#)]).

Önemli (geçerli) neden olarak özellikle, bir işe başlamayı veya bir işi sürdürmeyi mümkün kılmayan veya bir işi ya da faaliyeti yapması beklenemeyecek, kanıtlanmış hastalıkların veya engellerin olması kabul edilir (bkz. Bölüm 8, Madde 1. “Sizden, hangi işi yapmanız beklenebilir?”) .

✳ Lütfen “İşsizlik parası II (“Hartz IV”) veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?” konulu online bilgilerimizdeki yaptırımlara ([Sanktionen](#)) ilişkin korona özel düzenlemelerini dikkate alınız.

3. Yükümlülük ihlalinde yaptırımlar nelerdir?

Federal Anayasa Mahkemesi, 5 Kasım 2019 tarihli kararında ([1 BvL 7/16](#)), 25 yaş ve üzeri Alg II’den yararlanan kimselere yükümlülük ihlallerinde uygulanan yaptırımların kısmen anayasaya aykırı olduğunu açıkladı. Hâkimler, yeni bir yasal düzenleme yapılincaya kadar, yasal yaptırım hükümlerinin anayasaya uygun bir şekilde yorumlanmasını amaçlayan geçiş düzenlemeleri oluşturmuşlardır. Aşağıdaki düzenlemeler geçerlidir:

Prensip olarak Jobcenter’ler her yükümlülük ihlalinin sonras, Alg II’yi üç aylık bir süre boyunca geçerli genel ihtiyacın yüzde 30’u oranında (2022: Tek başına yaşayanlar için ayda 134,70 Euro) azaltabilirler (SGB II, Madde 31a, Fıkra 1, Bent 1 [[§ 31a Abs. 1 Satz 1 SGB II](#)])

☛ **Lütfen unutmayınız:** Yaptırımlar, şayet genel ve ek ihtiyaçlar hâlihazırda hesaba katılabilir bir gelirle tamamen veya kısmen karşılanıyorsa, barınma ve ısınma yardımlarını da azaltabilir.

SGB II, Madde 31, Fıkra 1 [[§ 31 Abs. 1 SGB II](#)] uyarınca yükümlülük ihlallerinde, yani işe kazandırma anlaşmasının veya işe kazandırmaya yönelik idari işlemin ihlali durumunda, ilgili kişiden beklenebilir bir işin, mesleki eğitimin veya iş fırsatının reddedilmesi durumunda ya da bir önlemin başlatılmaması veya iptal edilmesi durumunda, Jobcenter’ler kısıtlamalara uymalıdır.

- Somut bir münferit durumda yardım alma hakkı olan kişi için özel koşullar nedeniyle olağanüstü bir zorluk teşkil etmesi halinde, bir yaptırıma izin verilmez. Bilhassa işe uyumu ya da yardıma muhtaçlığı riske atacaksa, bir azaltma söz konusu değildir. Örneğin para kısıtlaması nedeniyle *somut* olarak evsiz kalma veya Jobcenter ile iletişimi kaybetme tehlikesi varsa, o zaman olağanüstü bir zorluk söz konusu *olabilir*. Parasal yardımın azaltılması, tek başına olağanüstü zorluk gerekçesi olmamalıdır.
- Alg II yardımından yararlanan kimseler, yaptırımların süresi dolmadan yükümlülüklerinin yerine getirilmesine katılırsa, örneğin Jobcenter tarafından

önerilen bir işe kazandırma önlemine katılırlarsa, yaptırım tam üç ay sürmemelidir. Bu artık mümkün değilse, yardım almaya hakkı olan kimselerin sonradan gelecekte yükümlülüklerini yerine getirmeye istekli olduklarını beyan etmeleri halinde, yaptırım süresi aynı şekilde kısaltılabilir. Bu durumda yaptırım, yardım alma hakkı olan kişinin katılım veya beyan tarihinden itibaren, bir aydan daha uzun süremez.

- Jobcenter'ler tekrarlanan yükümlülük ihlalleri durumunda da birkaç kez yaptırım uygulayabilir. Bununla birlikte, tekrarlanan yükümlülük ihlalleri için hali hazırda SGB II'de öngörüldüğü gibi, yardımların yüzde 60 hatta yüzde 100 azaltılması artık mümkün değil. Yaptırımlar, aylık geçerli genel ihtiyacın yüzde 30'unu aşamaz.

Federal İş Ajansı, Jobcenter'lere Federal Anayasa Mahkemesi'nin geçiş düzenlemelerini aşağıdaki gibi uygulamaları talimatını vermiştir (03.12.2019 tarihli, 201912003 sayılı talimat [[Weisung 201912003 vom 03.12.2019](#)]):

Federal Anayasa Mahkemesi'nin kararı, SGB II, Madde 31, Fıkra 1 ve Fıkra 2'ye göre *tüm* yükümlülük ihlallerine ve aynı zamanda 25 yaş altı Alg II hak sahiplerine uygulanacaktır. Yükümlülük ihlallerinin ve zorunlu bildirimde bulunmamanın bir sonucu olarak yaptırımlar paralel olarak devam ediyorsa, aylık indirim geçerli genel ihtiyacın yüzde 30'u ile sınırlıdır. Aynısı, zorunlu bildirimde bulunmama nedeniyle birden fazla yaptırım paralel olarak devam ettiğinde de geçerlidir. Ayrıca, *her* zorunlu bildirimde bulunmama durumunda, olağanüstü bir zorluk olup olmadığı, katılım yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediği ya da gelecekte yükümlülüklerini yerine getirmeye istekli olup olunmadığı kontrol edilmelidir.

Bölüm 13 | Katkıda bulunma yükümlülükleriniz nelerdir?

Sosyal yardım parası başvurusunda bulunanların veya alanların katkıda bulunma yükümlülüğü vardır (SGB I, Madde 60 ila 64 [[§§ 60 bis 64 SGB II](#)]). Bu nedenle aşağıdaki hususlar geçerlidir:

- Başvuru yaparken, yardım için önemli olan bütün gerçek bilgileri vermek zorundasınız. Bu bilgiler arasında özellikle gelir, mal varlığı, medeni durum, ihtiyaç birliğindeki kişilerin sayısı ve yaşları yer alır.
- Başvurudan sonra meydana gelen değişiklikleri zaman geçirmeden bildirmelisiniz. Bu değişiklikler, özellikle eve yeni giren veya evden taşınan kişiler, gelir ve mal varlığı değişiklikleri, işe başlama ve işletme ve ısınma giderleri hesapları ile ilgili alacaklardır.
- Jobcenter'in talebi üzerine gerekli belgeleri vermelisiniz veya üçüncü (başka) kişi ve kuruluşların hakkınızda bilgi vermesine izin vermelisiniz. Buna banka dekontları ve kira kontratı da dâhildir.
- Jobcenter'in talebi üzerine doktor veya tıbbi muayene veya tedaviler yaptırmalısınız veya iş hayatına katılım için gerekli faaliyetlere (rehabilitasyon) katılmalısınız.

Katkıda bulunma yükümlölüklerinizi yerine getirmezseniz ve bundan dolayı bir olayın/durumun açıklığa kavuşmasını önemli ölçüde zorlaştırırsanız, size verilen yardımların kısmen ya da tamamen kesilmesine neden olabilirsiniz (SGB I, Madde 66 [[§ 66 SGB I](#)]). Size sağlanan yardımların iptal edilmesi veya kesilmesinden önce, size hukuki sonuçlar hakkında yazılı bilgi verilmesi ve katkıda bulunabilmeniz için uygun bir süre tanınması gerekir.

Yardımlarınız kesilmişse ve katkıda bulunma yükümlölüğünüzü sonradan yerine getirmişseniz, Jobcenter yardımları sonradan da *verebilir* (SGB I, Madde 67 [[§ 67 SGB I](#)]).

Katkıda bulunma yükümlölüklerinizi kasten veya taksirle ihlal ettiyseniz ve Jobcenter'den bundan dolayı fazla yardım ödemesi almışsanız, Jobcenter size karşı bir para cezası *verebilir* (SGB II, Madde 63, Fıkra 1, No. 6 ve No. 7, Fıkra 2 [[§ 63 Abs. 1 Nr. 6 und Nr. 7 und Abs. 2 SGB II](#)]) ilaveten fazla ödenen para tutarlarını geri ödemek zorundasınız.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Örneğin nafaka yükümlüsü gibi üçüncü kişilerin gelir ve mal varlığı hakkında bilgi vermek, katkıda bulunma yükümlölükleriniz arasında yer almaz. Eğer üçüncü kişiler katkıda bulunmazsa bundan dolayı sosyal yardım parası almanız reddedilemez.

Jobcenter, şayet bu şekilde yardıma muhtaçlık durumunuz önlenebilecek, azaltılabilecek veya kısaltılabilecekse, örneğin çocuk parası, geçim avansı, erken emekli aylığı veya işgücü kaybı emekliliği gibi öncelikli yardımlara başvurmanızı isteyebilir. Eğer tüm ihtiyaç birliğinin muhtaçlık durumu bu sayede asgari üç ay boyunca giderilecekse, Jobcenter ancak o zaman sizi kira yardımı ve ek çocuk parasına yönlendirebilir (SGB II, Madde 12a [[§ 12a SGB II](#)])

Ancak, Jobcenter'in size talepte bulunmasına rağmen, başka öncelikli yardımlara başvurmazsanız, Jobcenter kendiliğinden başka bir sosyal yardım kurumuna başvurabilir (SGB II, Madde 5, Fıkra 3 [[§ 5 Abs. 3 SGB II](#)]). Bu nedenle, Jobcenter'in SGB II-yardımlarını reddetmesi veya durdurması mümkün değildir. Ancak Jobcenter başvurusunu yapmışsa ve siz bu devam eden idari işlemlerde katkıda bulunmuyorsanız, örneğin gerekli belgeleri getirmiyorsanız, aldığınız yardımlara olumsuz etkileri olabilir. İstisna: Jobcenter sizin için bir erken emeklilik başvurusunda bulunmuşsa, katkıda bulunmanıza gerek kalmaz

☛ **Lütfen unutmayınız:** Kişisel verilerin korunmasına dair soruların bu broşürde yanıtlanamaz.

✓ **Tavsiyemiz:** Eğer sosyal bilgilerinize ilişkin sorularınız olursa ya da kişisel verilerin korunmasının ihlal edildiğine dair ipuçlarınız varsa, size bakan Jobcenter'deki kişisel verileri koruma görevlisine veya doğrudan Bonn'daki Kişisel Verileri Koruma ve Bilgi Özgürlüğü Görevlileri'ne [[Beauftragter für den Datenschutz und die Informationsfreiheit](#)] başvurabilirsiniz.

Bölüm 14 | Yardım alma hakkı olan kişiler tatil yapabilir mi?

Jobcenter için ulaşılabilir olmanız gerekiyorsa, Erişilebilirlik Talimatı'nın (EAO) hükümleri sizin için belirleyicidir. Bu durumda, Jobcenter'in *önceden* onayını alarak, her takvim yılı içinde üç hafta tatile gidebilirsiniz. Bu süre zarfında da geçiminizi sağlamak üzere yardımlarınızın tamamını alırsınız ve sağlık sigortalısı olmaya devam edersiniz (Erişilebilirlik Talimatı, Madde 3, Fıkra 1 [[§ 3 Abs. 1 EAO](#)]).

Kural olarak, sadece tatile gitmeden bir ila iki hafta önce “yerinizde olmayacağınızı” bildirebilir ve izin alabilirsiniz. Ancak, bu süre içinde iş görüşmeleri, iş bulma aracılığı veya bir teşvik faaliyetinin yapılması söz konusuysa, talebinizin reddedilmesi mümkündür.

✓ **Tavsiyemiz:** Okul zorunluluğu olan çocuklarınız varsa ve tatile sadece okul tatillerinde çıkmanız mümkünse, tatil izni başvurusu yaparken Jobcenter'i bu durum hakkında bilgilendirmelisiniz. Bu, tatil izni alabilme şansınızı arttıracaktır.

Bulunduğunuz yerden ayrılmanız, altı haftalık bir süreye kadar kabul edilebilir. Ancak bu durumda, yardımlar sadece ilk üç hafta için ödenir. Tatilinizin bağlantılı olarak altı haftadan fazla sürmesi durumunda da ilk üç hafta için Alg II ve sosyal yardım parası ödenmez (Erişilebilirlik Talimatı, Madde 3, Fıkra 4 [[§ 3 Abs. 4 EAO](#)])

Bölüm 15 | Ek çocuk parası – Alg II ve sosyal yardım parasına bir alternatif mi?

Federal Çocuk Parası Kanunu'nun (BKGG) 6. Maddesi uyarınca [[§ 6a Bundeskindergeldgesetz](#)] ek çocuk parası (KiZ), düşük gelirli aileler için iş arayanlar için temel güvenceye bir alternatif olarak düşünülmüştür. KiZ, genellikle konut yardımı ile birleştirilebilmektedir.

KiZ, başvuru üzerine yetkili aile yardım sandığından [[zuständige Familienkasse](#)] temin edilebilir. Aile yardım sandığının internet sayfasında, sağ alttaki “Hizmet birimi bul” alanına posta kodunuzu girin.

Öncelikle KiZ için ön koşullar şunlardır:

- Hanenizde yaşayan, evli olmayan 25 yaş altındaki çocuğunuzun çocuk parası veya benzeri bir yardım alma hakkı olması (Federal Çocuk Parası Kanunu, Madde 4 [[§ 4 BKGG](#)]) ve
- Başvurunun yapıldığı aydan önceki son altı ayda, ortalama olarak en az 900 Euro brüt aylık gelir elde etmiş (kira/konut yardımı, çocuk parası ve KiZ hariç) olmanız; tek başına çocuk yetiştiren ebeveynlerde ortalama aylık brüt 600 Euro yeterlidir.

👉 **Lütfen unutmayınız:** KiZ, çocuğun olası diğer gelirlerine göre ikinci derece önceliğe sahiptir. Bu nedenle, örneğin çocuk nafakası, geçim avansı veya BAföG gibi

taleplerde bulunmadıysanız, bir çocuk için düzenli olarak KiZ talep etme hakkınız yoktur.

Bilinmesinde fayda var: Eşinizden ayrılmanız nedeniyle çocuğunuzla sadece ara sıra aynı hanede yaşıyor olsanız bile, KiZ alabilirsiniz. Bunun için aile yardım sandığının çocuk parasını diğer ebeveyne değil, size ödemesi ön koşuldur.

Başvuru yaptığınız ayda, KiZ ve kira yardımı ile birlikte, sizin ve ihtiyaç birliğinizin geriye kalan üyelerinin SGB II bağlamında yardıma muhtaç olmayacağı kadar bir gelirin varsa, KiZ almanız mümkündür. Eğitim ve katılım ihtiyaçları burada dikkate alınmaz. Henüz kira yardımı başvurusunda bulunmamışsanız, başvurunun yapıldığı ay için tahmini bir kira yardımı bu kontrole dâhil edilir.

Güncel olarak SGB II veya SGB XII kapsamındaki yardımları almayan veya başvuruda bulunmamış aileler için “genişletilmiş erişim seçeneği” mevcuttur. Şu hallerde de ek ödeme alabilirsiniz:

- Eğer ebeveynler ayda en az 100 Euro’luk bir *çalışma geliri* elde ediyorsa ve
- Ailenin SGB II bağlamında yardıma muhtaç olmaması için, KiZ ve kira yardımı dâhil tüm SGB II arındırılmış geliriyle, ayda en fazla 100 Euro’su eksik kalıyorsa.

Yasa koyucu, bu düzenleme ile temel güvenceden yararlanma hakkına sahip olan, ancak bu hakkını kullanmayan (“gizli yoksulluk”) düşük ücret aralığındaki daha fazla sayıda aileye KiZ’e erişim imkânı sağlamak istemektedir. Söz konusu düzenleme, 31 Aralık 2023 tarihine kadar süreli olarak geçerlidir.

Bilinmesinde fayda var: KiZ’den yararlananların -tıpkı Alg II ve sosyal yardım parası alma hakkı olanlar gibi- eğitim ve katılım yardımları (Federal Çocuk Parası Kanunu, Madde 6b [[§ 6b BKGG](#)]) ile aidat ödemesinden muaf Kita döneminden (SGB VIII, Madde 90, Fıkra 4 [[§ 90 Abs. 4 SGB VIII](#)]) yararlanma hakları vardır. Berlin’de KiZ alma hakkı olanlar için BuT yardımlarının onaylanması konusunda yerel konut ve kira yardımı daireleri yetkilidir. Başvuru sahipleri ayrıca semt vatandaş bürolarına da [[bezirkliche Bürgerämter](#)] başvurabilirler.

Miktar ve süre

Aile yardım sandığı, KiZ yardımlarını altı aylık bir süre için onaylar (onay dönemi).

Dikkate alınacak her çocuğa ayda azami 209 Euro tutarında bir KiZ verilir. Gerçek ödeme tutarı, ebeveynlerin ve ilgili çocuğun hesaba katılabilir geliri ve mal varlıkları dikkate alınarak hesaplanır. KiZ’in hesaplanması karmaşıktır; bu nedenle sadece birkaç kısa bilgi verilebilir.

Gelir hesaplamasının başlangıç noktası, onay süresinin başlamasından *önceki* altı ayın ortalama aylık geliridir. Bu sırada çocuk parası, KiZ, konut/ikamet yardımı ve SGB II’ye göre sağlanan yardımlar dikkate alınmaz. Gelir, bir sonraki adımda SGB II

uyarınca muaf ve düşülen tutarlar oranında arındırılır (bu konuda bkz. Bölüm 9 “Gelirler nasıl hesaplanır?”)

Bilinmesinde fayda var: KiZ onay dönemi içerisinde sonradan gerçekleşen gelir değişiklikleri veya barınma giderleri dikkate alınmaz ve KiZ’in miktarı üzerinde bir etkileri yoktur. İhtiyaç birliğine yeni üyeler eklenecek veya ihtiyaç birliğinden ayrılacak olursa, bu durumu aile yardım sandığına bildirmek zorundasınız.

✓ **Tavsiyemiz:** KiZ yardımı aldığınız sırada gelirin azalır veya barınma giderleriniz artarsa ve buna bağlı olarak yardıma muhtaçlık durumu oluşursa, KiZ’e ek olarak Alg II ve sosyal yardım parası alabilirsiniz.

Geçim, geçim avansı veya meslek eğitimi maaşı gibi bir çocuğun bu şekilde tespit edilen gelirinin yüzde 45’i, çocuğun KiZ hakkından, yani 209 Euro’dan düşülür. Birden fazla çocuk varsa, her çocuk için belirlenen ek yardımlar, toplam çocuk ek yardımı olarak birleştirilir.

Ebeveynlerin geliri, yalnızca ebeveynlerin ihtiyacını aşması durumunda KiZ’i veya toplam KiZ’i azaltır. İhtiyacı aşan çalışma geliri yüzde 45’lik bir oranla KiZ’den düşülür; örneğin emekli aylığı gibi diğer gelirler ise ebeveyn ihtiyacının üzerinde yüzde 100 oranında KiZ hesaplamasında dikkate alınır

Ebeveynlerin ihtiyacının belirlenmesinde, SGB II’de belirtilen genel ve ek ihtiyaçlar geçerlidir. Ayrıca, ebeveynlerin konut giderleri olarak, aşağıda belirtilen barınma ihtiyacı oranları esas alınır.

Tablo 13

Ek çocuk parasında ebeveynlerin konut giderlerindeki payları

Tek başına çocuk yetiştiren ebeveyn	Tek başına çocuk yetiştiren ebeveynin konut payı	Ebeveyn çift	Ebeveyn çiftin konut payı
1 çocuklu	% 77	1 çocuklu	% 83
2 çocuklu	% 63	2 çocuklu	% 71
3 çocuklu	% 53	3 çocuklu	% 62
4 çocuklu	% 46	4 çocuklu	% 55
5 çocuklu	% 40	5 çocuklu	% 50

Mal varlığı da dikkate alınmalıdır. Ebeveynler için SGB II’de belirtilen mal varlığı muafiyet sınırları ve muaf tutarlara ilişkin düzenlemeler geçerlidir (bkz. Bölüm 10 “Mal varlığı nasıl hesaplanır?”). Çocuklarda *temel muaf tutar* olarak daima zorunlu tedarikler için 750 Euro’luk bir muaf tutarın eklendiği 3.100 Euro’luk bir tutar esas alınır. Böylece, her aile bireyi için genellikle asgari 3.850 Euro’luk bir mal varlığı muafiyet tutarı vardır.

Muaf tutarlar düşüldükten sonra, KiZ'in bir aylık ödeme tutarından daha yüksek bir dikkate alınması gereken mal varlığı geriye kalırsa, KiZ talep etme hakkı yoktur.

✱ Lütfen "İşsizlik parası II ("Hartz IV") veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?" konulu online bilgilerimizdeki mal varlığına ([Vermögen](#)) ilişkin korona özel düzenlemelerini dikkate alınız. Örneğin kısa sürede kullanılabilen ("likit") mal varlıkları, "önemli" miktarda olmadıkları sürece, sınırlı bir süre için hesaplamaadan muaf tutulurlar.

Örnek: Bayan G., tek başına çocuk yetiştiren iki çocuklu (2 ve 4 yaşında) bir ebeveynidir. Ayda brüt 1.700 Euro (yaklaşık 1.330 Euro net) kazanmaktadır. Çocuklara, çocuk parası (her birine ayda 219 Euro) ve bir geçim avansı [[Unterhaltsvorschuss](#)] (her birine ayda 177 Euro) verilmektedir. Aileye ayrıca üzerine eklenen Alg II ve 101 Euro tutarında sosyal yardım parası verilmektedir. Yan giderler dâhil aylık kiralari 712,36 Euro'dur. Mal varlıkları yoktur. Konuyu basitleştirmek amacıyla, bu örnekte son altı ay içerisinde elde edilen gelirin değişmediği varsayılmaktadır

Bu aile Alg II/sosyal yardım parasından KiZ'e geçiş yapabilir mi? Mali açıdan geçiş yapmaya değer mi?

Hesaplama:

1. Adım: Bayan G., aylık brüt 600 Euro tutarındaki asgari gelir sınırına ulaşmaktadır.

2. Adım: Çocukların geçim avansı, KiZ'i her biri için 79,65 Euro (177 Euro'nun yüzde 45'i) tutarında azaltır. Geriye kalan KiZ, çocuk başına aylık 129,35 Euro (209 Euro eksi 79,65 Euro) olup, toplam KiZ 258,70 Euro, yuvarlanmış olarak 259 Euro'dur.

3. Adım: Bayan G.'nin hesaba katılabilir geliri kendi kişisel ihtiyacını aşmadığı için, toplam KiZ'den ebeveyn geliri düşülmez.

a.) SGB II uyarınca Bayan G.'nin aylık ihtiyacı aşağıdaki gibidir:

449,00 Euro (tek başına çocuk yetiştiren ebeveyn için genel ihtiyaç)
+ 161,64 Euro (tek başına çocuk yetiştiren ebeveyn için ek ihtiyaç)
+ 448,79 Euro kısmi barınma ihtiyacı (712,36 Euro'nun yüzde 63'ü)
= 1.059,43 Euro.

b.) Bayan G.'nin SGB II'ye göre hesaba katılabilir geliri 1.330 Euro (net çalışma ücreti)

- 330,00 Euro (çalışma nedeniyle muaf tutarlar)
= 1.000 Euro.

4. Adım: Toplam KiZ ve diğer gelirlerle birlikte, başvuruda bulunulan ayda ailenin yardıma muhtaçlık durumu önlenmektedir: Hesaba katılabilir aile geliri, ailenin SGB II ihtiyacından daha yüksektir.

a.) Ailenin aylık ihtiyacı şunlardan oluşmaktadır
449 Euro (tek başına çocuk yetiştiren ebeveyn için genel ihtiyaç)
+ 161,64 Euro (tek başına çocuk yetiştiren ebeveyn için ek ihtiyaç)
+ 285 Euro (6 yaşından küçük çocuğun genel ihtiyacı)
+ 285 Euro (6 yaşından küçük çocuğun genel ihtiyacı)
+ 712,36 Euro (yan giderler dâhil kira)
= 1.893 Euro

b.) Ailenin hesaba katılabilir aylık geliri:
1.000,00 Euro (net çalışma ücretinin hesaba katılabilir kısmı)
+ 438 Euro çocuk parası
+ 354 Euro geçim avansı
+ 259 Euro toplam KiZ
+ 215 Euro tahmini kira yardımı
= 2.266 Euro

Sonuç: Bayan G., KiZ'e geçiş yapabilir. Bu durumda, ailenin eline Alg II ve sosyal yardım parasına göre (Alg II'den 101 Euro ve sosyal yardım parasına karşı KiZ'den 474 Euro ve kira yardımı), KiZ ve kira yardımı ile birlikte ayda 373 Euro daha fazla para geçer.

Alg II veya sosyal yardım parasına alternatif olarak KiZ?

Jobcenter'ler genellikle ailelerden KiZ ve kira/konut yardımına başvuruda bulunmalarını isterler. Her iki yardım da Alg II ve sosyal yardım parasına göre önceliklidir. Eğer tüm ihtiyaç birliğinin muhtaçlık durumu bu sayede asgari üç ay boyunca giderilecekse, Jobcenter ancak o zaman sizi KiZ ve kira yardımına yönlendirebilir (SGB II, Madde 12a [[§ 12a SGB II](#)]). İsteği yerine getirmeyecek olursanız, ilgili kurumlar başvuruları kendileri *yapabilirler* (SGB II, Madde 5, Fıkra 3 [[§ 5 Abs. 3 SGB II](#)]).

Eğer KiZ'e geçiş yaptıktan sonra ihtiyaç birliğinizin muhtaçlık durumu sona erecekse, ancak o zaman siz kendiniz de Alg II yardımlarını alırken KiZ'e geçiş yapabilirsiniz. Bunun için KiZ, duruma göre kira/konut yardımıyla birlikte asgari Alg II ve sosyal yardım parasının miktarına ulaşmalıdır (bkz. örnek).

Alg II onay dönemi sona erdikten sonra yeniden Alg II talep etmemeniz halinde, SGB II bağlamında yardıma muhtaçlık durumunu önlemek için eğer KiZ ve diğer gelirlerle birlikte ayda en fazla 100 Euro eksikliğiniz kalıyorsa, KiZ ve kira/konut yardımına geçiş yapmanız zaten mümkündür. KiZ'e "genişletilmiş erişim" için hangi somut koşulları sağlamanız gerektiğini bu bölümün başında okuyabilirsiniz.

Bu seçeneği kullanacak olursanız, Alg II aldığınız duruma göre biraz daha az paranız olacaktır. Bununla birlikte, daha sonraki bir tarihte -KiZ onay dönemi de dâhil- tekrar tamamlayıcı Alg II ve sosyal yardım parası için başvuruda bulunabilirsiniz.

☛ **Lütfen unutmayınız:** KiZ'e bir geçiş yapmanız halinde, artık Jobcenter tarafından sağlık sigortalı olmazsınız. Örneğin çalışan sigortası veya işsizlik parası gibi zorunlu sigortaya tabi bir geliriniz varsa, sağlık sigortası kapsamında olmaya devam edersiniz. Geliriniz yoksa ve eşiniz yasal sağlık sigortasına tabiyse, genellikle bir aile sigortası vardır (SGB V, Madde 10 [[§ 10 SGB V](#)]). KiZ'e bir geçiş yapılması durumunda, Alg II yardımı alınmasıyla bağlantılı olan bazı ayrıcalıkların uygulanmayabileceğini de lütfen unutmayın (bkz. Bölüm 18 "Az parası olan insanlar için ayrıcalıklar").

Bölüm 16 | Alg II düzenlemesinin dışında tutulan yabancılar hangi yardımları alırlar?

Alg II ve sosyal yardım parası düzenlemesinin dışında kalan (bkz. 3. Bölüm, 4.1: "Yardımdan yararlanılamayan durumlar") yabancılar, duruma göre **Tıbbi ve Sosyal Yardıma Dair Avrupa Sözleşmesi'ne (EFA)** dayanabilirler. EFA'ya taraf devletler arasında, Almanya'nın yanı sıra Belçika, Danimarka, Estonya, Fransa, Yunanistan, İrlanda, İzlanda, İtalya, Lüksemburg, Malta, Hollanda, Norveç, Portekiz, İsveç, İspanya, Türkiye ve Birleşik Krallık yer almaktadır.

EFA'nın 1. Maddesine [[Art. 1 des EFA](#)] göre, sözleşmeye taraf devletlerin vatandaşları, başka bir EFA devletinde "izinli" olarak bulunduklarında, o ülkede yaşayan insanlar gibi bakım hizmetlerinden yararlanırlar. Bu durumda Almanlarla eşit davranma kuralı geçerlidir. Federal Hükümet her ne kadar EFA sözleşmesinin SGB II için uygulanmasını yürürlükten çıkarmış olsa da, SGB XII için uygulama devam etmektedir.

Federal Sosyal Mahkeme, çalışmaya elverişli ve SGB II yardımları düzenlemesinin dışında kalan EFA vatandaşları için SGB XII düzenlemesini öngördüğünden, bu kişilerin SGB XII'e göre verilen sosyal yardımların çoğundan faydalanabilir. Bu yardım hakkı özellikle, miktar açısından Alg II ile neredeyse eşit olan geçim yardımını (SGB XII'nin 3. Bölümü [[3. Kapitel des SGB XII](#)]), hastalık halinde desteği ve eğitim ile katılım paketi yardımlarını kapsar. Her ne kadar, çalışmaya elverişli kişilerin SGB XII'ye ve sosyal yardım dairelerine tahsis edilmesi tartışmalara neden olsa da, birçok Sosyal ve Eyalet Sosyal Mahkemesi de bu yönde kararlar vermiştir.

Ancak bunun için ön koşul, Almanya'da "izinli bir ikamet" bulunmasıdır. Yüksek yargı içtihadına göre bunun için ya Serbest Dolaşım Kanunu'na göre bir "maddi" serbest dolaşım hakkı, yani en azından iş arama amaçlı bir ikamet hakkı ya da başka bir ikamet hakkı gereklidir.

Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresi, sosyal yardım dairelerine yönelik uygulama kurallarında şu hususu açıklamıştır: Birlik vatandaşları ve onların aile mensuplarının yanı sıra Tıbbi ve Sosyal Yardıma Dair Avrupa Sözleşmesi'ni imzalayan bir devletin vatandaşı olan, ikamet kanunu açısından eşit statüye sahip AEA ülkelerinden gelen kişilere, çalışmaya elverişli durumda olsalar bile "düzenli"

geçim yardımı (SGB XII, Bölüm 3 [[3. Kapitel des SGB XII](#)]) sağlanmalıdır. SGB XII, Madde 23, Fıkra 3, Bent 1, No. 2 ve No. 3 [[§ 23 Abs. 3 Satz 1 Nr. 2 und Nr. 3 SGB XII](#)] uyarınca sosyal yardımlardan yararlanamama durumu, bu kişiler için geçerli değildir (Uygulama Kuralları SGB XII Madde 23, 25 Haziran 2021, Madde II.8. [[AV § 23 SGB XII vom 25. Juni 2021, Punkt II.8.](#)]).

Giriş kısmında tanımlanan yabancılar EFA vatandaşı değillerse, kanun koyucunun iradesine göre, “yurt dışına çıkana kadar”, (SGB XII, Madde 23, Fıkra 3, Bent 3 - 6 [[§ 23 Abs. 3 Satz 3 bis 6 SGB XII](#)]) uyarınca sadece **geçiş yardımlarını** alma hakları vardır. Bu kişilere en fazla bir ay boyunca aşağıdaki yardımlar sağlanır:

- Gıda, sağlık ve vücut bakımı yardımı (tek başına yaşayanlar için yaklaşık aylık 190 Euro),
- Barınma, ısınma ve sıcak su yardımı,
- Akut hastalıklar ve ağrı tedavisi için gerekli tıbbi hizmet ve
- Hamilelik ve annelik yardımları.

Yasa, yabancı kişinin yurt dışına çıkış *niyeti* olmasını gerektirmez.

Geçiş yardımları, iki yıl içerisinde sadece bir kez kullanılabilir.

Özel mahrumiyet durumlarında, şayet “özel koşullar” gerektiriyorsa, geçiş yardımlarının bir aydan daha uzun süre onaylanması gerekir. Kanun koyucu, resmi görevli bir doktorun belirlediği seyahat edememe durumunu örnek olarak göstermektedir (Basılı materyal 18/10211 [[Drucksache 18/10211](#)], S. 17). Berlin Uyum, Çalışma ve Sosyal İşler Senato İdaresi, yayınlamış olduğu genelgede bir dizi özel mahrumiyet durumunu listelemiştir (Uygulama Kuralları SGB XII Madde 23, 25 Haziran 2021, Madde II.7.d [[AV § 23 SGB XII vom 25. Juni 2021, Punkt II.7.d](#)]). Ancak, “*ihtiyaç durumunun aylar veya yıllar sonra sona ermesi beklense bile*”, yardımlar sürekli değil, sadece “*süre olarak sınırlı ihtiyaç durumları*” için sağlanabilmektedir.

Daha önce bahsedilen yardımlardan farklı olarak, özel mahrumiyet durumlarında örneğin giysi, ayakkabı, hane enerjisi veya ek ihtiyaçlar için başka yardımların onaylanması da mümkündür.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Birlik vatandaşları, -gerekecek olursa- sosyal yardım kurumu görevlilerinin dikkatini genelgedeki ilgili pasajlara çekmelidir. Bununla birlikte, sosyal mahkemeler yönetmeliklere bağlı değildir.

✓ **Tavsiyemiz:** Geçiş yardımları, geçimi sağlamaya yeterli olmadıklarından, Sosyal Mahkemeye olası itiraz veya acil durum başvurusu çerçevesinde başvurarak, giysi, ev için enerji veya bir sosyal bilet için neden ek yardıma ihtiyaç duyduğunuz ve örneğin hamilelik veya ağır hastalık durumu nedeniyle ek yardımın neden bir aydan daha uzun süre ödenmesi gerektiğini dile getirmelisiniz.

Geçiş yardımlarına ek olarak, başvuru yapılması üzerine, uygun miktardaki dönüş

seyahati masrafları da borç olarak verilebilir. Kredi (borç), sadece dönüş seyahati masrafları nedeniyle yardım ihtiyacı doğan kişiler için de söz konusu olabilir (SGB XII, Madde 23, Fıkra 3a [[§ 23 Abs. 3a SGB XII](#)])

SGB XII yardımlarına ilişkin başvurular, Berlin Sosyal Yardım Daireleri'ne [[Berliner Sozialämter](#)] yöneltilmelidir.

Bölüm 17 | Verilen kararı kabul etmiyor veya hiçbir karar alamıyor musunuz? Ne yapabilirsiniz?

1. İtiraz

Jobcenter'in bir kararına karşı bir aylık süre içinde itiraz edebilirsiniz. İtiraz süresi, kararın posta kutunuza geldiği günden itibaren başlar. İhtilaf durumları için, posta damgasını içeren mektup zarfını kanıt olarak saklayınız.

İtiraz yazılı olarak yapılmalıdır. Basit bir e-posta yoluyla yapılan itiraz, yazılı şekil şartını sağlamaz (diğerlerinin yanında Niedersachsen-Bremen Eyalet Sosyal İşler Mahkemesinin 04.11.2021 tarih, L 11 AS 632/29 sayılı kararı [[LSG Niedersachsen-Bremen vom 4.11.2021 – L 11 AS 632/29](#)]). E-posta ile yapılan bir itiraz, sadece nitelikli elektronik imza ile imzalanmış olduğunda geçerlidir.

Ayrıca itirazınızı, itiraz biriminde tutanak altına aldırabilirsiniz. Jobcenter itirazınızı tutanak altına almakla yükümlüdür. İtirazı imzalamadan önce, sözlerinizin tutanaklarda doğru bir şekilde yeniden üretilip üretilmediğini kontrol edin.

İtirazınızda adınız, soyadınız, adresiniz ve itirazda bulunduğunuz kararın tarihi bulunmalıdır. Aynı zamanda, imzanız ve ihtiyaç birliğinizin numarası da eksik olmamalıdır.

İtirazınızda gerekçelerinizin olması gerekir. Bunun için kanun metinleri veya kanun maddelerini yazmanıza gerek yoktur. Örneğin, yazıda bir yanlışlığın olduğunu veya hesaplamayı anlayamadığınızı belirtmeniz yeterli olacaktır. İtiraz süresinin bitimine sadece birkaç gün kalmışsa, itirazınızı öncelikle gerekçesiz olarak verip, gerekçeyi daha sonra iletteceğinizi belirtebilirsiniz.

✓ **Tavsiyemiz:** İtirazınızı posta yoluyla gönderirseniz, bunu taahhütlü posta ile yapmalısınız. Alternatif olarak, itiraz yazınızın bir kopyasına Jobcenter'inizin giriş kısmında alındı mührü vurdurarak iletebilirsiniz. Böylece, yazı Jobcenter'de kaybolacak olursa, itirazınızı zamanında yaptığınızı kanıtlayabilirsiniz.

Bilinmesinde fayda var: İtirazın, yardımların verilmesiyle ilgili kararlar üzerinde erteleyici bir etkisi vardır. Bu durumda, Jobcenter tarafından itirazınız konusunda karar verilene kadar geri ödeme yapmak zorunda kalmazsınız.

2. Dava

İtirazınızın tamamı veya bir kısmı Jobcenter tarafından reddedilmesi durumunda, itiraz ile ilgili karar size ulaştıktan sonra bir ay içinde Berlin Sosyal Mahkemesinde dava açabilirsiniz. Dava dilekçenizi yazılı ya da sözlü olarak tutanak hazırlatarak, Sosyal Mahkeme Hukuki Başvuru Birimi'ne [[Rechtsantragstelle des Sozialgerichts](#)] (Invalidenstr. 52 in 10557 Berlin, Telefon: (0 30) 9 02 27 - 12 90) iletebilirsiniz. Dava için mahkeme masrafı ödemek zorunda değilsiniz.

✓ **Tavsiyemiz:** Davanızı açarken Sosyal Mahkemenin Hukuki Başvuru Birimi'nde tutanak tutturuyorsanız Jobcenter tarafından verilen kararın, itiraz yazınızın ve itirazınız ile ilgili kararın bir fotokopisini yanınıza alınız. Bu kararlarda, kanaatinizce nelerin yanlış olduğunu belirtiniz. Hukuki Başvuru Birimi görevlileri sizin için dava dilekçesini yazacaklardır.

Sizi, mahkemede temsil edecek bir avukatı görevlendirmek mantıklı olacaktır. Devlet bunun için de "mahkeme masrafları yardımında" bulunacaktır. Bu bölümdeki Madde 6. "Avukatlık masrafları için devlet yardımları" kısmında ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

3. İtiraz süresini kaçırdınız mı? – İnceleme başvurusu

İtiraz süresini kaçırmamız halinde, başvurunuz üzerine hatalı ve aleyhinize olan bir karar yeniden incelenmek zorundadır (SGB X, Madde 44 [[§ 44 SGB X](#)]). Başvurunuzda gerekçelerinizi belirtin ve aleyhinde inceleme başvurusunda bulunulan kararı, tarihiyle birlikte belirtin. Burada, itirazdan farklı olarak, Jobcenter'in geri ödeme taleplerine yönelik erteleyici etkisi bulunmaz. Kararın lehinize düzeltilmesi durumunda, Jobcenter, sadece mevcut ve bir önceki takvim yılı için ödeme yapar.

4. Jobcenter işlem yapmıyor mu? – Eylemsizlik davası

Jobcenter, kendisine iletilen bir itiraza üç ay içinde ve bir başvuruya altı ay içinde nihai karar vermek zorundadır. Jobcenter bunu yapmadığı ve gecikme için bir neden bulunmadığı takdirde bir eylemsizlik davası açılabilir.

✓ **Tavsiyemiz:** Bir eylemsizlik davası açmadan önce, dava açacağınıza dair tehdit etmelisiniz ve yasal sürenin geçtiğine dikkat çekmelisiniz. Bu, bir kararı zorla elde edebilmek için çoğunlukla yeterli olmaktadır.

5. İşlemlerin hızlı ilerlemesi gerekiyorsa – Acil durum başvurusu

Geçiminizi sağlayamadığınız için, bir başvuru ya da itirazınız ile ilgili kararı bekleyemiyorsanız, Sosyal Mahkemede bir acil durum başvurusunda ("geçici düzenleme başvurusu") bulunabilirsiniz. Bu başvuruyu da Sosyal Mahkemenin Hukuki Başvuru Birimi'ne yapabilirsiniz (bkz. bu bölümde, Madde 2. "Dava").

6. Avukatlık masrafları için devlet yardımları

Jobcenter'e karşı açacağınız itiraz davasında ve Sosyal ve Eyalet Sosyal Mahkemelerindeki davalarda, kendinizi şahsen temsil edebilirsiniz. SGB II yardımı alma hakkı olan kişi olarak, sizin için mahkeme harçları ve karşı tarafın (Jobcenter) masrafları oluşmaz. Bununla birlikte, bir avukat tutmanız halinde, sizin için de masraflar oluşabilir.

Bir hukuki koruma sigortası ya da bir sendika üyeliği çerçevesinde hukuki koruma altında bulunmayan az gelir ve mal varlıklı kişiler, avukat danışmanlığı ve davada avukat tarafından temsil için oluşan masrafları devletten alabilirler.

İki farklı yardım türünü birbirinden ayırmak gerekir:

- İtiraz sürecinde, Danışma Yardımı Kanunu'na [[Beratungshilfegesetz](#)] göre danışmanlık yardımı ve
- Mahkemede görülen dava veya acil durum davalarında, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114. Maddesi [[§§ 114 der Zivilprozessordnung](#)] uyarınca, Yargılama Gideri Yardımı (PKH).

Devlet yardımı alabilmek için, belirli gelir ve mal varlığı sınırlarına uygun bir durum bulunmalıdır. SGB II yardımı alan kişilerin geliri düzenli olarak gelir sınırı kapsamındadır. Ancak mal varlığı konusunda, SGB XII, Madde 90, Fıkra 2, No. 9'un uygulanması hakkında yönetmelik [[Verordnung zur Durchführung des § 90 Abs. 2 Nr. 9 SGB XII](#)] ile bağlantılı olarak, SGB XII, Madde 90'daki [[§ 90 SGB XII](#)] sınırlar geçerlidir. Bu düzenlemeye göre, tek başına yaşayanlar için 5.000 Euro ve evli kişiler için toplam 10.000 Euro'luk bir muaf tutar söz konusudur. Yardım alma hakkı bulunan kişinin baktığı her bir kişi, özellikle çocuklar için ek olarak 500 Euro hesaplanır. Mal varlığı bunun üzerinde olanlara danışmanlık yardımı verilmez. Yargılama gideri yardımında ise, muaf tutar üzerindeki mal varlığı kullanılacaktır. Dolayısıyla, bu yardım ihtiyacı azalacaktır.

7. Danışmanlık yardımı için nereye, yargılama giderleri yardımı için nereye başvurabilirsiniz?

Danışmanlık yardımı konusunda, ikamet adresiniz için yetkili sulh mahkemesinin [[zuständiges Amtsgericht](#)] hukuki başvurular birimine başvurmanız gereklidir. Yanınıza gerekli belge ve kanıtları alınız. Bu belgeler arasında özellikle, itiraz edeceğiniz Jobcenter kararı, güncel Alg II kararı ve gelir ve mal varlığınız hakkında kanıtlayıcı belgeler bulunmalıdır.

Danışmanlık yardımı başvurusu, daha sonra avukat üzerinden mahkemede de yapılabilir. Avukat, danışmanlık ve hukuki temsil için sizden 15 Euro'luk bir katılım payı talep etmeye yetkilidir.

Yargılama gideri yardımı için, sizin veya avukatınızın dava açtığı mahkemeye başvurunuz. Yargılama gideri yardımı, sadece davanın başarılı bir şekilde sonuçlanması ihtimali varsa kabul edilir.

☛ **Lütfen unutmayınız:** Dava sonuçlandıktan sonra dört yıl içinde ekonomik durumunuz önemli ölçüde iyileşirse yargılama gideri yardımının tamamı veya bir kısmı geri istenilebilir.

✓ **Tavsiyemiz:** Jobcenter ile ilgili işlerinizde (ihtilaflı durumlarda) temsil edilmeniz için herhangi bir avukatı değil, sosyal hukuk alanında uzman bir avukatı görevlendirmenizi tavsiye ederiz. Berlin Barosu'nun [[Rechtsanwaltskammer Berlin](#)] internet sayfasında "avukat arama" (Anwaltssuche) anahtar sözcüğü altında uzman avukatların adreslerini bulabilirsiniz.

8. Jobcenter'lerdeki kamu denetçiliği (Ombudsman) birimleri

[Friedrichshain-Kreuzberg](#) ve [Charlottenburg-Wilmersdorf](#) bölge idareleri, kendi bölgelerindeki Jobcenter'lerden yardım alma hakkı bulunan kişiler için ücretsiz kamu denetçiliği (ombudsman) birimleri (itiraz ve uzlaşma birimi) kurmuşlardır. Bu birimler, Jobcenter ile anlaşmazlığınız olduğunda aracı olarak size yardımcı olabilirler.

✓ **Tavsiyemiz:** Kamu denetçiliği (ombudsman) hizmetinden yararlanmak isterseniz de itiraz etme ve dava açma gibi yasal haklarınızdan vazgeçmemelisiniz. Bunun için geçerli süreleri dikkate alınız. İtiraz etmemeniz, sizin için yasal dezavantajların oluşmasına neden olabilir.

☛ Lütfen unutmayınız: Haklarınızı kabul ettirmek için başvurabileceğiniz hukuki yollar hakkında bilinmesi gerekenleri "Jobcenter'e haklarımı nasıl kabul ettirebilirim" (Wie setze ich meine Rechte gegenüber dem Jobcenter durch?) başlıklı broşürümüzde bulabilirsiniz.

Bölüm 18 | Az parası olan insanlar için ayrıcalıklar

1. Doktora gitme ve ilaçlar

Alg II veya sosyal yardım parası alıyorsanız ve sağlık sigortanız varsa, sizin ve ihtiyaç birliğinizdeki kişiler için özel mahrumiyet düzenlemeleri ve tıbbi hizmetlerdeki ek ödemeler konusunda muafiyetler uygulanır. İlgili ayrıcalıklar, temel tarifedeki özel sağlık sigortalıları için de geçerlidir (Temel tarife için genel sigorta koşulları [[Allgemeine Versicherungsbedingungen für den Basistarif](#)])

Diş protezi konusunda mahrumiyet düzenlemesi

Diş protezi söz konusu olduğunda, sağlık sigortanıza başvuru yaparsanız, sabit çift ek ödeme (= standart bakım yardımının yüzde 100'ü) alma hakkınız olur ancak bu tutar, en fazla fiilen oluşan masraf tutarı kadar olur (SGB V, Madde 55 [[§ 55 SGB V](#)]). Genel bakım kapsamı dışında bir diş protezi seçerseniz, fazlaya ilişkin giderleri kendiniz karşılamak durumunda kalırsınız.

İlaçlarla ilgili ek ödemelerden muafiyet

Eğer genel ihtiyaç basamağı 1’de yıllık ihtiyacın yüzde ikilik götürü yüküne ulaşmışsanız (12 x 449 Euro), sağlık sigortanıza önceden başvuruda bulunmak kaydıyla, devam eden takvim yılı içinde ilaç alımlarında, bir hastanede yatarak tedavilerde veya gerekli hasta nakillerinde ek ödemelerden muaf tutulursunuz (SGB V, Madde 62, Fıkra 2, Bent 6 [[§ 62 Abs. 2 Satz 6 SGB V](#)]). 2022 yılı için yüklenme sınırı 107,76 Euro’dur. Kronik hastalar için yüklenme sınırı yüzde bir olup, 2022 yılı için bu tutar 53,88 Euro’dur. Kimlerin “kronik hasta” olarak kabul edildiğini Kronik Hastalar Yönergesi [[Chroniker-Richtlinie](#)] düzenlemektedir. İlgili yüklenme sınırı, ihtiyaç birliğindeki tüm kişilerin ek ödemeleri için geçerlidir. 18 yaş altındaki çocuk ve gençler her zaman, ulaşım giderleri hariç, tüm ek ödemelerden muaf tutulur

✓ **Tavsiyemiz:** Ek ödemelerinizle ilgili tüm makbuz ve belgeleri saklayınız ve bunları, yüklenme sınırına ulaştığınız zaman sağlık sigortanıza veriniz. Sağlık sigortası bir inceleme yaptıktan sonra size, devam eden takvim yılı içinde ek ödemelerden muaf olduğunuzu gösteren bir belge verir.

Ücretsiz doğum kontrol araçları

22. yaş gününüze kadar doğum kontrol araçlarını reçeteyle ücretsiz yardım olarak sağlık sigortanızdan alabilirsiniz (SGB V, Madde 24a [[§ 24a SGB V](#)]). İkamet adresi Berlin’de olan diğer tüm kişiler, Alg II veya sosyal yardım parası almaları veya başka şekilde az gelirli olmaları kaydıyla, Cinsel Sağlık ve Aile Planlaması Merkezlerine başvurarak, kendilerine doktor tarafından reçete ile verilmiş doğum kontrol araçlarını talep edebilirler. Bölgeler üstü çalışan bu merkezlerin bulunduğu yerler şunlardır: [Charlottenburg-Wilmersdorf](#), [Friedrichshain-Kreuzberg](#), [Marzahn-Hellersdorf](#), [Mitte](#) ve [Steglitz-Zehlendorf](#).

2. Radyo-televizyon katılma payı ödeme yükümlülüğünden muafiyet

Alg II veya sosyal yardım parası alan bir kişi olarak, başvuru üzerine radyo-televizyon katılma payı ödeme yükümlülüğünden muaf tutulmanızı sağlayabilirsiniz. Ek çocuk parası ve kira/konut yardımı alanlar ise bu yükümlülüğünden muaf tutulamazlar. Ancak, örneğin hesaplanabilen aylık geliriniz, Alg II ihtiyacının 18,36 Euro’dan daha az üzerindeyse, *özel mahrumiyet* nedeniyle bir muafiyet hakkı elde edebilirsiniz (Devlet Radyo-Televizyon Katılma Payı Sözleşmesi, Madde 4, Fıkra 6 ve 7 [[§ 4 Abs. 6 und 7 Rundfunkbeitragsstaatsvertrag](#)]). Gelirinizin ne şekilde hesaba katıldığını Bölüm 9 “Gelirler nasıl hesaplanır?” kısmında öğrenebilirsiniz

Bu konuyla ilgili diğer bilgileri www.rundfunkbeitrag.de sayfasında bulabilirsiniz. Bilgiler birçok dilde sunulmaktadır. Katılma payı servisi ile ilgili bir belge, Alg II onay kararına eklidir

3. Okullarda eğitim materyali temini için kişinin kendi katkı payından muafiyet

Berlin’de ilkökul öğrencileri, özellikle okul kitapları, çalışma kitapları, sözlükler ve atlaslar olmak üzere, tüm eğitim materyallerini ücretsiz olarak okuldan ödünç

alırlar. Ortaokullarda -7. sınıftan itibaren- ebeveynler eğitim materyaline öğrenci ve öğretim yılı başına azami 100 Euro'luk bir katkıda bulunmak zorundadır.

Örneğin Alg II, kira yardımı, ek çocuk parası, Bafög veya ilticaya başvuranlar için yardım alıyorsanız, kendi katılım payınızı ödemekten muaf olursunuz. Okul, Berlin-Pass BuT kimliğini ibraz ettikten sonra, çocuğunuza gerekli tüm eğitim materyalini ücretsiz olarak sağlar. Yardım koşulları, ilgili yılın 1 Ağustos günündeki öğretim yılı başlangıcı itibarıyla sağlanmış olmalı ve kural olarak en geç yaz tatili başlamadan dört hafta önce okul yönetimine belgelenmelidir. Daha ayrıntılı bilgileri şu adreste bulabilirsiniz: www.berlin.de/sen/bildung/unterricht/medien/lehr-und-lernmittel/#Befreiung.%20.

4. Berlin-Pass ve daha fazlası

Alg II veya sosyal yardım parası alıyorsanız, Berlin'de birçok indirim kolaylığından yararlanabilirsiniz. Ancak bunun için çoğunlukla Berlin-Pass'a sahip olmak ön koşuldur.

Berlin-Pass

[Berlin-Pass](#) kartını bölge idarelerinin Vatandaşlık İşleri Dairelerinden [[Bürgerämter](#)] alabilirsiniz. Bunun için, Jobcenter'in kararı ve bir vesikalık fotoğraf gerekir. Ayrıca kimlik kartınızı veya pasaportunuzu göstermelisiniz. Diğerlerinin yanında kira/konut yardımı, sosyal yardım (SGB XII) ve ilticaya başvuranlar için yardım alanlar da Berlin-Pass kartını alabilirler. Kira/konut yardımı olmadan, sadece ek çocuk parası almak, bu kart için yeterli değildir

✱ Lütfen "İşsizlik parası II ("Hartz IV") veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?" konulu online bilgilerimizdeki [Berlin-Pass](#) ve [Berlin-Ticket S](#)'e ilişkin korona özel düzenlemelerini dikkate alınız.

Berlin-Ticket S (Sosyal bilet)

Berlin-Pass kartına sahip olan bir kimse, S-Bahn ve Berlin Ulaştırma İşletmeleri'nin (BVG) tüm satış noktalarında, 27,50 Euro karşılığında otobüs ve raylı araçlar için geçerli kişisel Berlin-Ticket S'ini alabilirler. Bilet, vesikalık fotoğraf içeren Berlin-Pass kartı ile birlikte, ilgili ay için geçerli kısımdan oluşur. Kira/konut yardımı alan kişiler de bu indirimli bileti alabilirler.

Ücretsiz öğrenci bileti

Berlin'de öğrenciler başvuru üzerine yerel toplu taşıma araçları için ücretsiz öğrenci bileti alabilirler. AB tarife bölgesi için çoğu öğrenci "fahrCard"ı öğrenci kimliği olarak kullanabilmekte ve www.bvg.de/schuelerticket adresinden sipariş verebilmektedir. Diğer ayrıntıları 7. Bölümde, Madde 1.2 f) "altında bulabilirsiniz".

FamilienPass (Aile kartı)

Altı Euro'luk bir ücret karşılığında bir yıl boyunca Berlin ve çevresindeki yüzme havuzlarında, konserlerde, sinemalarda, tiyatrolarda, müzelerde ve birçok başka tesislerde cazip fiyat indirimleri alabilirsiniz. Ayrıca, az gelirli aileler için birçok ek

imkân sunulmaktadır. Diğer bilgileri ve satış noktaların adreslerini www.jugendkulturservice.de/de/ferien-und-familienzeit/berliner-familienpass. sayfasında bulabilirsiniz

Super-Ferien-Pass (Süper tatil kartı)

Berlin'deki 18 yaşındaki ve altındaki genç insanlar, dokuz Euro'luk bir ücret karşılığında, tüm tatil günlerinde Berlin Yüzme Havuzu İşletmeleri (Berliner Bäder-Betriebe) kapsamındaki kapalı ve açık yüzme havuzlarına ücretsiz giriş hakkına sahip olurlar. Bu kartla hayvanat bahçeleri veya Berlin televizyon kulesi bir kez ziyaret edilebilir. Diğer bilgileri ve satış noktaların adreslerini www.jugendkulturservice.de/de/ferien-und-familienzeit/super-ferien-pass sayfasında bulabilirsiniz

Kültür etkinliklerine ücretsiz katılım

Kamu yararına çalışan "Kulturleben Berlin" derneği, az gelirli insanların kültürel etkinliklerde ücretsiz boş yer bulmalarına aracılık yapmaktadır. Daha fazla bilgi için: <https://kulturleben-berlin.de>.

Kültür etkinlikleri için 3 Euro'luk bilet

Birçok Berlin sahne ve konser evi, biletler tükenmediği takdirde, Alg II veya sosyal yardım parası alan kişiler için üç Euro karşılığında bilet vermektedir. www.berlin.de/sen/kultur/kulturpolitik/kulturelle-teilhabe/ermaessigungen sayfasından daha fazla bilgi alabilirsiniz

Ücretsiz kütüphane kullanımı

Sosyal yardım alan bir kişi olarak, Berlin kütüphanelerini ücretsiz olarak kullanabilirsiniz. Bu kütüphanelerde sadece kitap değil, günlük gazete ve dergi, CD veya DVD alabilirsiniz. Kamu kuruluşu kütüphaneler ücretsiz internet erişimi de sağlamaktadır. Adresler ve diğer bilgiler için: <http://service.berlin.de/stadtbibliothek/>

Halk eğitim merkezleri (VHS)

Berlin halk eğitim merkezleri, birçok grup için indirimli kurs sunmaktadır. www.berlin.de/vhs/volkshochschulen/ sayfasından daha fazla bilgi edinebilirsiniz

Müzik okulları

Müzik okulu ücreti konusunda sosyal duruma göre indirim sağlanabilir. Müzik okulunuza danışabilirsiniz.

Adresler: www.berlin.de/sen/kultur/kultureinrichtungen/musikschulen/adressen/

Elektrik tasarrufu

Caritas'ın "Elektrik tasarruf çeki" (Stromspar-Check) kampanyası, az gelirli insanların elektrik tüketimini azaltmasına yardımcı olmaktadır. Enerji tasarrufu konusunda bilgilendirmenin dışında, size enerji tasarruflu ampul veya anahtarlı priz grubu verilir. Ayrıca, eski buzdolabınız yerine enerji tasarruflu yeni buzdolabı modeli alırsanız, yeni buzdolabı için 100 Euro verilir.

Adresler: www.stromspar-check.de/standorte/standorte-liste.html

Ev için gıda maddeleri

Az parası olan bir kişi, haftada bir kez Berliner Tafel’de 1 Euro karşılığında gıda maddesi alabilir. Adresler: www.berliner-tafel.de/berliner-tafel

Sosyal pazar ve mağazalar

Goldnetz’in sosyal pazarlarında az para karşılığında oyuncak, yenilenmiş bisiklet ve birçok daha eşya bulunmaktadır. Adresler: www.goldnetz-berlin.org/sozialmarkt.htm. Sosyal mağazalarda düşük fiyatlarla giysi, ev eşyası, mobilya ve elektronik cihaz bulmak mümkündür. Adresler: Arama motorunuza: “Sozialkaufhaus Berlin” (Berlin sosyal mağaza) kavramını giriniz.

Bölüm 19 | Nerelerden danışmanlık ve destek alabilirsiniz?

1. Alg II danışmanlığı

www.beratung-kann-helfen.de adresindeki internet platformumuzda “Beratung” (Danışmanlık) menüsünde Berlin’in bölgelerinde İşsizlik Parası II ve Sosyal Yardım Parası ile ilgili bazı bağımsız danışmanlık hizmetlerini bulabilirsiniz. Aynı menüde başka konulara ilişkin verilen sosyal hizmetler listesi bulunmaktadır.

Gezici Alg II danışmanlık servisimizin istasyonlarını www.beratung-kann-helfen.de adresinde bulabilirsiniz. Danışmanlık hizmeti veren otobüsümüz, Nisan ile Ekim ayları arasında Berlin’deki bir Jobcenter’in hemen önünde bekler.

Danışmanlık ücretsiz ve gizlidir, istek üzerine anonimdir. Danışmanlık randevunuza gerekli belgeleri getirmenizi rica ederiz

2. Kira hukuku ile ilgili danışmanlık

Tüm Berlin bölgeleri, kendi bölgelerindeki kiracılar için bir ücretsiz ilk danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Danışma yerleri ve saatleri hakkındaki bilgiler şu adreste bulunabilir: <https://stadtentwicklung.berlin.de/wohnen/mieterberatungen.shtml>.

Friedrichshain-Kreuzberg’deki kiracılar, kira ile ilgili hukuki konularda Asum kuruluşuna başvurabilir. Danışmanlık hizmeti ücretsizdir. Daha fazla bilgi için: www.asum-berlin.de/mieterberatung

Schöneberg’deki acil konut sıkıntısında yardım sağlayan hayır kurumundan ([Sozialdiakonische Wohnungsnotfallhilfe Schöneberg](http://www.sozialdiakonische-wohnungsnotfallhilfe-schoeneberg.de)) önceden randevu kararlaştırarak (Telefon: (0 30) 21 96 98 30) ayda bir kez ücretsiz kiracı danışmanlığı alınabilir.

Berlin Kiracılar Derneği veya Berlin Kiracılar Topluluğu tarafından danışmanlık hizmeti alabilmeniz için, bu derneklerde üye olmanız gerekir. SGB II ve SGB XII’ye göre yardım alma hakkı olanlar için, indirimli bir sosyal tarife vardır. Jobcenter bazı

durumlarda üyelik giderlerini üstlenir (bkz. Bölüm 5, Madde 3.4 e “Bir kiracılar derneğinde üyelik”).

3. Borçlular için danışmanlık

Tanınan danışmanlık merkezleri

Burada, aşırı borçlu kişilere uzmanlar tarafından ücretsiz danışmanlık hizmeti verilir.

www.berlin.de/sen/soziales/besondere-lebenssituationen/schuldner/anerkannte-beratungsstellen/

Enerji borçları

Berlin Tüketiciler Derneği enerji tüketim borçları ile ilgili danışmanlık hizmeti verir.

www.verbraucherzentrale-berlin.de/energie/energieschuldenberatung-25165

4. Hamilelik, doğum ve aile ile ilgili danışmanlık

Hamileler için genel danışmanlık

Danışmanlık merkezleri size, annenin korunması ve annelik parası, ebeveyn parası ve çocuk parası, tek başına yaşayanlar ve işsizler için yardımlar ve sağlık sigortalarının hamilelik ve doğum sonrası dönemdeki yardımları hakkında bilgi verir. Daha fazla bilgi için:

www.berlin.de/sen/gesundheit/themen/schwangerschaft-und-kindergesundheit/schwangerschaft-und-familienplanung/allgemeine-schwangerenberatung

Hamilelikte sorunlarla ilgili danışmanlık

Hamilelikte sorunlarla ilgili danışmanlık merkezi, acil ve zor durumda olan hamile kadınlara yardımcı olur. Alman hukukuna göre, hamileliğin cezasız bir şekilde sona erdirilebilmesi için bir danışmanlık hizmeti alınması gerekir. Daha fazla bilgi için:

www.berlin.de/sen/gesundheit/themen/schwangerschaft-und-kindergesundheit/schwangerschaft-und-familienplanung/schwangerschaftskonfliktberatung

Aile İçin Yardım Vakfı (Stiftung Hilfe für die Familie)

Berlin’deki hamile kadınlar ve aileler, Alg II ve sosyal yardım parasına ek olarak, Aile İçin Yardım Vakfından (Stiftung Hilfe für die Familie) yardım alabilirler.

Hamile kadınlar için destek: www.stiftunghilfe.de/index.php?id=50

Aileler için destek: www.stiftunghilfe.de/index.php?id=67

Cinsel sağlık ve aile planlaması merkezleri

Bu merkezler, hamilelik, aile planlaması, evlilik ve partnerliğin yanı sıra HIV ve AIDS dâhil, cinsel yollarla bulaşabilen enfeksiyonlar hakkında bilgi verirler.

Söz konusu merkezler, Charlottenburg-Wilmersdorf, Friedrichshain-Kreuzberg, Marzahn-Hellersdorf, Mitte ve Steglitz-Zehlendorf’da bulunmaktadır:

<https://service.berlin.de/standorte/gesundheitsaemter>

5. Evsiz kalma tehlikesi veya evsizlik durumunda verilen yardımlar

Evinizi kaybetme riski varsa veya evsiz kalmışsanız ya da bir yerde barınma imkânınız kalmamışsa, yardım alabilirsiniz.

Bölgelerin sosyal ikamet yardımı

İkamet ettiğiniz bölgedeki Sosyal İşler Dairesi (Amt für Soziales) yer açısından sizin için yetkilidir. Sabit ikameti olmayan veya Berlin’de kayıtlı bulunmayan kişiler için özel düzenlemeler geçerlidir. Kurumların bulunduğu yerleri şuradan inceleyebilirsiniz: <https://service.berlin.de/standorte/sozialaemter>

Bağımsız danışmanlık merkezleri

- Zentrale Beratungsstelle für Menschen in Wohnungsnot
(Ev sorunu olan insanlar için merkezi danışmanlık birimi)
Levetzowstraße 12a, 10555 Berlin, Telefon: (0 30) 3 90 47 40
www.wohnungslos-berlin.de
- Beratungsstelle für Wohnungsnotfälle und Existenzsicherung GEBEWO pro
(GEBEWO pro – Acil barınma sorunları ve geçimin güvence altına alınması ile ilgili danışmanlık birimi)
Taborstraße 17, 10997 Berlin, Telefon: (0 30) 53 15 68 50
www.gebewo-pro.de/beratungsstelle
- Immanuel Beratung Lichtenberg
Danışmanlık birimi
Bornitzstraße 73-75, Haus B, 10365 Berlin, Telefon: (0 30) 5 50 09 118
<https://beratung.immanuel.de/wo-wir-sind/berlin-lichtenberg/wohnhilfen/>

Berlin soğukta yardım rehberi

Acil geceleme, gece kafeleri, gündüz barınma yerleri, buluşma noktaları, çorba ikramı, evsizler için tıbbi bakım, danışmanlık, gardırop, hijyenlik için adresler. [IOS](#) ve [Android](#) için ücretsiz “soğukta yardım” uygulaması mevcuttur: www.kaeltehilfe-berlin.de

6. Göç danışmanlığı

Uygun bir dil kursu ararken yardıma mı ihtiyacınız var? Resmi kurumlardan gelen belgelerle ilgili sorularınız mı var? Bir okul, mesleki okul veya meslek bulabilmek için desteğe mi ihtiyacınız var?

Berlin karşılama merkezi

İkamet ve sosyal hukuk, iş piyasasına erişim, mesleki eğitim ve ileri eğitim imkânları konusunda ilk başvuru noktası. Danışmanlık hizmeti birçok dilde sunulmaktadır. Adres: Potsdamer Straße 65, 10785 Berlin, Telefon: (0 30) 90 17 23 26

Dokuz dilde internet sayfası: www.berlin.de/willkommenszentrum

Hayır kurumlarının danışmanlık merkezleri

Göç ile ilgili danışmanlık merkezleri size bilgi verir ve her soruda eşlik eder. Danışmanlık hizmeti, danışmanlık merkezine bağlı olarak Arapça, Fransızca, İtalyanca, Lehçe, Rusça, İspanyolca ve Türkçe dillerinde de verilebilir.

Berlin'in bölgelerindeki sunulan imkânlarla ilişkin liste:

www.berlin.de/labo/assets/zuwanderung/beratung-liga-wohlfahrtsverbaende.pdf (Download)

Berlin Göçmenlik ve İyi Çalışma Danışmanlık Merkezi (Berliner Beratungszentrum für Migration und Gute Arbeit BEMA)

BEMA, Almanya'ya göç etmiş, bir işte çalışan kişilerin çalışma ve sosyal haklarını kullanmalarına destek verir. BEMA 13 farklı dilde danışmanlık hizmeti vermektedir. Daha fazla bilgi için: www.bema.berlin

Yabancılar ve sosyal hukuk ile ilgili konular hakkında faydalı bilgiler ve Berlin'deki mültecilere yönelik danışmanlık hizmeti veren kurumların adresleri: www.fluechtlingsrat-berlin.de. Göçmenlerin ikamet hukuku ile ilgili sorunları ele alan danışmanlık merkezleri, İltica Danışmanlığı Bilgi Sayfası'nda [[Asylberatungs-Infoblatt](#)] bulunmaktadır.

7. Sağlık sigortası olmayan kişiler için danışmanlık

[Clearingstelle der Berliner Stadtmission](#), oturum belgesi olmayan insanların, AB ülkeleri ve üçüncü ülkelere gelen insanların yanı sıra yeterli sağlık sigortası güvencesi olmayan Alman vatandaşlarına danışmanlık hizmetleri vermektedir. Danışma sırasında, sağlık sigortasına erişip erişemeyeceğiniz konusunda aydınlanabilirsiniz. Danışma hizmeti ücretsiz, gizli ve çok dillidir. İletişim: Lehrter Straße 68 (merkez istasyonun yakınında), Telefon: (0 30) 6 90 33 59 72.

Medibüro Berlin, ikamet statüsü ve sağlık sigortası olmayan kişiler için kalifiye sağlık personeli aracılığıyla anonim ve ücretsiz tedavi hizmeti sunmaktadır. Daha fazla bilgi için: <https://medibuero.de>

Sağlık sigortası olmayan kişiler, Malteser Hilfsdienst aracılığıyla ani hastalık, yaralanma ve hamilelik durumunda aynı şekilde ilk muayeneleri ve acil bakımı yapan doktorları ve tıp uzmanlarını da bulabilirler. Daha fazla bilgi için: www.malteser-berlin.de/angebote-und-leistungen/medizin-fuer-menschen-ohne-krankenversicherung.

8. İleri eğitim danışmanlığı

www.beratung-kann-helfen.de/beratung/beratungstellen/weiterbildung adresindeki internet platformumuz, Berlin Eyaleti tarafından teşvik edilen mesleki

ileri eğitim için danışma merkezlerine genel bir bakış sunmaktadır

Spesifik danışmanlık hizmetleri

[Jugendberufsagentur Berlin](#) (Berlin gençlik meslek ajansı), **15 ila 25 yaşlar arasındaki gençlere** kendilerine uygun mesleki eğitimi veya yüksek öğrenimi bulmaları konusunda on iki merkezde danışmanlık ve destek vermektedir

Kadınlar, mesleki yeniden yönlendirme ve ileri eğitim konularında 0800 4 54 02 99 numaralı ücretsiz danışma hattı üzerinden de (Pazartesi - Cuma günleri, 10 - 16 saatleri arasında) danışmanlık alabilirler. “Kadınlar için meslek perspektifleri danışma ağı” hakkında daha fazla bilgiyi www.frauen-berufsperspektive.de/beratungstelefon adresinde bulabilirsiniz

Engelli kişiler ve engellilik riski olan kişiler, rehabilitasyon ve katılımı ilgili konularda “Tamamlayıcı Bağımsız Katılım Danışmanlığı” (EUTB) hizmetinden yararlanabilirler. EUTB, Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı (BMAS) tarafından teşvik edilmektedir. Berlin’deki danışma merkezlerinin adreslerini şurada bulabilirsiniz: www.teilhabeberatung.de/beratung/beratungsangebote-der-eutb

EK

I. 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren Berlin’de makul barınma ve ısınma masrafları (tüm değerler)

☛ **Lütfen unutmayınız:** İşsizlik Parası II aldığınız sürece, yeni bir ev kiralama durumunda, yan giderler hariç brüt kiranız referans değerın üzerinde (2. Sütun) ve ısınma giderleriniz - duruma göre ek ödeme ve kesintilerle birlikte - sınır değerın üzerinde (4. Sütun) olamaz. Mevcut kira sözleşmelerinde, kabul edilebilir toplam giderlerin değerlerini (5 ila 7. sütunlar) aşmadığı müddetçe, yan giderler dâhil kiranız (yan giderler hariç brüt kira ve ısınma giderleri) bütünüyle Jobcenter tarafından üstlenilir.

* Lütfen “İşsizlik parası II (“Hartz IV”) veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?” konulu online bilgilerimizdeki barınma ve ısınma giderlerine ([Kosten für Unterkunft und Heizung](#)) ilişkin korona özel düzenlemelerini dikkate alınız.

Fuel-oil kullanıldığında (merkezi sıcak su temini dahil)

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü Kişi sayısı	Yan giderler hariç brüt kira referans değeri € olarak ayl.	Bina yüzölçümü m² olarak	Isınma giderleri sınır değerleri € olarak ayl.	kabul edilebilir toplam giderler - € olarak aylık		
				2 ve 4. sütun toplamı	taşınmayı önleme için ek ödeme dâhil (%10)	taşınmayı önleme ve mahrumiyete dayalı ek ödemeler dâhil (%10’ar)
1	2	3	4	5	6	7
1	426,00	100-250	75,50	501,50	544,10	586,70
		251-500	73,50	499,50	542,10	584,70
		501-1000	71,50	497,50	540,10	582,70
		> 1000	69,50	495,50	538,10	580,70
2	515,45	100-250	98,15	613,60	665,15	716,69
		251-500	95,55	611,00	662,55	714,09
		501-1000	92,95	608,40	659,95	711,49
		> 1000	90,35	605,80	657,35	708,89
3	634,40	100-250	120,80	755,20	818,64	882,08
		251-500	117,60	752,00	815,44	878,88
		501-1000	114,40	748,80	812,24	875,68
		> 1000	111,20	745,60	809,04	872,48
4	713,70	100-250	135,90	849,60	920,97	992,34
		251-500	132,30	846,00	917,37	988,74
		501-1000	128,70	842,40	913,77	985,14
		>1000	125,10	838,80	910,17	981,54
5	857,82	100-250	154,02	1011,84	1097,62	1183,40
		251-500	149,94	1007,76	1093,54	1179,32
		501-1000	145,86	1003,68	1089,46	1175,24
		>1000	141,78	999,60	1085,38	1171,16
ilave her kişi için	100,92	100-250	18,12	119,04	129,13	139,22
		251-500	17,64	118,56	128,65	138,74
		501-1000	17,16	118,08	128,17	138,26
		>1000	16,68	117,60	127,69	137,78

Merkezi olmayan sıcak su temininde ısınma giderleri sınır değerinden indirimler

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü	€ olarak aylık indirim
1 kişi	7
2 kişi	9
3 kişi	11
4 kişi	12

5 kişi	14
ilave her kişi için	2

Sosyal konut (1. teşvik yolu) kapsamındaki evler için, %10 daha yüksek yan giderler hariç brüt kira referans değerleri geçerlidir

Doğalgaz kullanıldığında (merkezi sıcak su temini dahil)

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü Kişi sayısı	Yan giderler hariç brüt kira referans değeri € olarak ayl.	Bina yüzölçümü m ² olarak	Isınma giderleri sınır değerleri € olarak ayl.	kabul edilebilir toplam giderler - € olarak aylık		
				2 ve 4. sütun toplamı	taşınmayı önleme için ek ödeme dâhil (%10)	taşınmayı önleme ve mahrumiyete dayalı ek ödemeler dâhil (%10'ar)
1	2	3	4	5	6	7
1	426,00	100-250	71,00	497,00	539,60	582,20
		251-500	66,00	492,00	534,60	577,20
		501-1000	61,50	487,50	530,10	572,70
		> 1000	58,50	484,50	527,10	569,70
2	515,45	100-250	92,30	607,75	659,30	710,84
		251-500	85,80	601,25	652,80	704,34
		501-1000	79,95	595,40	646,95	698,49
		> 1000	76,05	591,50	643,05	694,59
3	634,40	100-250	113,60	748,00	811,44	874,88
		251-500	105,60	740,00	803,44	866,88
		501-1000	98,40	732,80	796,24	859,68
		> 1000	93,60	728,00	791,44	854,88
4	713,70	100-250	127,80	841,50	912,87	984,24
		251-500	118,80	832,50	903,87	975,24
		501-1000	110,70	824,40	895,77	967,14
		>1000	105,30	819,00	890,37	961,74
5	857,82	100-250	144,84	1002,66	1088,44	1174,22
		251-500	134,64	992,46	1078,24	1164,02
		501-1000	125,46	983,28	1069,06	1154,84
		>1000	119,34	977,16	1062,94	1148,72
ilave her kişi için	100,92	100-250	17,04	117,96	128,05	138,14
		251-500	15,84	116,76	126,85	136,94
		501-1000	14,76	115,68	125,77	135,86
		>1000	14,04	114,96	125,05	135,14

Merkezi olmayan sıcak su temininde ısınma giderleri sınır değerinden indirimler

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü	€ olarak aylık indirim
1 kişi	7
2 kişi	9
3 kişi	11
4 kişi	12
5 kişi	14
ilave her kişi için	2

Sosyal konut (1. teşvik yolu) kapsamındaki evler için, %10 daha yüksek yan giderler hariç brüt kira referans değerleri geçerlidir.

Merkezi ısıtmada (merkezi sıcak su temini dahil)

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü Kişi sayısı	Yan giderler hariç brüt kira referans değeri € olarak ayl.	Bina yüzölçümü m ² olarak	Isınma giderleri sınır değerleri € olarak ayl.	kabul edilebilir toplam giderler - € olarak aylık		
				2 ve 4. sütun toplamı	taşınmayı önleme için ek ödeme dâhil (%10)	taşınmayı önleme ve mahrumiyete dayalı ek ödemeler dâhil (%10'ar)
1	2	3	4	5	6	7
1	426,00	100-250	94,00	520,00	562,60	605,20
		251-500	87,50	513,50	556,10	598,70
		501-1000	82,00	508,00	550,60	593,20
		> 1000	78,50	504,50	547,10	589,70
2	515,45	100-250	122,20	637,65	689,20	740,74
		251-500	113,75	629,20	680,75	732,29
		501-1000	106,60	622,05	673,60	725,14
		> 1000	102,05	617,50	669,05	720,59
3	634,40	100-250	150,40	784,80	848,24	911,68
		251-500	140,00	774,40	837,84	901,28
		501-1000	131,20	765,60	829,04	892,48
		> 1000	125,60	760,00	823,44	886,88
4	713,70	100-250	169,20	882,90	954,27	1025,64
		251-500	157,50	871,20	942,57	1013,94
		501-1000	147,60	861,30	932,67	1004,04
		>1000	141,30	855,00	926,37	997,74
5	857,82	100-250	191,76	1049,58	1135,36	1221,14
		251-500	178,50	1036,32	1122,10	1207,88
		501-1000	167,28	1025,10	1110,88	1196,66
		>1000	160,14	1017,96	1103,74	1189,52
ilave her kişi için	100,92	100-250	22,56	123,48	133,57	143,66
		251-500	21,00	121,92	132,01	142,10
		501-1000	19,68	120,60	130,69	140,78
		>1000	18,84	119,76	129,85	139,94

Merkezi olmayan sıcak su temininde ısınma giderleri sınır değerinden indirimler

İhtiyaç birliğinin büyüklüğü	€ olarak aylık indirim
1 kişi	7
2 kişi	9
3 kişi	11
4 kişi	12
5 kişi	14
ilave her kişi için	2

Sosyal konut (1. teşvik yolu) kapsamındaki evler için, %10 daha yüksek yan giderler hariç brüt kira referans değerleri geçerlidir.

II. Kaynakça ve belgeler

Kanun ve yönetmelikler

Metinde bahsi geçen tüm kanun ve yönetmelikler güncel haliyle www.gesetze-im-internet.de adresinde yer almaktadır. “Başlık arama” (Titelsuche) bölümüne ilgili kanun ya da yönetmeliğin adını veya kısaltmasını giriniz.

İkamet Kanunu ve AB Serbest Dolaşım Kanunu, orada İngilizce olarak da verilmiştir, ancak güncelleştirilmiş hali değildir.

AB Serbest Dolaşım Kanunu’na ilişkin genel idari yönetmelikleri şu sayfada bulabilirsiniz:

www.verwaltungsvorschriften-im-Internet.de/bsvwvbund_03022016_MI12100972.htm.

Alman mahkemelerinin kararları

Alman sosyal mahkemelerinin (her üç dereceden de) almış oldukları pek çok karara, www.sozialgerichtsbarkeit.de adresindeki veri tabanından ve 2010 yılından itibaren Federal Sosyal Mahkeme’nin kararlarına www.rechtsprechung-im-internet.de adresinden ulaşmak mümkündür. Kararın dosya numarasını biliyorsanız, www.sozialgerichtsbarkeit.de adresindeki veri tabanının arama ekranına bu numarayı girin. Federal Sosyal Mahkeme’nin güncel kararları, www.bsg.bund.de adresindeki web sitesinde mevcuttur.

Berlin Sosyal Mahkemesi’nin ve Berlin-Brandenburg Sosyal Mahkemesi’nin seçilmiş kararlarına, Berlin Eyaleti’nin şu adresteki içtihatlar veri tabanından ulaşabilirsiniz: <https://gesetz.berlin.de/bsbe/search> (ilgili sayfada ilk önce “Rechtsprechung” (İçtihat) bağlantısının sol yanındaki oka, açılan listede “SO Sozialgericht” (SO Sosyal Mahkeme) ögesinin yanındaki oka ve daha sonra “SO-2 Grundsicherung für Arbeitsuchende” (SO-2 İş arayanlar için temel güvence) ögesine tıklayın).

Federal İş Ajansı’nın talimatı

Erişilebilirlik talimatı (EAO)

https://con.arbeitsagentur.de/prod/apok/ct/dam/download/documents/dok_ba_013034.pdf

İdari yönetmelikler

Berlin Eyaleti, Federal İş Ajansı (BA) ile birlikte, Berlin bölgelerindeki ortak kurumları, yani Jobcenter’leri oluşturur. İş arayanlar için temel güvencenin sağlayıcısı olarak, Berlin Eyaleti ve BA, SGB II, Madde 6, Fıkra 1’de [[§ 6 Abs. 1 SGB II](#)] belirtilmiş olan sorumluluk alanlarına yönelik olarak, çalışanları için idari yönetmelikleri (“talimatları”) çıkarırlar.

Berlin Senatosu'nun talimatları

Metinde bahsi geçen Berlin ile ilgili tüm yönetmelikleri, en güncel halleriyle şu adresteki danışmanlık platformumuzda bulabilirsiniz: www.beratung-kann-helfen.de/service-und-infos/gesetze-und-co. Sosyal mahkemeler, kurum içi talimatlara bağlı değildir.

Federal İş Ajansı'nın talimatları

Talimatlar, Federal İş Ajansı'nın (BA) ilgili hukuk standartlarına ilişkin hukuki görüşlerini yansıtmaktadır. Federal İş Ajansı'nın (BA) çalışanları bu talimatlara uymak zorundadır. Sosyal mahkemeler bu talimatlara bağlı değildir. Federal İş Ajansı'nın (BA) internet sayfasındaki talimat ve değişiklikler sıkça yer değiştirdiğinden, linklere danışmanlık platformumuzdan daha rahat erişebilirsiniz: www.beratung-kann-helfen.de/service-und-infos/gesetze-und-co. Federal İş Ajansı seçilmiş sorulara ilişkin ayrıca bir bilgi veri tabanı sunmaktadır: www.arbeitsagentur.de/veroeffentlichungen/wissensdatenbank-sgbii

21.11.2016 tarih ve 201611028 sayılı talimat (Sözlü ve yazılı tercümanlık hizmetleri)

https://con.arbeitsagentur.de/prod/apok/ct/dam/download/documents/Weisung201611028_ba014503.pdf

20.06.2018 tarih ve 201806011 sayılı talimat (Alındı onayları)

https://www.arbeitsagentur.de/datei/Weisung-201806011_ba018017.pdf

03.12.2019 tarih ve 201912003 sayılı talimat (Yaptırımlar)

<https://www.arbeitsagentur.de/datei/ba900098.pdf>

Avrupa hukuku ve uluslararası hukuk

Tıbbi ve Sosyal Yardıma Dair Avrupa Sözleşmesi (EFA)

- Almanca dilinde: <https://rm.coe.int/168006379f>
- İngilizce dilinde: <https://rm.coe.int/16800637c2>
- Fransızca dilinde: <https://rm.coe.int/16800637f1>
- Rusça dilinde: <https://rm.coe.int/168006380f>

Sosyal güvenlik sistemlerinin koordinasyonuna ilişkin 883/2004 sayılı yönetmelik (AT)

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2004/883/2014-01-01>

(önde gelen tüm Avrupa dillerinde)

Çalışanlarında birlik içerisinde serbest dolaşımı hakkında 492/2011 sayılı yönetmelik (AB)

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/492/oj?locale=de>

(önde gelen tüm Avrupa dillerinde)

Almanya-Avusturya arasında sosyal yardım ve gençliğin refahı hakkında 17 Ocak 1966 tarihli anlaşma

www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10008233

AET/Türkiye Ortaklık Konseyi'nin ortaklığın geliştirilmesi hakkında 19 Eylül 1980 tarih, 1/80 sayılı kararı (kısaca: ARB 1/80)

<https://www.migrationsrecht.net/kommentar-arb1-80-assoziationsratsbeschluss-ewg-tuerkei-arb-1/80.html>

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın Avrupa Birliği ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'ndan çekilmesine ilişkin anlaşma (kısaca: Çıkış anlaşması)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1580206007232&uri=CELEX%3A12019W/TXT%2802%29>

III. Diğer bilgiler

Federal İş Ajansı ile ilgili başvurular, form doldurma bilgileri ve bilgi notları

Federal İş Ajansı'nın internetten indirme merkezi veya "Formulare A – Z" (A'dan Z'ye formlar) internet sayfası üzerinden İşsizlik Parası, İşsizlik Parası II, serbest çalışma, kısa çalışma parası ve iflas (acizlik) parası konularıyla ilgili başvuru belge ve formlarına ulaşabilirsiniz. Bu link üzerinden bilgi notu ve form doldurma bilgilerini de indirebilirsiniz. Özellikle İşsizlik Parası II/sosyal yardım parası olmak üzere, birçok başvuru belgesi, bilgi notu ve form doldurma bilgilerini başka dillerde de bulabilirsiniz.

Federal İş Ajansı'nın internetten indirme merkezi:

www.arbeitsagentur.de/arbeitslos-arbeit-finden/download-center-arbeitslos

Formulare A – Z: www.arbeitsagentur.de/formulare-a-z

Federal Göç ve Mülteciler Dairesi'nin (BAMF) bilgileri

Uyum kursları

- Almanca dilinde:
www.bamf.de/DE/Willkommen/DeutschLernen/Integrationskurse/integrationskurse-node.html
- İngilizce dilinde:
<https://www.bamf.de/EN/Themen/Integration/ZugewanderteTeilnehmende/Integrationskurse/integrationskurse-node.html>

Meslekle ilgili dil kursları

- Almanca dilinde:
www.bamf.de/DE/Willkommen/DeutschLernen/DeutschBeruf/Bundesprogramm-45a/bundesprogramm-45a-node.html

- İngilizce dilinde: <https://www.bamf.de/EN/Themen/Integration/ZugewanderteTeilnehmende/DeutschBeruf/deutsch-beruf.html?nn=282656>

Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın broşürü

Özetle sosyal güvenlik

Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı, "Özetle sosyal güvenlik" broşürünü yayınlamaktadır. Bu broşürde emeklilik, hastalık, bakım ve kaza sigortaları, iş teşviki, iş hukuku ve çocuk yetiştirme parası alanları, engelli insanların rehabilitasyonu, kira yardımı ve sosyal yardım parası konuları ele alınmaktadır.

Broşürün İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca ve Türkçe dillerinde indirilmesi de mümkündür: www.bmas.de/DE/Service/Publikationen/a721-soziale-sicherung-ueberblick.html

Çeşitli federal bakanlıkların "Brexit" konusunda sağladıkları bilgiler

Bir işte çalışma hakkı ve sosyal güvenlik yardımlarına ilişkin açıklamalar: https://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/Internationales/faq-brexit.pdf?__blob=publicationFile&v=1

Britanya vatandaşları ve aile üyeleri için Çıkış Anlaşması'ndan sonraki ikamet hakkına ilişkin bilgiler:

<https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/faqs/DE/themen/verfassung/brexit/faqs-brexit.html>

Resmi olmayan, bağımsız bilgi sağlayıcıları

Tacheles e.V.

Bağımsız Wuppertal İşsizler Derneği Tacheles e.V.'nin internet sitesi, diğer şeylerin yanında, bir içtihat dizini altında özellikle kanun değişiklikleri ve güncel mahkeme kararlarına ilişkin bilgiler sunmaktadır. <https://tacheles-sozialhilfe.de> adresindeki internet sitesinden erişilebilen ve abone olunabilen Harald Thomé Bülteni, tavsiye edilebilir niteliktedir.

Koordinierungsstelle gewerkschaftlicher Arbeitslosengruppen [Sendikalı İşsiz Grupları Koordinasyon Merkezi] (Koos)

"Hartz IV" ve sosyal hukukla ilgili diğer konulara ilişkin bilgileri, Förderverein gewerkschaftliche Arbeitslosenarbeit e.V. derneğinin Sendikalı İşsiz Grupları Koordinasyon Merkezine ait internet sitesinde bulabilirsiniz. Almanya'daki işsiz danışma merkezlerinin şu adresten ulaşabileceğiniz adres veri tabanı oldukça yararlıdır: www.erwerbslos.de

Bu kılavuzu aşağıdaki adresten ücretsiz olarak indirebilirsiniz:

<https://www.beratung-kann-helfen.de/algii-ratgeber>

Kılavuzu şu anda Almanca'nın yanı sıra aşağıdaki dillerde de indirebilirsiniz:

Arapça, Bulgarca, İngilizce, İtalyanca, Lehçe, Romence, İspanyolca ve Türkçe.

"İşsizlik parası II ("Hartz IV") veya ek çocuk parası için başvurursam, şu anda geçerli olan nedir?" konulu bilgilerimiz, düzenli olarak güncellenmekte ve belirtilen internet adresinden Almanca ve İngilizce dillerinde indirilebilmektedir.

Berliner Arbeitslosenzentrum evangelischer Kirchenkreise e. V. (BALZ)

Şube (danışmanlık hizmeti yoktur)

Kirchstr. 4, 14163 Berlin

Telefon: (0 30) 2 00 09 40 15

vorstand@berliner-arbeitslosenzentrum.de

www.berliner-arbeitslosenzentrum.de

www.beratung-kann-helfen.de

Berlin Eyalet Yoksullukla Mücadele Konferansı
(Landesarmutskonferenz Berlin) üyesidir

